

La presència cristiana als Llocs Sants no arriba a un 2%

Tornen els pelegrins a Terra Santa

El 1900 hi havia gairebé un 25% de cristians a Terra Santa. Actualment, no arriben a un 2%. La majoria es dediquen a professions relacionades amb el turisme, especialment els trobem al capdavant d'hotels, restaurants i botigues de records. Per a ells, és una qüestió de supervivència que hi arribin les peregrinacions. Per a aquests cristians, però, el pelegrí és molt més que una ajuda econòmica: és motiu d'esperança. Els pelegrins els transmeten consol, els animen i els fan veure que la resta de l'Església universal pensa en ells.

El setembre de l'any 2000 va esclatar la segona intifada i els pelegrins van desaparèixer. Han estat uns anys molt durs per a la comunitat cristiana. Molts han optat per abandonar Terra Santa davant d'un futur

incert. Ara s'estan reactivant les peregrinacions i cada vegada hi ha més pelegrins, tot i que encara no n'hi ha prou per aconseguir que els cristians de Terra Santa puguin tenir una vida digna. Ells volen feina i no almoines. La realitat que fa més mal és la que pateix Betlem, on es viu un ambient de tristor i desesperació.

Des de la Custòdia franciscana es continua animant a peregrinar: «Necessitem que vinguin els pelegrins. Cal donar esperança als cristians de Terra Santa», diu el vicari custodial de Terra Santa, el P. Artemio Vítors.

En aquest número us portem a Terra Santa en un petit recorregut que us oferim a les pàgines centrals.

Pàg. 3, 4, 5, 20 i 21

El Papa demana un ordre social més just

En el seu primer missatge de Nadal, Benet XVI va demanar que la llum de Jesús Infant encoratgi la humanitat a construir un ordre mundial més just i presenta el terrorisme, la pobresa i la proliferació d'armes com a amenaces a la pau. En aquesta ocasió van sentir les seves paraules unes quaranta mil persones congregades a la plaça de Sant Pere, així com milions de telespectadors de tots els continents que van seguir la benedicció *Urbi et orbi* a través de 111 canals de televisió de 68 països. D'altra banda, en l'homilia de la missa del Gall que va celebrar la Nit de Nadal, va recordar que el Nadal és la grandesa de Déu que es fa petit perquè puguem estimar-lo.

Pàg. 7

Homenatge als beats de la Poble de Segur

El dilluns 19 de desembre va tenir lloc a la Poble de Segur una trobada nadalenca dels preveres d'Urgell. Amb una gran assistència, ja que eren uns vuitanta, enguany l'atenció va estar centrada en l'acció de gràcies per la recent beatificació dels set sacerdots màrtirs, Mn. Josep Tàpies i companys. És per això que una de les activitats més destacades va ser una visita guiada pels llocs de la Poble de Segur més significatius en les darreres hores dels set màrtirs. Al final de la visita, guiada per Mn. Jaume Vila i per Mn. Agustí Romero, van anar a disposar un ram de flors i a cantar l'himne dels màrtirs al cementiri de la Poble, on reposen les seves restes mentre esperen ser traslladades a la catedral d'Urgell.

Pàg. 17

Ordenació diaconal d'Iván Cid a Roquetes

El dia de Sant Esteve la parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Roquetes s'omplia de festa en celebrar l'ordenació diaconal d'un dels fills de la seva parròquia: Iván Cid Peguerols. «Un regal de Nadal per a la diòcesi de Tortosa», com va assegurar el bisbe Xavier Salinas. Més de quaranta sacerdots d'arreu del bisbat van voler unir-se a aquesta festa plena d'esperança i d'alegria, al mateix temps que de pregària insistent per noves i santes vocacions per al ministeri sacerdotal. Va ser una qüestió que va tenir molt present el bisbe Salinas en recordar que en pocs anys havia acudit a aquesta parròquia de Roquetes per ordenar quatre nous diaques, inclòs l'actual, tres dels quals ja són preveres.

Pàg. 19

Sumari

Pàg. 8 El Papa fa balanç de l'any 2005, el primer de pontificat

Pàg. 18 Medalla d'Or de la ciutat de Mataró a l'obra salesiana

Pàg. 22 Cursos de Teologia a la Universitat pública

Pàg. 30 30 anys del Pessebre Vivent de la Poble de Montornès

Pàg. 32 L'Escolania de Montserrat rep la Gran Creu d'Alfons X el Savi

Reivindicació d'unes pensions dignes

L'Associació de Perceptors de Pensions No Contributives va donar a conèixer el 19 de desembre a Barcelona les seves reivindicacions en un acte organitzat per Càritas diocesana de Barcelona, la Fundació Arrels, la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya i Comissions Obreres. S'hi va presentar un

comunicat unitari en defensa d'unes pensions dignes, alhora que es va reclamar que cap pensió estigui per sota del llindar de la pobresa, la qual cosa vol dir que no siguin inferiors a 500 euros mensuals. Actualment la pensió no contributiva és de 288,79 euros al mes.

Pàg. 29

Editorial

Les altres estampes del Nadal

Les festes de Nadal sempre es relacionen amb dies de felicitat i alegria. Temps de bons sentiments, de vida familiar, de regals i records per a tothom. Els carrers plens de llums i de color fan agradables unes bones passejades, encara que el fred sigui també una de les característiques d'aquests dies. Per això, la imatge de Nadal que solem tenir en la nostra ment és positiva i, encara que sempre hi ha alguna excepció, gairebé tots tenim ganes que torni cada any aquesta celebració entranyable del naixement de Crist.

Però, no per a tothom aquests dies són alegres. El nostre planeta és massa gran i mentre uns vivim amb la il·lusió i l'emoció pròpia d'aquests dies, en altres llocs, més o menys llunyans, aquests dies continuen sent dies de sofriment i dolor. Són les altres estampes del Nadal, que no ens agrada gaire que ens recordin, però que existeixen. Per això, de tant en tant, en observar els anuncis de la televisió enmig dels somriures dels nens i adults contents amb els regals que han comprat, ens apareix algun missatge d'entitats solidàries, que ens recorden que el Nadal també és compartir i ajudar el més necessitat.

Aquests dies, per exemple, s'ha commemorat el primer aniversari del tràgic tsunami al sud-est asiàtic que es va cobrar moltes víctimes —més de 230.000— i grans destrosses materials, i va conduir a una misèria encara més gran als habitants d'aquests països pobres, sobretot d'Indonèsia, Sri Lanka i Tailàndia. Fa justament un any, tots ens sentíem molt sensibles davant d'aquesta catàstrofe enorme, però passat tot aquest temps ens hem anat oblidant de la desgràcia d'aquells éssers humans que aquests dies tristament honren les seves víctimes en l'any de la seva mort. El temps ha passat, però el dany causat per aquell tsunami no s'ha pogut reparar ni de bon tros, i no només sentimentalment, tampoc materialment. Com sol passar amb la majoria de les desgràcies naturals, els mitjans de comu-

nicació i la societat en general es mostren molt sensibles davant d'aquests fets, però, a poc a poc, aquella situació es va quedant en l'oblit, i una bona part del problema continua sense ser resolta.

No cal anar tan lluny, però, per trobar les altres estampes, no tan alegres del Nadal. Aquests dies a Espanya vivim amb preocupació l'assassinat d'una indigent en un caixer. I se suposa que estem en una societat avançada i civilitzada, però aquests fets passen aquí entre nosaltres. El que crida l'atenció del cas és que no es tracta d'una actuació marcada per una ideologia de fons que entre les seves barbaritats programàtiques inclogui la liquidació d'aquells que no arriben als mínims establerts pels seus inhumans ideòlegs. Senzillament sembla que es tracta d'uns joves que es diverteixen d'aquesta manera. El mòbil sembla que és simplement el divertiment, així sembla que es desprèn de les imatges de les càmeres de seguretat on els assassins, reien ostensiblement mentre ruixaven amb líquid inflamable a la víctima. Els cristians no podem oblidar que Maria i Josep no tenien lloc per dormir i que, en aquell temps que no hi havia caixers automàtics, van haver de refugiar-se en una establia destinada als animals, per poder dormir aquella nit màgica.

Una última estampa, que potser passarà més desapercebuda, però que ens ha de preocupar, són les xifres del Ministeri de Sanitat i Consum sobre els avortaments legals practicats a Espanya l'any 2004, i que gairebé arriben als 85.000. Novament la xifra ha pujat, un 6,5% en relació amb l'any anterior, i gairebé s'ha duplicat en 10 anys. Tantes campanyes a favor del preservatiu com a mètode infal·lible per evitar embarassos no desitjats, tanta «educació» sexual i programes televisius sobre sexe, i sembla que alguna cosa està fallant. El pitjor de tot és que les víctimes de tot plegat són milers d'innocents que no arribaran a néixer. Una cosa semblant al que va passar aquests dies a Betlem i que hem recordat aquest últim 28 de desembre: la matança d'innocents.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Consuelo Chaves, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Carles Sánchez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, SEUD'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Victor M. Cardona, TORTOSA; Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteiras, Dani Majà, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 95,90 €

Gibraltar i Portugal: 99,51 €

Resta d'Europa: 164,61 €

Amèrica i Àfrica: 197,32 €

Àsia i Oceania: 265,13 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Crear fortuna i viure per a un mateix equival a restringir el propi cor entre la tenda i la digestió»

(Gustave Flaubert. Novel·lista francès. 1821-1880)

Quan escrivim, el «punt a part el fem després d'un paràgraf, no després de cada paraula», i així és en qualsevol llibre que llegim. Tot i que els paràgrafs són diferents els uns dels altres (en contingut i dimensió), tots en conjunt estan interrelacionats amb el tema o concepte principal del capítol. Això ens assegura «la unitat en la diversitat» perquè un llibre ens resulti comprensiu. Hi ha educació que només es dedica a «ensenyar» matèries escolars i amb prou feines dedica temps a «conscienciar» que el civisme, l'ètica i la moral són antidòts contra molts mals que ens afligeixen; que la nostra llibertat no ha de coartar l'aliena; que no n'hi

ha prou d'acceptar la gastada frase que «tots som germans», sinó que «ens hem d'estimar i ajudar com a tals»... Sense aquestes reflexions, estímuls i tocs de consciència, l'individualisme ens porta a això: «Jo vaig a la meua i els altres ja s'ho faran.» Amb l'individualisme a ultrança continuarem com fins ara, malgrat que sabem que no ens agrada en moltes coses que critiquem «i en altres que, per no complicar-nos la vida, callem». La solució es troba en nosaltres. Si a més de les ciències i de les arts acceptem «un altre magisteri»: el que ens ensenya a reflexionar i a conscienciar-nos que «no únicament de pa viu l'home».

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

De mica en mica els Llocs Sants recuperen els pelegrinatges

■ El Ministeri de Turisme israelià espera arribar als tres milions de visitants l'any 2006

El març de l'any 2000 Joan Pau II peregrinava a Terra Santa. Les imatges del Papa pregant davant del Mur de les Lamentacions o celebrant la missa a Betlem van donar la volta al món. Des del

punt de vista turístic, va ser un bon any: el Ministeri de Turisme israelià va comptabilitzar 2.700.000 pelegrins. Això no obstant, el 18 de setembre d'aquell mateix any tot va canviar. La visita d'Ariel Sharon

a les esplanades de les mesquites acompanyat de 2.000 soldats israelians va desencadenar la segona intifada. Va començar la violència i els turistes van desaparèixer fins a caure en els 875.000 visitants.

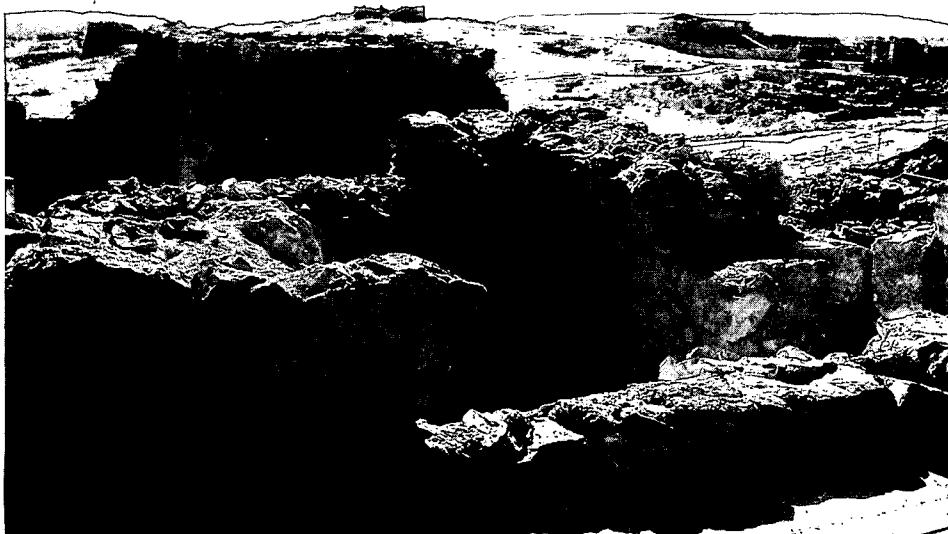
Han passat més de cinc anys i sembla que el turisme es va recuperant de mica en mica. Segons Benjamin-Gad Ninnayi, del Ministeri de Turisme israelià, «a partir de l'any 2003 ha pujat la xifra de visitants, sobretot gràcies als pelegrinatges de solidaritat amb Terra Santa. L'any 2003 hi van arribar 1.100.000 pelegrins, l'any 2004, 1.400.000, i esperem que les xifres d'aquest 2005 que hem acabat ens donin un resultat de dos milions. Per a l'any 2006 podem arribar a tres milions i si ve Benet XVI, la xifra pujaria molt més».

Parlar d'Israel és parlar, sobretot, de Terra Santa. La regió de Galilea és l'indret ideal per començar un pelegrinatge a la terra de Jesús. En diferents punts del mar de Galilea el pelegrí pot recórrer en vaixell aquest llac i gaudir d'un paisatge que amb prou feines ha canviat en 2.000 anys. A Galilea es pot visitar Natzaret (anunciació i infància de Jesús), Canà, Tabgha i Kursi (llocs on va realitzar miracles), la muntanya de les Benaurances i el mont Tabor de la Transfiguració, Cafarnaüm (centre del ministeri de Jesús després de deixar Natzaret), el riu Jordà... Des de Galilea també ens podem acostar fins a Haifa i visitar el mont Carmel.

Betlem, situat en territori palestí, és el lloc en què més s'agraeix la visita dels pelegrins. La seva situació econòmica és molt delicada i no sempre és fàcil accedir a aquesta zona. Benjamin-Gad Ninnayi opina que «és un fenomen normal l'èxode dels cristians. També hi ha jueus que marxen. Els que se'n van són els que no viuen en territori israelià. Cal viure aquí per entendre-ho». El que és cert és que a Betlem la sensació que té el pelegrí és que es viu sota mínims i que el desànim ha fet efecte en els seus habitants. Segons Benjamin-Gad Ninnayi, «si continua la tranquil·litat, es pot arribar a un acord entre Israel i l'Autoritat Palestina. Tots hi hem de cooperar. El Ministeri de Turisme israelià aspira que no hi hagi cap problema per entrar i sortir de Betlem». A la ciutat on va néixer Jesús al pelegrí l'espera la basílica de la Nativitat, el camp dels pastors, la tomba de Raquel...

A Jerusalem cada racó ens parla de Jesucrist: el Cenacle, l'hort de les Olivetes, la basílica de l'Agonia, l'església de Sant Pere a Gallicantu, la capella de la Flagel·lació, la Via Dolorosa, l'església del Sant Sepulcre, etc.

Benjamin-Gad Ninnayi assegura que «el món cristià s'està perdent l'oportunitat de tornar a les arrels. Israel és un estat democràtic, liberal a l'Orient Mitjà. No hi

Masada va ser el refugi que va triar el rei Herodes contra els seus enemics.

Museus destacats

Arreu del país hi ha prop de 120 museus que registren uns 10 milions de visitants l'any.

- Museu Ygal Allon: aquí podem visitar les restes d'un antic vaixell recuperat del mar de Galilea. Els arqueòlegs creuen que és del temps de Jesús.
- Museu Yad Vashem: està dedicat a perpetuar la memòria dels sis milions de jueus que van morir a l'Holocaust.
- Museu d'Israel: fundat el 1955 és el museu nacional. Una de les seves seccions, el Santuari del Llibre, acull els famosos rotllos del mar Mort, els manuscrits bíblics més antics coneguts.
- Museu de la Torre de David: comprèn 4.000 anys d'història de Jerusalem, des dels seus orígens com a ciutat cananea fins als temps moderns.

ha cap perill per peregrinar-hi». La veritat és que a Israel el visitant no té la sensació d'estar en perill en cap moment i pot visitar els llocs amb tranquil·litat. Això sí, que es prepari a l'aeroport de Tel Aviv, sobretot a la sortida, a sotmetre's a interrogatoris i escorcolls que el poden incomodar una mica.

Una altra cara del país

Per poder acostar-nos a allò que és Israel necessitem entre deu i catorze dies, si no volem convertir el pelegrinatge en una carrera contra rellotge. Benjamin-Gad

el mar Roig i el mar de Galilea. El mar Mediterrani està ple de ports esportius i pesquers, i de platges de sorra blanca. Una visita imprescindible és Cesarea, antic port de mar romà construït per Herodes. El parc arqueològic, a la vora del mar, comprèn el reconstruït teatre romà, en què se celebren diferents activitats, el port d'Herodes, un estadi, ruïnes romanes, bizantines i croades... i altres sorpreses.

Al mar Mort, balneari natural, es pot gaudir de la fotografia d'unes aigües de color maragda, plenes de sal i minerals. Les aigües del mar Roig són clares i transparents i permeten observar els esculls de coral i la vida marina en tota la seva esplendor. I, finalment, el mar de Galilea, que en realitat és un llac d'aigua dolça, alimentat i drenat pel riu Jordà.

I qui no vulgui saber res d'aigua, tan sols ha d'anar al desert: el desert de Judea, la regió del mar Mort, el desert de Zin, el desert del Nègueb i les planures de l'Arava configuren més del 50% de la superfície d'Israel. Hi ha camins i sendes traçats que permeten el pas de vehicles sense malmetre l'entorn.

A la banda oriental del desert de Judea trobem Masada, una muntanya

Una església recorda l'indret on Jesús va pronunciar el sermó de la muntanya.

Ninnayi explica que «hi ha altres maneres de conèixer Israel, perquè no es redueix només a Terra Santa».

Aventura, festivals, natura o gastronomia (eminentment mediterrània, encara que com que els israelians procedeixen de tots els continents, la cuina «autòctona» és molt rica) són uns quants dels aspectes que el visitant pot descobrir a Israel. Galilea és una terra de muntanyes i valls, platges i rius, boscos i penya-segats, que permeten fer esports d'aventura com rafting, excursions, busseig, equitació, ciclisme, descens de barrancs o ala delta. També és en aquesta regió on es concentra un gran nombre de festivals populars. Un dels més destacats és el Festival d'Acre de Teatre Alternatiu. A Haifa la vida cultural està a l'ordre del dia amb els seus concerts i el seu Festival de Jazz i Blues que se celebra al port.

Israel ofereix també mar. I no un, sinó quatre: el mar Mediterrani, el mar Mort,

aïllada. Masada és una fortalesa construïda pel rei Herodes al cim de la muntanya. Els zelotes hi van resistir el setge dels romans l'any 73 dC. Abans que rendir-se, els jueus assetjats es van suïcidar.

Israel ofereix moltes possibilitats d'allotjament, una de les més curioses és passar uns dies en un kibbutz. Es tracta de comunitats agrícoles d'Israel, algunes de les quals disposen d'hotels moderns. El turista es pot allotjar com a hoste de pagament o com a treballador voluntari.

Benjamin-Gad Ninnayi es mostra molt optimista davant de l'arribada de turistes i pelegrins a Israel i gosa somiar amb la xifra de «sis milions de visitants. El potencial existeix, el problema és canviar la imatge d'Israel. És magnífica tot el que passa aquí, quan la realitat és que mor més gent per accidents de trànsit que no pas per atemptats. Esperem que cada vegada ens visitin més persones». (R.M.J.)

Solidaritat amb els cristians de Betlem

■ Aquest Nadal la ciutat de David ha rebut 30.000 pelegrins

Per a un pelegrí, un dels moments esperat amb més il·lusió i per al qual més es prepara, és la visita a Betlem. Això no obstant, no està preparat per a la visió d'un mur enorme de formigó i torres de vigilància que envolten els territoris palestins. Aquest mur és el pitjor malson per als habitants de Betlem i suposa un cop tremend per a l'economia d'aquesta terra que viu sobretot del turisme.

El P. Justo Artaraz, franciscà guardià de Betlem, explica que «estem tancats a Betlem i no ens hi podem moure lliurement. Continuament hi ha escorcolls, cases destruïdes, amb l'excusa que l'exèrcit israelià busca terroristes. El mur l'única cosa que genera és odi». A Betlem queden 12.000 cristians, però continuen anant-se'n perquè el futur és tan negre que no hi veuen cap sortida.

Malgrat tot, el P. Artaraz reconeix que enguany s'ha normalitzat molt el turisme, tot i que «els turistes ja no passen tantes hores a Betlem com abans. Entrar i sortir de Betlem és molt complicat. En alguna ocasió no s'ha

permès l'entrada de pelegrins i a la sortida fan molts escorcolls. Posen tantes dificultats als pelegrins i turistes, que molts decideixen no visitar Betlem». El resultat és que molts visitants van a Betlem un parell d'hores a la tarda, la

qual cosa vol dir que no generen despesa, perquè no hi pernecten ni hi mengen. Per això, els franciscans treballen perquè els pelegrins es quedin almenys una nit a Betlem. Aquesta situació escanya una economia que viu del turisme i obliga a tancar restaurants i hotels.

Aquest Nadal, Betlem ha rebut trenta mil persones, deu mil més que l'any passat. Una xifra que es troba molt lluny dels més de cent mil pelegrins que es registraven en els anys noranta. Tot i que, per primer cop en cinc anys, els restaurants i hotels de Betlem s'han omplert. El P. Artaraz afirma que «l'arribada dels pelegrins és el que més ens consola i encoratja. Jo porto 21 anys a Betlem i mai no havia viscut una època tan dolenta pel que fa a perspectives de futur».

El P. Artaraz assegura amb tristesa i amb contundència que «no tenim cap esperança de futur aquí. No hi ha cap perspectiva de pau per a tots i la causa n'és el mur, però mai no desapareixeran els cristians de Betlem. Els pelegrinatges en massa no poden tenir lloc si no se soluciona el tema de Betlem». Els cristians no demanen almoïna, tan sols volen treballar i guanyar-se la vida en una terra que

no volen abandonar. Com assenyala Ivan K. Khalilieh, guia turístic, «qualsevol grup que arriba a Betlem és com un miracle».

Tenacitat franciscana

«Si qualsevol cristià pot venir a Terra Santa és gràcies a l'esforç enorme que han fet i que fan els frares franciscans.» Així ho pensa el P. Artemio Vítores, vicari custodial de Terra Santa. «A l'assetjament a la basílica de Betlem, l'any 2002, 30 frares van quedar a la basílica. Els frares van defensar casa seva i el que

significa Betlem per a tots. És com el nostre poble. Van defensar la dignitat humana i el diàleg com a solució als problemes.»

D'ençà que va esclatar la segona intifada, l'any 2000, la vida ha estat molt dura per als cristians

de Terra Santa. Han estat anys sense veure pelegrins, sense font d'ingressos, i amb l'èxode consegüent de cristians. L'any 1900 hi havia gairebé un 25% de cristians a Terra Santa. Avui no arriben al 2%. «El problema dels cristians és que emigren i el cas més simptomàtic és Betlem», diu el P. Vítores. En els darrers quatre anys, 2.500 cristians han aban-

«Els franciscans sempre han tingut la tenacitat de salvar el cristianisme a Terra Santa»

P. Justo Artaraz.

P. Artemio Vítores.

sulmans, que en cas de divorci o repudi la dona no té dret a pensió alimentària, que si es queda vídua i continua sent cristiana no té dret a l'herència...»

Els franciscans sempre han tingut la tenacitat de salvar el cristianisme a Terra Santa i davant d'una nova crisi, no s'han quedat de braços plegats. Per salvar Betlem, fan servir tres vies: des de fa quatre anys donen «cartilles de racionament» d'uns 80 euros al mes per família. D'aquesta manera se'n beneficien 800 famílies; un segon camí és l'educació a través d'escoles obertes a tothom i el tercer és la construcció d'habitatges amb lloguers molt baixos.

El P. Vítores i el P. Artaraz agraeixen l'ajut procedent dels cristians d'arreu del món, però lamenten que no hi hagi una ajuda específica per a la població cristiana: «Als jueus els ajuden els Estats Units, els països àrabs ajuden els musulmans, la Comunitat Europea envia ajuda per a

Michel Sabbah, en el seu missatge de Nadal convidava palestins i israelians a superar les pors i a estimar-se com a fills de Déu. També demanava als polítics que fossin constructors de vida i no de mort, i els encoratjava a començar «un nou període en què s'aturi la violència per totes dues parts, la israeliana i la palestina». Fins i tot, es mostrava esperançat: «L'actual posició palestina que consisteix a reclamar els drets a través de la pau i la no-violència diu que la pau i la justícia són possibles. També per part israeliana hem vist i sentit signes nous. Les dificultats són nombroses, però hi ha una voluntat sincera que és superior a tota dificultat.»

La presència franciscana a Terra Santa sempre ha seguit la línia de l'obertura universal, de l'amor a tothom, del diàleg, de la convivència pacífica... des d'aquest esperit franciscà, el P. Artemio Vítores fa una crida als pelegrins: «Volem convèncer els pelegrins que cal oferir esperança als cristians de Terra Santa. Necessitem que vinguin els pelegrins. El pelegrí és la salvació. La situació cada vegada es radicalitza més. El mur és la manifestació visible d'un altre mur que és en el cor: l'odi. Aquest mur l'han fomentat jueus i musulmans a escoles, mesquites i sinagogues. Si no eliminem el menyspreu, l'odi a l'altre, no farem res. Necessitarem generacions per eliminar això.»

Els franciscans tenen molt clar el camí a seguir. En paraules del P. Vítores, «nosaltres estem al servei de tothom. Joan Pau II parlava de bastir ponts i això és el que procurem fer. Mai no he perdut l'esperança. Hem construït sense res i hem tirat endavant. La tornada de pelegrins és un motiu d'esperança molt gran.»

Així, en el missatge de Nadal de la Custòdia de Terra Santa, els franciscans escriuen que «és la nostra responsabilitat, avui, ser mare i germans de Jesús nostre Salvador. Som nosaltres avui, els cridats a construir el seu regne de Pau, aquí, en aquesta Terra Santa punyent, igual que a la resta del món. (...) Sobre aquesta Terra Santa, com sobre cadascuna de les vostres terres sagrades, hem estat cridats a ser custodis del tresor que ens han ofert viure i fer viure». (R.M.J.)

El mur és la manifestació visible de l'odi.

donat Betlem.

Els cristians es troben enmig del conflicte: «Per als jueus són palestins, terroristes, i per als musulmans són traïdors», explica el vicari custodial de Terra Santa. I afegeix: «Un altre problema és que la presència musulmana ha crescut molt i s'intenta islamitzar Betlem. Sobretot emigren els homes, i les dones cristianes que queden es casen amb musulmans. Això suposa que els seus fills són mu-

tots, però no hi ha una ajuda només per als cristians. El govern palestí és musulmà i el nivell de corrupció és molt elevat. Amb els diners dels cristians els musulmans es fan més forts i poden aixafar cada vegada més els cristians. Els cristians de Betlem tenen por.»

Bastir ponts

El patriarca llatí de Jerusalem, Mons.

L'ENTREVISTA

Mons. Agustí Cortès ha peregrinat a Terra Santa en tres ocasions

—Com ha vist Terra Santa en aquesta ocasió?

—La diferència que més crida l'atenció és la situació del nord de Palestina. Jo tenia una imatge de Jericó com d'una ciutat més avançada, més ordenada, amb una aparença de fecunditat que en aquesta ocasió no he vist. Més aviat he vist una ciutat decaïda, amb una sensació de victimisme. Per descomptat, també m'ha impressionat Betlem, la situació del mur que, a més de ser una vergonya, és realment lleig i un testimoni impressionant de la divisió del poble. A Betlem constantment se t'acosta gent per demanar-te menjar. Realment allí hi ha necessitat. Ara sembla que tornen els pelegrins i els viatges, que és la font d'ingressos que tenen. Des del punt de vista objectiu, això és el que més ha canviat.

—I des del punt de vista subjectiu?

—Des de la meua experiència com a bisbe ha estat nova, en el sentit que hi he pogut anar acompanyant un grup de gent disposada a trobar-se amb el misteri que hi ha a Terra Santa. El fet d'haver-hi anat abans ajuda a aprofundir més en el contacte amb la humanitat de Jesús, amb l'empremta del Verb fet home i anar descobrint el misteri amagat d'aquesta experiència.

—N'hi ha prou amb la col·lecta del Divendres Sant per ajudar els cristians?

—Els cristians de Terra Santa envien molts missatges als cristians d'arreu del món demanant ajuda. Les peregrinacions són l'ajuda més important que poden rebre els cristians, més que la col·lecta que es fa un cop l'any el Divendres Sant. Per això intentem promoure-les. Però podríem fer-hi més. Una acció que és més complicada és la influència en l'opinió pública i en la relació política internacional que, com a Església, es fa des del Vaticà. Nosaltres, de tant en tant, podríem intentar donar suport a la causa del poble palestí, concretament dels cristians palestins. Des de la nostra Església local, hem de donar suport als cristians de Terra Santa en tot el que puguem, cridar l'atenció.

—Per on passa la pau?

—És difícil assolir la pau. Tots viuen situacions de patiment i de marginació, sobretot les víctimes més innocents de la violència. És indignant el contacte amb aquella realitat.

—Quin testimoni hi donen els cristians?

—El problema dels cristians és que tenen poc poder, més aviat són víctimes d'aquesta situació de conflicte perquè reben de tots dos bàndols. L'Església palestina, l'única arma que podria fer servir és a través del Vaticà i els seus contactes internacionals. És l'únic camí més eficaç que podria aportar una mica de solució al conflicte, que és d'un abast insuperable per part de l'Església, el Vaticà inclòs, tot i que pot influir en l'opinió pública. El testimoni dels cristians és molt interessant a Terra Santa. És molt meritori i encomiable. Són persones que aguanten molt i que són capaces d'oferir una cara molt evangèlica dins del conflicte.

—Una cara evangèlica que es veu en l'obra social que desenvolupen...

—A Terra Santa els cristians desenvolupen

Del 14 al 21 de novembre Amics de Catalunya Cristiana va organitzar una peregrinació a Terra Santa en solidaritat amb els cristians del país de Jesús. La peregrinació va ser presidida pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortès. El prelat ha visitat Terra Santa en tres ocasions. D'aquesta darrera en destaca l'«experiència grupal» d'un viatge en què «la gent ha entrat en l'esperit de Terra Santa».

«Terra Santa referma el valor de la creu com a porta de l'esperança»

lupen una obra social interessantíssima, tot i ser una Església molt escassa i minoritària. L'esperit cristià sempre comporta una obra social i cultural. En aquest sentit, el testimoni evangèlic dels cristians és molt important. Seria interessant que organismes com Mans Unides o Càritas prenguessin aquesta causa com una de les prioritàries. Crec que seria una bona solució.

—La unió entre els cristians és una assignatura pendent?

—És un tema a treballar la relació entre les diferents confessions cristianes. Hi ha grups i Esglésies en el món ortodox, sense voler generalitzar, una mica tancades en el sentit que estan convençudes que la unitat només es pot assolir en la seva Església, i no entenen una possible via de diàleg. Caldria demanar, des del punt de vista evangèlic, un diàleg més gran sobretot de cara a l'assistència social i dels interessos comuns. Potser s'ha treballat més el diàleg interreligiós que l'ecumènic. Continua sent escandalós que els cristians no estiguin units.

—Poden desaparèixer els cristians de Terra Santa?

—Pensar que Terra Santa pot quedar-se sense cristians seria anar molt a l'extrem. Jo crec que els interessos dels palestins quedarien perjudicats i també els dels jueus. A totes dues parts els interes-

Mons. Cortès anima a visitar Terra Santa.

sa que hi hagi cristians que mantinguin el camí d'ingressos que arriben a través de les peregrinacions i del turisme.

—Què implica l'arribada de pelegrins?

—Per a un cristià de Terra Santa la presència d'un pelegrí significa molt més que un ingrés econòmic. És un suport moral molt important. Cada pelegrí que hi va és un altaveu de la seva problemàtica i, a més, agraeixen molt la seva presència perquè veuen que l'Església es preocupa per ells.

—Però continua havent-hi por de peregrinar a aquella terra.

—És cert que encara hi ha por de peregrinar a Terra Santa, però la situació ha canviat molt, no únicament a nivell de contactes i de diàleg entre palestins i jueus, sinó que crec que es nota un optimisme creixent en el poble palestí. Aquesta por no està justificada. També és cert que la televisió només ensenya els conflictes i els morts...

—Anar a Terra Santa és viure el cinquè evangeli?

—Sí, perquè és una Paraula viva. Vas trobant racons i indrets que parlen de Jesús. És un bany d'encarnació veure de quina manera el Verb ha assumit una història, una geografia, uns indrets concrets, un poble concret, una cultura concreta. Possiblement és l'experiència més profunda que podríem pensar i esperar d'una peregrinació a Terra Santa.

—Els cristians hauríem de peregrinar als Llocs Santos almenys un cop a la vida?

—Crec que sí. Els cristians no estem aferrats al lloc i a l'espai. Som catòlics per definició. Qualsevol racó de la terra on se celebri una eucaristia val tant com una eucaristia celebrada a Jerusalem. L'esperit catòlic no és com el jueu, que ha de tornar al temple i al lloc, o com el musulmà, que ha d'anar a la Meca. Això no obstant, per als cristians el fet d'anar a Terra Santa és un replantejament de la nostra fe, precisament en aquesta encarnació. Aquest replantejament revifa els ressorts més íntims de la fe en el Jesucrist històric, en la història de la humanitat de Jesucrist. Això és molt convenient.

—Benet XVI ha estat convidat a Terra Santa tant pels palestins com pels israelians.

—Si visita Terra Santa serà un testimoni important. El Papa sap que tot el que fa i diu genera informació. La presència del Papa allí atrauria l'atenció mundial sobre el problema humà que hi ha darrere del conflicte entre Israel i Palestina, l'enfrontament de pobles i de famílies. Podria ser una bona ocasió per cridar l'atenció de l'opinió pública sobre la problemàtica humana del poble palestí.

—S'hi respira esperança?

—L'esperança és la companyia indispensable de la fe i l'amor. Crec que anar a Terra Santa i entrar en contacte amb el conflicte, amb el patiment de la gent, d'un poble, d'una societat dividida, referma el valor de la creu com a porta i llindar de la glòria i de l'esperança. Mai no hauríem de perdre la visió d'un possible futur de pau.

Rosa María Jané Chueca

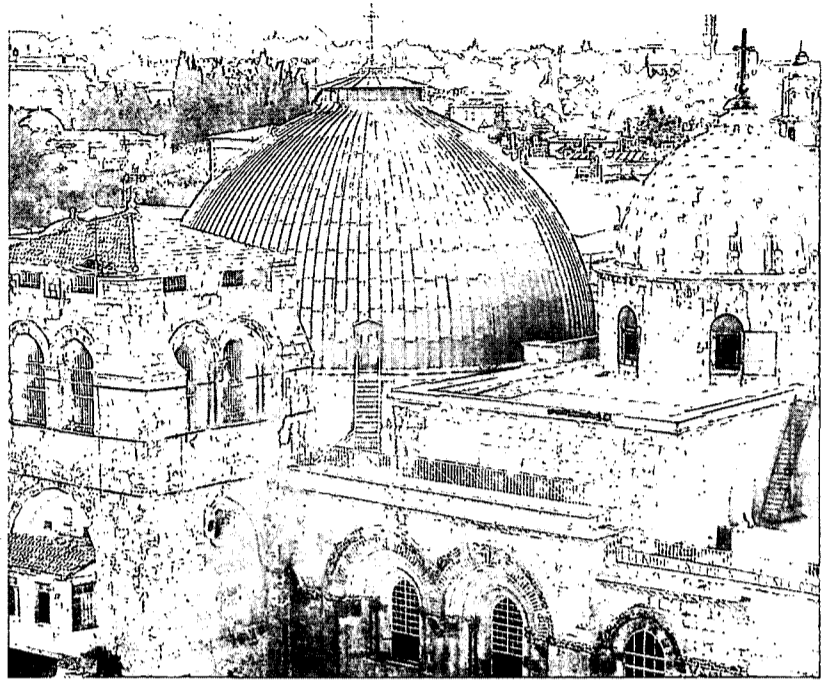

Els pelegrins, davant de l'església del Sant Sepulcre.

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

- Del 6 al 13 de març
- Del 8 al 11 de maig
- Del 13 al 20 de setembre
- Del 6 de 13 de novembre
- Del 27 de desembre al 3 de gener del 2007

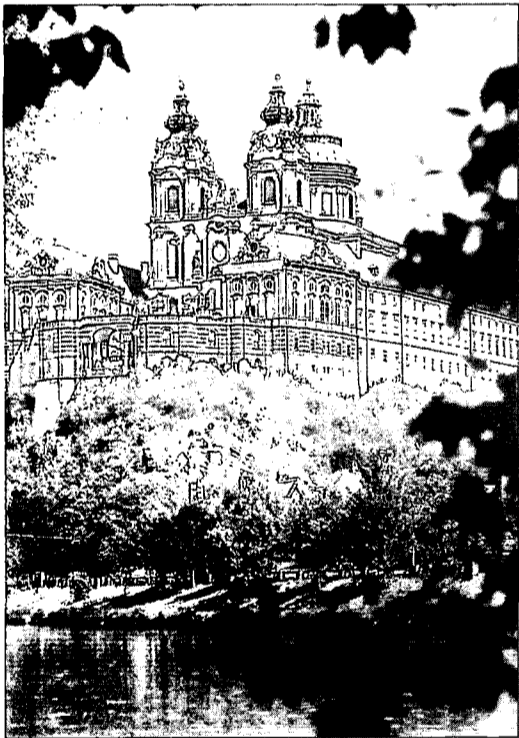
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

Del 13 al 20 de juny

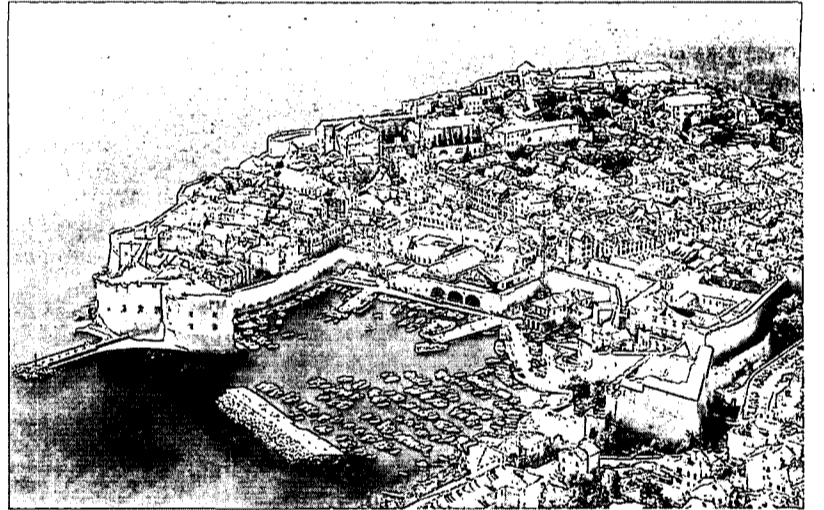
**VIENA
 SALZBURG
 INNSBRUCK**

*Una excel·lent combinació
 d'art, cultura i gaudi dels
 bells paratges austríacs*

Del 4 a l'11 d'agost

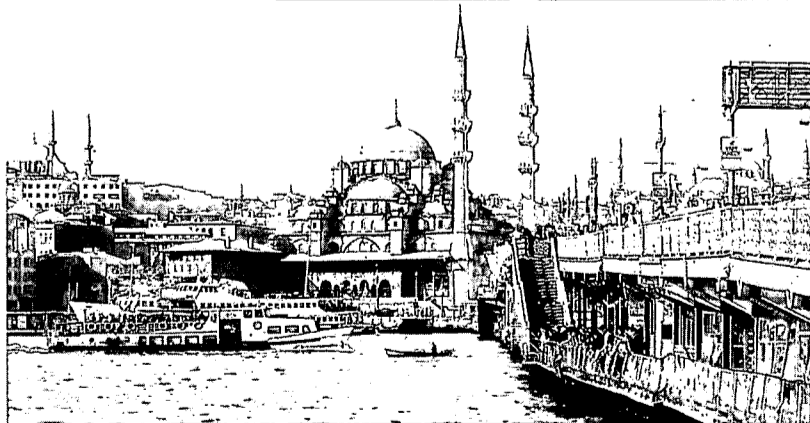
CROÀCIA

*Una ubicació
 estratègica entre
 els Balcans
 l'Europa central
 i la
 Mediterrània*

Del 2 al 8 d'octubre

RUTA DE SANT PAU

Istanbul: pont Galata

**Síria i
 Turquia**

*Per terres
 de l'expansió
 inicial del
 cristianisme*

Amics de Catalunya Cristiana

Per a més informació:

(per telèfon, per correu o bé personalment):

Vaticà

església en el món

El Papa demana per Nadal bastir un ordre mundial més just

■ Presenta el terrorisme, la pobresa i la proliferació d'armes com una amenaça per a la pau

CIUTAT DEL VATICÀ.— En el seu primer missatge de Nadal, Benet XVI va demanar que la llum de Jesús Infant encoratgi la humanitat a bastir un ordre mundial més just. Van sentir les seves paraules unes

quaranta mil persones congregades a la plaça de Sant Pere, així com milions de telespectadors de tots els continents que van seguir la benedicció *Urbi et orbi* a través de 111 canals de televisió de 68 països.

glòria de l'amor, que es dona com a do d'ell mateix i que renuncia a tota grandesa per dur-nos pel camí de l'amor.»

Aquest any llua al Vaticà una petita flama portada de Betlem per la delegació austríaca que va regalar al Papa

l'arbre de Nadal per indicar, com va aclarir el mateix Pontífex, que «el veritable misteri del Nadal és la resplendor interior que procedeix d'aquest Infant». «Volem pregar d'una manera especial també pel lloc del naixement del nostre Redemptor i pels homes que hi viuen i pateixen —va exhortar.— Volem pregar per la pau a Terra Santa: Mira, Senyor, aquest racó de la terra que tant estimes perquè és la teva pàtria. Fes que hi resplendeixi la teva llum. Fes que hi arribi la pau.»

«Això és el que l'interessa a Déu. Ell estima tothom perquè tots som criatures seves», va dir el Bisbe de Roma. «Déu busca persones que siguin portadores de la seva pau i la comuniquin.»

«Compleix la teva promesa, Senyor —va dir per acabar.— Fes que on hi hagi discòrdia neixi la pau; que rebroti l'amor on regna l'odi; que es faci llum on dominen les tenebres. Fes que siguem portadors de la teva pau.» Durant l'eucaristia, dotze nens van oferir un homenatge floral a l'Infant Jesús: dos mexicans, dos italians, dos filipins, dos congoleseos, dos alemanys, un indi i un coreà.

Quan va acabar la missa, els participants van poder contemplar el pessebre monumental aixecat davant de l'obelisc a la plaça de Sant Pere del Vaticà. (Zenit)

«Home modern, adult i, malgrat tot, a vegades feble en el pensament i en la voluntat, deixa't agafar la mà per l'Infant de Betlem, no tinguis por, confia en Ell!», va exhortar el Pontífex en un missatge en què va alternar espiritualitat i actualitat. «La força vivificant de la seva llum t'encoratja a comprometre's en la construcció d'un nou ordre mundial fonamental sobre relacions ètiques i econòmiques justes», va afegir. L'amor de Déu, encarnat per Nadal, va assegurar, aclareix la consciència «comuna de ser "família" cridada a construir vincles de confiança i ajuda mútua».

«Una humanitat unida podrà afrontar els nombrosos i preocupants problemes del moment actual: des de l'amenaça del terrorisme fins a les condicions de pobresa humiliant en què viuen milions d'éssers humans, des de la proliferació de les armes fins a les pandèmies i el deteriorament ambiental que amenaça el futur del planeta», va assenyalar. La mirada del Pontífex va recórrer alguns dels focus de tensió més preocupants del planeta, tot començant per l'Àfrica, on va demanar oposar-se a «les lluites fraticides perquè es consolidin el processos polítics encara fràgils i es tinguin en compte els drets humans més elementals». En particular, va fer arribar aquesta crida a la regió sudanesa de Darfur i a altres regions de l'Àfrica central.

Que Déu fet home «dugui als pobles

latinoamericans a viure en pau i concòrdia». «Que doni ànims als homes de bona voluntat a Terra Santa, a l'Iraq, al Líban, on, tot i que hi ha signes esperançadors, aquests han de ser confirmats per comportaments inspirats en la lleialtat i la saviesa.» Per últim, va auspiciar el procés de diàleg «a la península de Corea i en altres indrets dels països asiàtics, a fi que se superin les divergències perilloses i, amb esperit amistós, s'aconsegueixi la pau que tant esperen els seus pobladors».

Segons el Bisbe de Roma, «l'home de l'era tecnològica, si s'encamina vers una atrofia espiritual i un buit del cor, corre el risc de ser víctima dels mateixos èxits de la seva intel·ligència i dels resultats de les seves capacitats operatives». «Per això —va proposar— és important que obri la ment i el cor al Nadal de Crist, esdeveniment de salvació capaç d'imprimir esperança renovada a l'existència de tot ésser humà.» Els pelegrins que van omplir la plaça de Sant Pere van desafiar la pluja i el fred, però tot i això van animar el Papa amb els crits amb què era acollit Joan Pau II.

Després del seu missatge, el successor de l'apòstol Pere va impartir des de la balconada de la façana de la basílica de Sant Pere la benedicció *Urbi et orbi* en 32 idiomes, primer en italià i per últim en llatí.

El Nadal, la grandesa de Déu que es fa petit

El Nadal és la grandesa de Déu que es fa petit perquè puguem estimar-lo, va explicar Benet XVI en l'homília de la missa del Gall que va celebrar la Nit de Nadal. En una basílica de Sant Pere plena de fidels, el Pontífex va oferir una contemplació del misteri de Betlem i va implorar per la pau a la terra on va néixer Jesús. «Déu és tan gran que pot fer-se petit. Déu és tan potent que pot fer-se inerm i venir al nostre encontre com un nen indefens, a fi que puguem estimar-lo.»

Davant dels nou mil fidels el Papa els va explicar que Déu «és tan bo que pot renunciar a la seva esplendor divina i descendir fins a un pessebre perquè puguem trobar-lo i, d'aquesta manera, la seva bondat ens toqui, ens sigui comunicada i continuï actu-

Benet XVI va impartir la benedicció «Urbi et orbi».

ant a través nostre». «Això és el Nadal», va recalcar. «Déu s'ha fet un de nosaltres, perquè puguem ser amb Ell, esdevenir semblants a Ell.» Les seves paraules van ser retransmeses per 122 canals de televisió de 74 països.

«Ha escollit com a signe l'Infant al pessebre: Ell és així. D'aquesta manera aprenem a conèixer-lo. I sobre qualsevol nen resplendeix alguna espurna d'aquell avui, de la proximitat de Déu que hem d'estimar i a la qual ens hem de sotmetre; a sobre de tot nen, també el qui encara no ha nascut», va indicar. «En aquell Infant ajagut en un pessebre, Déu mostra la seva glòria: la

El Papa tria els temes de la JMJ del 2006, 2007 i 2008

CIUTAT DEL VATICÀ.— Ja es coneixen els temes que Benet XVI ha escollit per a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) dels pròxims tres anys (diocesana el 2006 i 2007 i internacional el 2008). Els joves del món reflexionaran l'any vinent sobre el verset 105 del salm 119: «La teva paraula fa llum als meus passos, és la claror que m'illumina el camí.» Per al 2007 el tema escollit ha estat agafat de l'evangeli de Joan: «Com jo us he estimat, estimeu-vos també vosaltres els uns als altres» (Joan 13,34). L'edició internacional de la JMJ convocada del 15 al 20 de juliol del 2008 a Sydney (Austràlia) se centrarà en un tema extret del Fets dels Apòstols: «Rebreu la força de l'Esperit Sant, que vindrà damunt vostre, i sereu els meus testimonis» (Fets 1,8). (Zenit)

ISRAEL

Neix a Natzaret un projecte marià que uneix cristians, jueus i musulmans

NATZARET.— El bisbe auxiliar del patriarcat llatí de Jerusalem, Mons. Giacinto-Boulos Marcuzzo, promou actualment un nou centre multimèdia amb tecnologia d'avantguarda dedicat a Maria de Natzaret. El projecte és coordinat per l'associació Maria de Natzaret i Mons. Marcuzzo és el delegat de l'Assemblea de Bisbes de Terra Santa per acompanyar la iniciativa. El projecte està creant un centre marià, que fa servir edificis del voltant de la basílica de l'Anunciació, i que cerca presentar el misteri de la Mare de Déu en totes les seves dimensions. Segons explica el prelat, aquest projecte és «un petit miracle» d'«unitat i pau», perquè per primera vegada ha unit les Esglésies de Terra Santa: catòliques, ortodoxes i protestants.

Marcuzzo revela que les autoritats jueves veuen amb bons ulls aquest projecte i compta amb el suport de creients musulmans que veneren la Mare de Déu. El bisbe no dubta a qualificar de «providencial» la manera com s'ha pogut comprar els edificis pròxims a la basílica, «al costat del lloc on es va dur a terme el gran misteri de l'encarnació», cosa que semblava impossible fa pocs anys. El bisbe explica que el projecte necessita l'ajuda dels cristians per consolidar-se i considera que és una forma eficaç i concreta de mostrar suport a Terra Santa. Més informació a <http://www.mariedenazareth.com>. (Zenit)

Vaticà

El balanç de l'any 2005 de Benet XVI

■ Destaca la mort de Joan Pau II, entre els esdeveniments més importants

CIUTAT DEL VATICÀ.— En fer un balanç de l'any 2005, Benet XVI va recordar els esdeveniments més importants per a la vida de l'Església: la mort de Joan Pau II i la seva elecció com a Papa; la Jornada Mundial de la Joventut de Colònia; el Sínode i l'Any de l'Eucaristia, i el quarantè aniversari de la cloenda del Concili Vaticà II.

El Papa va continuar amb la tradició del seu predecessor d'aprofitar la trobada amb motiu de l'intercanvi de felicitacions nadalenques amb els cardenals, arquebisbes, bisbes i membres de la Cúria romana, per fer un repàs dels esdeveniments viscuts per l'Església en els darrers dotze mesos. En nom dels presents va saludar el Papa el degà del Col·legi Cardenalici, el cardenal Angelo Sodano.

El balanç del Pontífex va començar amb els darrers dies de Joan Pau II i va constatar que, en els darrers mesos de la seva vida, el Papa que més documents ha escrit en la història i que més ha viatjat va haver de recórrer «un camí de patiment i de silenci». Recordant la darrera Setmana Santa de Joan Pau II, que va ser també per a ell una setmana de passió, va constatar que «amb les seves paraules i obres, ens

ha donat grans coses; però no és menys important la lliçó que ens ha donat des de la càtedra del patiment i del silenci».

Joan Pau II va parlar al món «a través del seu dolor mut i el va transformar en un gran missatge», va subratllar. «La resposta que arreu del món es va donar a la mort del Papa va ser una manifestació esfereïdora de reconeixement pel fet que ell, en el seu ministeri, es va lliurar totalment a Déu pel món», va assegurar. En un moment ple d'odi i de violència, va aclarir, «ens va ensenyar de nou l'amor i el patiment al servei dels altres; ens va mostrar, per dir-ho d'alguna manera, en viu, el Redemptor, la redempció, i ens va donar la certesa que el mal no té la darrera paraula al món».

El Papa va felicitar el Nadal a la Cúria romana.

Benet va fer també referència breument a la seva elecció com a successor de Joan Pau II a la càtedra de l'apòstol Pere, el 19 d'abril. Segons va confessar, «una tasca així estava molt més enllà de tot el que hauria pogut imaginar com a vocació per a mi. Per això, només gràcies a un acte de confiança en Déu vaig poder pronunciar en l'obediència el meu "sí" a aquesta elecció». «Així com aleshores, us demano també avui a tots vosaltres pregària, ja que compto amb la seva força i suport», va indicar.

Jornada Mundial de la Joventut

El primer viatge apostòlic internacional d'aquest pontificat amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut a Colònia, a l'agost, va ser un altre dels moments analitzats pel balanç papal. En recordar l'alegria i la pau del més d'un milió de joves congregats a la llera del riu Rin, va considerar que d'aquella trobada l'Església n'ha après una lliçó: la importància de l'adoració de l'Eucaristia. «En un món en què progressivament defalleixen els criteris d'orientació i es dona la gran amenaça que cadascú faci d'ell mateix el propi criteri, és fonamental subratllar l'adoració», va afirmar.

Enguany ha estat també el del Sínode

mundial dels bisbes sobre l'Eucaristia, que va clausurar a l'octubre l'Any de l'Eucaristia, convocat per Joan Pau II. Benet XVI va reconèixer que la cimera episcopal va esdevenir testimoni per al món de la fe de l'Església en la presència real de Crist ressuscitat en l'Eucaristia, «amb la seva carn i la seva sang, en cos i ànima, amb la seva divinitat i humanitat». «Per a mi, és commovedor veure com arreu, en l'Església, es desperta l'alegria de l'adoració eucarística i com se'n manifesten els fruits», va confessar.

El passatge més ampli del seu balanç el Papa el va dedicar al quarantè aniversari del Concili Vaticà II, que es va celebrar el 8 de desembre passat. «Quaranta anys després del Concili podem constatar que allò positiu és més gran i està més viu del que ens podia semblar en l'agitació dels anys al voltant del 1968. Avui veiem que la llavor bona, tot i que es desenvolupa lentament, creix, i creix així també la nostra profunda gratitud per l'obra desenvolupada pel Concili.» «L'Església, tant abans com després del Concili, és la mateixa Església una, santa, catòlica i apostòlica, en camí a través dels temps», va dir contradint els qui consideren que la cimera va ser una ruptura de l'Església amb el passat. (Zenit)

El Papa insta a viure l'Evangelí amb coherència

CIUTAT DEL VATICÀ.— Viure l'Evangelí amb coherència sempre «comporta pagar un preu molt elevat». Així ho va afirmar el 26 de desembre el Papa, en les seves paraules amb motiu de l'Àngelus en què va recordar la celebració de la festa de Sant Esteve, el primer màrtir cristià. «En l'ambient d'alegria del Nadal, no sembla fora de lloc la referència al màrtir de sant Esteve», va assenyalar el Papa: «En efecte, sobre el pessebre de Betlem ja s'allarga l'ombra de la Creu. La preanuncia la pobresa de l'estable on l'Infant plora, la profecia de Simó sobre el signe de contradicció i sobre l'espasa destinada a travessar l'ànima de la Mare de Déu, la persecució d'Herodes que farà necessària la fugida a Egipte.»

«No ens ha de sorprendre el fet que un dia aquest Infant, ja adult, demani als seus

deixebles que el segueixin pel camí de la Creu amb total confiança i fidelitat. Atrets pel seu exemple i sostinguts pel seu amor, molts cristians, ja des dels orígens de l'Església, testimoniaran la fe amb l'efusió de la sang. Als primers màrtirs en seguiran d'altres en el curs dels segles fins als nostres dies. Com no reconèixer també en el nostre temps, en diversos llocs del món, que professar la fe cristiana requereix l'heroisme dels màrtirs? Com no dir aleshores que arreu, fins i tot allí on no hi ha persecucions, viure amb coherència l'Evangelí comporta pagar un preu molt elevat?»

En concloure, el Papa va convidar a «viure amb coherència la nostra fe, sempre disposats a respondre a qualsevol que ens preguntí per les raons de l'esperança que hi ha en nosaltres». (N.E.)

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places benèfiques per ajudar persones amb pocs recursos econòmics.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundaciontrasrafatima.org

Espanya

Transmetre la fe en la família

■ Celebrada la Jornada de Família i Vida 2005

MADRID.— L'Església espanyola es prepara per a la V Trobada Mundial de les Famílies, que tindrà lloc a València del 4 al 9 de juliol d'enguany. El lema «La transmissió de la fe en la família», proposat per Joan Pau II, va ser també el tema escollit per a la Jornada de Família i Vida celebrada el 30 de desembre passat. En un missatge publicat per a l'ocasió, els bisbes de la Subcomissió Episcopal de Família i Vida recorden que en aquest mil·lenni l'Església està obstinada en la nova evangelització, en la transmissió de la fe a les noves generacions.

Els prelat assenyalen que «el naixement de Jesús a Betlem és la "gran notícia". També el naixement d'un infant és sempre motiu de joia. L'esforç de la medicina i de la ciència ha d'estar sempre al servei de la vida». Segons els bisbes, les famílies cristianes han de fer sentir la seva veu i promoure els valors del matrimoni i de la família. Així, la família mostra la seva vitalitat i recorda a la societat que «la família sí que importa». Com a signe d'esperança en l'Església, el missatge indica la renovació de la Pastoral Familiar, els fruits de l'aplicació del *Directori de Pastoral Familiar*, l'esforç per la formació dels agents de pastoral familiar i la vitalitat creixent dels moviments i de les associacions familiars.

Al costat de les llums, els bisbes n'enu-

meren les ombres: la dissolució de la identitat de la família, el menyspreu de la vida humana més feble (malalts irrecuperables i embrions), pràctiques contràries a la vida com l'experimentació amb embrions, la seva destrucció per aconseguir cèl·lules mare, la clonació humana, la «píndola de l'endemà», l'eutanàsia, la despenalització àmplia de l'avortament, la manca de polítiques que ajudin la família, l'equiparació de les unions de persones del mateix sexe al matrimoni o el «divorci express».

«Aquesta situació de llums i ombres influeix fortament en el procés de la transmissió de la fe», constaten els bisbes. Per això, insten les famílies a anunciar Jesucrist: «És un anunci que no s'esgota en la proposta d'unes veritats i d'unes

Cartell de la Jornada.

normes morals: és la invitació a una amistat personal amb Jesucrist.» També alerten d'alguns reptes a què han de fer front:

l'extensió del relativisme o la temptació de preparar una «religió a la carta».

Per als prelat, «reconèixer Crist com a Salvador implica acollir la veritat com un do, com una llum que il·lumina la nostra vida, i no com una cosa de "lliure configuració", que podem adaptar a la nostra mesura». Així, recomanen que les famílies tinguin a casa seva el Compendi del Catecisme de l'Església catòlica, com a instrument per «confirmar-nos en la veritat».

Els pares, indica el text, són els primers responsables en la transmissió de la fe als seus fills i els animen a parlar-los de Jesucrist: «Introduïu els vostres fills en el seu misteri a través de la celebració litúrgica i de la pregària familiar.» Els bisbes també subratllen que el punt central de la vida de l'Església i de la família cristiana és l'Eucaristia: «Convidem totes les famílies a celebrar amb joia els diumenges, i en particular que participin en l'Eucaristia dominical, si és possible, en família.» (C.C.).

Nou bisbe de Conca

CONCA.— Benet XVI ha nomenat Mons. José M. Yanguas Sanz bisbe de Conca. Substitueix Mons. Ramón del Hoyo, nomenat bisbe de Jaén el 19 de maig passat i en l'actualitat administrador

Mons. José María Yanguas.

apostòlic de Conca. Mons. Yanguas va néixer el 1947 a Alberite (La Rioja). Es va doctorar en Teologia, Filosofia i Lletres a la Universitat de Navarra. Va ser ordenat prevere el 1971. Ha estat col·laborador en diverses parròquies de Logronyo i de Pamplona; professor de Teologia a la Universitat de Navarra per als universitaris de les facultats civils; professor adjunt de Teologia Dogmàtica a la mateixa Universitat; professor adjunt de Teologia Moral; membre de la Direcció de Recerca de la Facultat de Teologia; agregat a la Congregació per als Bisbes. Actualment és cap de l'Oficina de la Congregació per als Bisbes. El 2001 va ser nomenat prelat d'honor de Sa Santedat.

Ha publicat nombrosos articles a les revistes *Scripta Teologica* i *Annales Theologici*; a les *Actes de Congressos i Simposis de Teologia*, Pamplona i Roma. És autor dels llibres següents: *Pneumatologia de san Basilio. La divinidad del Espíritu Santo y su consustancialidad con el Padre y el Hijo*; *Constitutionalis Pastoralis Gaudium et spes sinopsis històrica: De Ecclesia et vocatione hominis*; *La intenció fundamental. El pensamiento de Dietrich von Hildebrand: contribución al estudio de un concepto moral clave*.

En el primer missatge als seus diocesans, reconeix que «des del primer moment, he reservat al presbiteri diocesà un espai particular en la meua pregària, alhora que he tingut un record especial per als qui es preparen per rebre el sacerdoci ministerial i per a tots els religiosos i religioses. Li prego a Déu Nostre Senyor que cadascun dels diocesans trobi el seu propi i particular lloc a la meua ànima». També saluda amb afecte particular els malalts, els qui pateixen soledat i els qui estan afligits per qualsevol motiu. I, sobretot, els joves: «A tots els joves, de l'empenta i de la generositat dels quals tant espero. A vosaltres m'adreço particularment amb paraules del papa Benet XVI: "L'Església és viva, perquè Crist és viu. L'Església és, per això, jove"» (C.C.).

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teua aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 188,80 €**
Àsia i Oceania: 254,32 €
Missioner **Missionera**
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms .....

Adreça .....

Població ..... Província ..... C.P. ....

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu Domiciliació bancària

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

NACHO ORTIZ I M. DOLORES OCHOA PERTANYEN AL MOVIMENT LAICS MISSIONERS COMBONIANS

—Com va arribar a Centreafrica? Teniu pensat tornar-hi?

—Pocs mesos després de casar-nos va sorgir la possibilitat d'anar a Centreafrica, a completar un equip de quatre persones. Ens hi vam estar tres anys i a la tornada la meva dona ja estava embarassada i va néixer el nostre primer fill. Un any i escaig més tard, el segon. Ara ens resulta molt difícil, amb nens petits i a causa de les condicions laborals, tornar-hi. Els primers anys de vida dels LMC no hi havia famílies amb nens, eren parelles de promesos o matrimonis joves sense fills. Ara aquesta realitat està canviant i la majoria de persones que formem el moviment tenim fills. Per això, s'està reflexionant sobre com inserir la família en la missió, quina mena de testimoni dona, etc. A curt termini, nosaltres no tenim en perspectiva anar-nos-en. Potser ho farem quan els nens siguin més grans, quasi universitaris, i tinguin una certa independència.

—Com va ser el primer contacte amb la missió sobre el terreny?

—La cultura és molt diferent de la nostra. La mentalitat, la manera d'entendre les coses, la lògica... res a veure amb el que estem acostumats. Això és molt enriquidor, però en algunes circumstàncies és molt dur. Et trobes amb gent que viu situacions de pobresa, de malaltia, amb tota mena de mancances... i no saps gaire com ajudar-los. La teva mentalitat xoca amb la d'ells i això et fa patir. El país és tranquil, tot i que el darrer any que hi vam ser hi va haver un intent de cop d'estat a la capital. No vam viure situacions de violència fortes, però sí que vam viure moments difícils, com ara la mort d'algun missioner.

—En què consistia el treball?

—Vam haver de fer de tot. En ser una parròquia no teníem una feina concreta, sinó que estàvem una mica a càrrec de la parròquia en general. Els combonians tenien una comunitat, amb tres o quatre sacerdots, que atenien diverses parròquies. La nostra era una parròquia al seu càrrec, però ells no hi eren, sinó que estaven en una comunitat a uns 35 km. El combonià que l'atenia venia uns tres o quatre dies per setmana. Tot el que es feia la resta de la setmana estava a càrrec nostre. De la pastoral, ens n'encarregàvem nosaltres.

—I de la part que no era pastoral?

—Com a laics ens corresponia fer una tasca de desenvolupament social. El més important que teníem és una mena de

Nacho i M. Dolores són un matrimoni jove compromès amb la missió. Des que festejaven tenien aquesta inquietud missionera, encara que mai s'havien plantejat anar a les missions. Tot i això, el contacte amb els Missioners Combonians els va dur a un compromís més gran que es va traduir en una experiència de missió a l'Àfrica central, durant tres anys, del 1999 al 2002. Ells pertanyen al moviment Laics Missioners Combonians (LMC) i continuen treballant per la missió, des del nostre país, vivint el carisma de Comboni.

«El poble africà viu la fe de manera molt tangible»

Nacho i M. Dolores van dedicar tres anys de la seva vida a Centreafrica.

petita ONG que depèn de Càritas i que, entre altres coses, té una escola d'integració per als pigmeus (que estan molt marginats), activitats de petites cooperatives, promoció de la dona, control de llocs de salut populars... nosaltres col·laboràvem amb aquesta ONG. M. Dolores era l'assistenta tècnica del centre i ajudava i donava suport al responsable, que era africà. Nosaltres de cap manera el volíem suplir, perquè hauria estat fer un pas enrere. Jo, com a professor de ciències, donava classes de formació d'agents sanitaris, una mena d'auxiliars d'infermeria. A la mateixa missió teníem una farmàcia-dispensari, dirigida sobretot a la població pigmea. També hi havia un centre de reeducació funcional, del qual vaig ser responsable durant un any.

—Què era el que creava més dificultat?

—La relació amb la gent d'allà, perquè és molt difícil. Cal anar a poc a poc. Ells no tenien gaire clara la figura del missioner laic perquè identifiquen la figura del missioner amb el sacerdot o religiós. Però sobretot la dificultat era que nosaltres érem «els blancs», els estrangers.

Històricament tenen un sentiment molt arrelat d'inferioritat; com que sempre han estat conquerits i gestionats des de fora, de manera violenta, quan apareix una dificultat, encara que intentem tractar-los en un pla d'igualtat, ells treuen una mena de ressentiment històric. Tenen la idea que els blancs tenen diners i que ho saben tot, que poden resoldre qualsevol problema. Per això, se sorprenien quan de vegades no teníem els recursos necessaris o no sabíem resoldre un problema.

—Amb aquesta mentalitat, no resultava fàcil caure en el paternalisme?

—A vegades és fàcil caure en aquesta actitud i és una cosa contra la qual havíem de lluitar perquè tenen la imatge tradicional del missioner com aquell que ve a donar. Intentàvem que comprenguessin que la nostra presència allà no era per donar-los coses sense més, perquè l'únic que s'afavoreix és una relació de dependència. Ells han d'assumir una certa responsabilitat i no caure en la dependència fàcil. Nosaltres també fèiem l'esforç de pensar que són ells mateixos els que han d'aixecar-se i buscar els recursos. Nosaltres els ajudàvem a cercar aquest camí. És el que diu Comboni: salvar l'Àfrica a través dels mateixos africans, formar la gent perquè ella mateixa agafi les regnes del seu destí.

—Com madura la fe amb una experiència d'aquesta mena?

—La fe s'enforteix moltíssim, sobretot perquè nosaltres vèiem en ells el valor de l'esperança. La gent viu situacions molt difícils de malaltia o pobresa i sempre expressen la fe de manera molt tangible.

Aquesta és una característica del poble africà.

—Hi ha un abans i un després de Centreafrica?

—Ara veiem les coses amb una altra perspectiva i les relativitzem més. Tan bon punt tornes tot et xoca, sobretot l'abundància de coses que tenim aquí. El ritme de vida de la nostra societat consumista és molt diferent. Valorem les coses de manera molt diferent, sobretot valorem les persones, les circumstàncies. No jutgem tant i som més comprensius, però alhora som més crítics amb la realitat d'injustícia al món. L'experiència de la missió et fa portar un estil de vida auster, solidari... la teva vida és més coherent amb els valors evangèlics.

—La feina per la missió continua, aquí, al nostre país...

—Treballar per la missió no es redueix a fer una experiència en un altre país. Aquí també hi ha molt per fer. D'una banda, mantenim el contacte amb els que estan en missions donant-los suport material i moral, que sentin que no estan sols, que tenen aquest contacte, que poden compartir inquietuds... Per als missioners és molt important tenir notícies de casa i dels seus, perquè la sensació de soledat és molt gran. D'altra banda, ens dediquem a l'animació missionera, donem a conèixer la missió, organitzem activitats, xerrades, participem en trobades per despertar la inquietud missionera en els joves... i, és clar, denunciem la situació d'injustícia al nostre món, aquesta distància abismal entre Nord i Sud, perquè també és responsabilitat nostra. Treballem en favor del 0,7%, de la campanya «Pobresa zero»... Hem de despertar i lluitar per crear un món més just i solidari.

—Com es du a terme tota aquesta feina?

—El moviment LMC va començar a funcionar a l'Estat el 1993 i actualment som uns 40 missioners, dels quals 5 són a missions. Per donar suport a les activitats dels LMC i gestionar els recursos i els projectes, el 1998 vam crear l'ONG AMANI, de la qual Nacho és el president actual. Té quatre grans objectius: promoure l'acció dels LMC als països de missió, seguint el carisma de Daniel Comboni; preparar i enviar laics a la missió; col·laborar amb els pobles del Sud tramitant ajudes per a projectes de desenvolupament, i sensibilitzar la població espanyola sobre la realitat dels països del Sud, convidant al compromís social.

Rosa María Jané Chueca

UGANDA

Els bisbes demanen una comissió «Veritat i Reconciliació»

KAMPALA.— Els bisbes d'Uganda, en una carta pastoral, demanen al govern que creï una comissió «Veritat i Reconciliació» per posar fi als sagnants conflictes que afligeixen de fa temps el país. Els bisbes se centren en la situació política ugandesa, i expressen la seva satisfacció pels progressos realitzats per la democràcia amb multipartits, però a la vegada, assenyalen amb preocupació que la majoria de les forces polítiques locals estan compromeses amb lluites internes estèrils, en lloc d'agrupar-se per desenvolupar propostes polítiques serioses per afrontar els problemes de la nació. «Com a Església, els agents pastorals, els sacerdots, religiosos, catequistes, les comissions Justícia i Pau d'arreu del país han d'educar la població en la transició política per mitjà d'una informació acurada. En la seva tasca s'han de regir per una profunda imparcialitat per mantenir la confiança de totes les parts que competeixen pel poder polític», conclouen. (Fides)

AMANI

LAICS COMBONIANS PEL SUD
APTAT. DE CORREUS 4180,
18080 GRANADA
TEL. 954 258 898 i 958 302 450
amani_lmc@hotmail.com
www.combonianos.com/lmc

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona**El nostre baptisme**

Amb la festa del baptisme del Senyor acaba el temps litúrgic de Nadal. Jesucrist va començar la seva vida pública després d'haver-se fet batejar per sant Joan Baptista al Jordà. Es va sotmetre voluntàriament a aquell baptisme d'aigua destinat als pecadors per «dur a terme tota justícia». L'Esperit que planava sobre les aigües de la primera creació baixà aleshores sobre el Crist, com a preludi de la nova creació, i el Pare manifestà Jesús com el seu «Fill, l'estimat».

No és pas que Jesús fos elegit com el Messies i elevat a la dignitat divina en aquell moment del seu baptisme; era el Verb de Déu encarnat i fet home. Però és evident que la vocació que Jesús tenia des del seu naixement en aquell episodi es fa més clara i definitiva i és proclamada directament per Déu.

Jesucrist, després de la seva resurrecció, dona aquesta missió als apòstols: «Aneu, doncs, convertiu tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, ensenyau-los a observar tot allò que us he manat.» L'Església, obedient a aquest encàrrec del Senyor, des del dia de la Pentecosta ha anat celebrant i administrant

el sagrament del baptisme. Així, sant Pere declara a la gent commoguda per la seva predicació: «Penediu-vos i feu-vos batejar cada un de vosaltres en el nom de Jesús, el Crist, perquè us siguin perdonats els pecats, i rebeu el do de l'Esperit Sant.» Els apòstols i els seus col·laboradors ofereixen el baptisme a qualsevol que creu en Jesús: jueus, homes temorosos de Déu i pagans.

El baptisme és el fonament de tota la vida cristiana, el pòrtic de la vida de l'Esperit i la porta que obre l'accés als altres sagraments. Com ens diu el Catecisme de l'Església catòlica, «pel baptisme som alliberats del pecat i regenerats com a fills de Déu, esdevenim membres del Crist i som incorporats a l'Església i fets partícips de la seva missió». De les fonts baptismals neix l'únic poble de Déu de la nova aliança que supera tots els límits naturals i humans de les nacions, cultures, races i sexes.

L'apòstol Pau afirma que pel baptisme el creient es posa en comunió amb la mort i la resurrecció de Crist: «¿O bé ignoreu que tots els qui heu estat batejats en el Crist Jesús heu estat batejats en la seva mort? Hem estat, doncs, sepultats amb ell pel baptisme en la mort per tal

que, així com el Crist va ressuscitar d'entre els morts per la glòria del Pare, així també nosaltres portem una vida nova.» Els batejats hem estat «revestits del Crist».

Pel baptisme esdevenim membres de l'Església i participem activament de la seva única missió. El baptisme fonamenta la igualtat radical entre tots els membres de l'Església, si bé participem de la seva missió amb una diversitat complementària segons les diverses vocacions. El Concili recorda que «els laics reben el deure i el dret a l'apostolat de llur unió amb Crist cap. Perquè empeltats pel baptisme en el cos místic de Crist, enfortits per la confirmació amb la força de l'Esperit Sant, són destinats a l'apostolat pel mateix Senyor».

La pràctica de batejar els nens petits és una tradició immemorial de l'Església. La pura gratuïtat de la salvació divina es fa palesa d'una manera especial en el baptisme dels infants. Els pares cristians no poden privar els seus fills, des del seu naixement, de la gràcia extraordinària d'aquest sagrament que els incorpora al Crist i a l'Església i els fa esdevenir fills de Déu. Els pares han de facilitar la iniciació cristiana progressiva dels seus fills, assegurant la seva educació cristiana, esdevenint ells mateixos catequistes dels seus fills, iniciant-los en el coneixement i amor de Jesús i en la pràctica de les primeres pregàries.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat**La responsabilitat apostòlica dels cristians**

En el credo confessem que l'Església de Jesucrist és apostòlica perquè està edificada sobre el fonament dels apòstols (vg. Ac 21,14) i perquè és continuadora de la missió d'aquells primers testimonis de Crist (vg. Ac 1,8). Cal recordar, doncs, que tots els fidels cristians participem d'aquesta missió: una tasca i un testimoniatge que comporten guardar i transmetre el dipòsit de la fe.

La fe és un do diví que compromet tota la persona del creient, perquè reclama «una adhesió personal de l'home a Déu. Al mateix temps —i d'una manera inseparable— és l'assentiment lliure a tota la veritat revelada per Déu» (Catecisme de l'Església catòlica, 150). És un compromís que els cristians hem acceptat pel baptisme, ha estat envigorit pel do de l'Esperit Sant en la confirmació i el renovem cada diumenge durant la celebració eucarística.

El cristianisme veritablement viscut remou la pròpia tranquil·litat i empeny la consciència individual envers el compromís personal amb els altres; ens els fa més pro-

pers, a tots, sense discriminacions de cap mena, i ens associa més íntimament amb els seus patiments i manaments, que passen a ser també els nostres. Perquè l'amor és la veritat més profunda de l'Església: la veritat de l'amor de Déu pels homes, que ha de traduir-se en amor envers els altres.

El compromís de vida que comporta la fe cristiana no és un programa fàcil. Cadascú és corresponsable de portar-lo endavant, sabent que compta amb l'ajuda de Déu. Els cristians hem de difondre el missatge evangèlic amb l'exemple de la nostra vida i amb la paraula, que dona raó de la nostra esperança (cf. 1Pe 3,15).

En aquest temps caracteritzat per una gran pluralitat, hem de fer sentir, com en totes les èpoques, el missatge de Crist amb claredat. El camí per donar a conèixer la identitat cristiana no és cedir davant el relativisme de l'ambient, que amaga vincles subtils amb l'egoisme i l'individualisme, sinó aprofundir en la fe. Amb una pre-

gona actitud d'agraïment per tots els dons rebuts de Déu, els cristians hem de proposar el diàleg, la solidaritat i la pau entre els homes, i comprometre'ns en l'edificació d'una societat més justa i fraternal. No podem retreure'ns ni dissimular la nostra condició de cristians quan en la vida pública es debaten qüestions de gran transcendència que afecten la naturalesa de l'home i la seva felicitat, com ara la vida, la família i l'educació, la llibertat religiosa, la pau i la solidaritat entre els pobles. Tot i que aquesta responsabilitat afecta tots els fidels, els laics en particular —que són la gran majoria de cristians— tenen com a missió pròpia donar testimoniatge de vida cristiana en les seves activitats familiars, laborals, socials, culturals i polítiques. Voldria atansar-me a cadascun de vosaltres per encoratjar-vos en la vostra participació en la missió apostòlica de l'Església, cadascú d'acord amb la vostra vocació o ministeri concret, i recordar-vos que la vostra contribució no és pas marginal, sinó d'importància decisiva per a tots.

LUNYA

25 ANYS

Missatgers de la Bona Notícia

CATALUNYA CRISTIANA

www.catalunyacristiana.com

Més de 25 anys al teu costat

Reunió d'Associacions Pro Vida a Barcelona

Li V Setmana de Teologia se centra en la missió

No podré oblidar mai l'entusiasme d'aquells joves

Trossos de Calcuta

per Lluís Gey

mal Carles emprèn iguals contra la Torre Anunciata

Disponible a

Matiferraz David

opinió

Punt de vista

Mn. Jordi Castellet i Sala*

Creació o evolució?

Encara hi ha qui es fa mal intentant respondre a la distància que hi ha entre el relat de la creació del Gènesi a la Bíblia i el relat de la ciència i de les teories de l'evolució, de l'hominització i, fins i tot, del *Big bang*. Tenim, per tant, dos tipus de relats que, al seu torn, són fruit de dos paquets de preguntes.

El primer relat és el de les ciències humanes i teològiques; un relat conformat pel Gènesi a la Bíblia, de la creació del món, de l'home i de la dona i, sobretot, del sentit que la seva existència té sobre el planeta i sobre el món. Els capítols principals del Gènesi volen respondre a la pregunta del «per què?» de l'existència i de la constatació que l'home sigui sobre la faç de la terra. Un relat conformat ja fa tres mil anys i que parla, també, amb el llenguatge d'aquell temps sobre la natura i sobre el món.

Per tant, es tracta d'una explicació a la qual no se li pot demanar que digui que existeix un planeta que es diu Terra, o bé que la mateixa Terra dóna voltes a l'entorn del Sol. L'home antic tenia més aviat la consciència que el seu país es trobava al centre de l'univers i que tot donava voltes al seu entorn. Una mentalitat que encara veiem ben manifesta quan veiem de quina manera s'editen els mapamundis a cada país, on aquest es troba al centre del dibuix planetari.

El relat del Gènesi, per tant, intenta donar resposta al per què del sentit de l'home i de la dona en el món i en la seva relació amb Déu. A saber, l'home i la dona són els éssers supremes creats per Déu perquè regnin en la Creació, que pertany a Déu i que, per damunt de tot, els ha creat per amor, perquè Déu no vol estar sol amb ell mateix, sinó que desitja

que sigui l'home qui l'acompanyi i el veneri lliurement. Encara que aquesta llibertat tingui també un preu a pagar, que és el preu de la desobediència i del pecat original, del qual ja parlarem un altre dia.

El segon relat és el de les ciències experimentals: la paleontologia, la història, la cosmologia i la física, entre d'altres. Aquest conjunt de relats són els que anunciàvem més amunt i que, com bé diem, són també relats, és a dir,

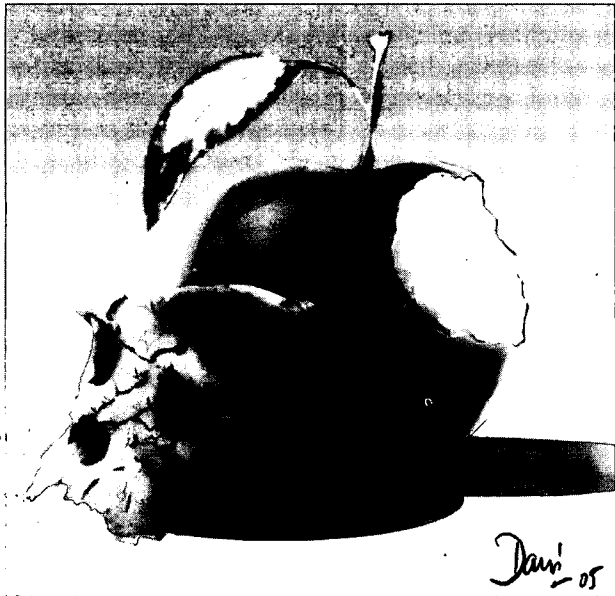
explicacions que volen respondre a un altre paquet de preguntes encapçalades pel «com»: com començà el món, l'univers, l'home i la dona; de quina manera evolucionà el mateix univers, les espècies i, entre elles, l'espècie humana.

Breument, doncs, podem demanar a les ciències experimentals que ens diguin la forma com ha evolucionat l'home, però no els hem de demanar quin és el sentit d'aquesta evolució. Diguem que un dels errors de la nostra cultura ha estat circumscriure qualsevol relat sobre els orígens en un relat científic sobre els orígens i, en

canvi, les persones, pel mateix fet de ser persones, necessiten saber i conèixer no tan sols com són les coses, sinó també quin sentit i quina explicació profunda mereixen.

La clau per poder obrir la porta del coneixement serà, doncs, expressar bé les preguntes i fer-les als àmbits i a les persones que pertoca. Serà aquest un bon camí per aclarir conceptes i afrontar amb més claredat un tema que, d'altra banda, no deixa de ser apassionant.

* Rector de Sant Hipòlit de Voltregà i professor de l'ISCR de Vic

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

El protomàrtir

El Nadal és una magnífica experiència espiritual. El misteri del Fill de Déu fet home ens mostra la misericòrdia del Senyor i, a la vegada, la dignitat de tots els homes. Dues veritats que mereixen meditació i acció. Prou que revestim les festes nadalenques amb desigs de pau. Està molt bé. Tanmateix hi ha una crida per tal que cada creient se senti més relligat a Déu i faci, des de la seva dignitat, ressaltar la dignitat dels altres, és a dir, que els respecti amorosament. Nadal és una solemnitat trasbalsadora: ens sabem fills de Déu i germans els uns dels altres.

El Nadal d'enguany m'ha conduït també a la figura de sant Esteve, diaca, el protomàrtir —el primer màrtir— de l'Església. És notable que l'endemà del naixement de Crist, a Betlem, ens sigui oferta la figura de sant Esteve, diaca. De vegades he pensat que Esteve hauria de ser una figura del pessebre. Perdoneu la gosadia, però si els pastors van anar a adorar l'Infant a la cova de Betlem, sant Esteve va adorar tant el Senyor que, per a Ell, va lliurar la seva vida. La fe, que és adoració, implica la vida de tal manera, que s'hi identifica. Adorar Crist suposa, si s'escau, donar la vida. La multitud dels màrtirs, al llarg de la història de l'Església,

n'és testimoni. La força de l'Esperit Sant ha conduït a donar la vida per a Déu.

El màrtirs s'han identificat amb Crist, el veritable protomàrtir. Quina identificació tan gran! En la feblesa humana ha aparegut la fortalesa de l'Esperit Sant. No hi ha res que valgui més que la fe. Fe i vida són u! És així i no pot ser d'una altra manera. Sant Lleó, papa, ja va dir als cristians, en una homilia de Nadal: «Reconeix, oh cristià, la teva dignitat.» Hom s'ha de mantenir conseqüent amb el seu mateix ésser.

Què m'ha impressionat del diaca sant Esteve? El seu martiri evidentment. I el fet de saber pregar pels enemics. Dues realitats impressionants. Perdonar els enemics! Costa molt! No obstant això, el diaca ho va saber fer. Tots els màrtirs ho han fet. Tal com Jesús perdonà els seus botxins. El dia de Sant Esteve, l'Església suplicava que, com ell, aprenguem a estimar els nostres enemics. Impressionant! Perdonar és donar la vida! Encara que ens hagin calunniat. La dignitat cristiana sap que el perdó als enemics la fa més gran! Sant Esteve, pregueu per nosaltres a Aquell que està dret al costat del Pare celestial!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Terra Santa: final (de moment)

El lector dels meus últims articles deu haver observat que les meves preferències anaven dirigides cap a les persones, molt més que cap a les pedres o els edificis. Quan viatjo a Terra Santa hi busco un enriquiment espiritual. En aquest viatge, que ha durat 29 dies, he visitat menys llocs que en altres viatges més curts. Aquí teniu un exemple aprofitable per a molta gent. A la part superior de l'Hort de Getsemaní hi ha un territori petit amb uns eremitoris individuals i la seva església. S'hi pot practicar el dejuni i la pregària mentre davant dels ulls veus el paisatge sorprenent de Jerusalem.

No em cansaré d'elogiar la tasca de la custòdia franciscana. Protegeixen, restauren i estudien indrets. Protegeixen, faciliten i fomenten la vida cristiana dels seus habitants i dels pelegrins. Protegeixen i fomenten la cultura del poble palestí. Els membres d'aquesta institució provenen de diferents llocs. Fins fa uns quants anys l'aportació dels territoris espanyols va ser molt rica. En l'actualitat, el vicari custodial («el segon de bord») és el P. Artemio i no fa gaire ho va ser el P. Justo (tots dos, espanyols). Tampoc no puc oblidar fra Ovidio que, a través de la seva «oficina», aparentment d'un magatzem d'objectes pietosos, ajuda i contagia el seu esperit franciscà generós. De fra R. Dorado, que va celebrar amb nosaltres els 80 anys al Sinaí, ja he escrit altres vegades. El lector es pot preguntar: i ara, qui els succeeix? Lamentablement, que jo sàpiga, només n'hi ha un: Aquilino, un jove madrileny.

En les meves converses, especialment amb el P. Bàrcena, que hi viu a prop, he observat que la «perla de la corona» de la Custòdia són els pisos que edificuen a Bet-Fagè per a famílies cristianes. Els ha fet molta il·lusió ensenyar-me'ls, somien que serà una barriada petita. Malauradament, el «mur de la vergonya» dificulta aquest projecte, ja que aïlla els habitatges de Jerusalem. Cal recordar que els cristians generalment són palestins, per tant, de segona categoria per als israelians, i també els consideren de segona els palestins musulmans. La seva tendència, quan poden, és emigrar. L'única solució perquè no ho facin és facilitar-los cases i feines dignes. La Custòdia se sent orgullosa d'aquest projecte però desil·lusionada ara per les dificultats imprevistes que es presenten.

Què podem dir d'altres institucions religioses? Segons tinc entès, des dels inicis del cristianisme, els deserts van ser llocs de vida monacal, eremítica o cenobita. Hi venien monjos de terres llunyanes, però no del seu entorn natural. Els ordes, les congregacions i les comunitats noves proliferen i la seva tasca és molt útil per al país i l'Església. És notable la tasca educativa dels de La Salle, amb col·legi a Jerusalem i universitat de quatre facultats, a Betlem. O els salesians, amb la seva escola professional en aquesta mateixa ciutat i a Natxaret. Per problemes d'espai no puc escriure més sobre altres institucions.

El que aprecio més és la il·lusió amb què s'hi viu la fe. La gent d'aquí recorda amb quin entusiasme es va rebre el Concili Vaticà. En l'actualitat, vivim generalment per pura inèrcia, viscuda en decepció. Suggerixo que, per ajudar-nos a sortir d'aquesta situació vergonyosa de desencís personal anem als Llocs Sants, com a cura d'urgència, com es busca l'alleujament i la regeneració de l'organisme en un balneari.

Notes insignificants

Germà Adrià

Estimats Reis Mags...

Us escric la meva carta, convençut que em complaureu. Sé que sou bons. I, tot i que jo enguany no he estat gaire bo, el meu àngel m'ha dit que no heu pres nota dels meus errors.

Us demano dues coses. Només dues. Ja veieu que no m'hi arrenpenjo.

Primer, que de part meua, doneu al Nen Jesús, quan l'adoreu, les meves gràcies.

Gràcies per la meua joventut de 86 anys.

Dieu-li que estic tan content de viure que tant de bo que m'allargui la permanència a la terra deu anys més.

I que em continuï amoixant perquè jo, quan pugui, pugui amoixar moltes persones a qui ningú no estima.

Segon, us demano una vareta màgica.

Una vareta màgica de veritat, que faci tot el que jo vulgui amb les coses que toqui.

Una vareta màgica que no tingui por d'embutar-se.

I ja veureu quines coses faig amb ella. Uns quants exemples:

A la vella grassoneta, que sempre va bruta, amb el seu carretó vell, que sempre rondina, que recorre tots els telèfons de la Rambla i de la plaça Reial i que busca si algú s'hi ha deixat cap euro. La seguirem tota la tarda, i amb el teu toc màgic, fes que li surtin dolls de monedes de cada telèfon. Que pugui omplir el carretó de monedes.

Al barbut que busca a les papereres i que menja amb fruïció les restes d'entrepà o que beu les últimes gotes d'una llauna. L'acom-

panyarem, i abans que regiri les papereres, li donaràs un copet i ompliràs la paperera de les viandes més bones que li puguis oferir embolicades en paper d'estany. I, en cada paperera, una cervesa també. I així, quan ja estigui tip, podrà dormir més bé, una mica beverri, en qualsevol portal.

A la malalta de sida que cada tarda va pels bars a veure si els sobra una mica de sopa o alguna altra cosa per al seu marit malalt i els seus fills. Cada tarda l'esperarem durant una setmana. I abans que surti al carrer, tocaràs la paret del llinard, i en sortiran unes mans de cambrer amb guants per oferir-li tot el que demani: sopa, pollastre, cigrons, flams... Mans amb guants, perquè no afegeixin microbis o més virus al seu pobre cos esquelètic.

A l'Antoni que es passa els dies ajagut en algun portal del carrer Nou, anem-hi perquè el toquis suaument i la seva manta es transformi en un mantell, i el portal en un matalàs d'or i els seus peus descalços es calcin amb botes de plata. I que tothom quan passi pel seu costat, li faci una reverència. I encara més, si et sembla, que uns angelets es vesteixin de patges i el ventin o l'escalfin amb estufes celestials.

Més?

Doncs, sí. Molts més copets màgics per als que només reben cops de porres de la policia.

I que tothom sàpiga que els Reis Mags vénen de l'Orient del Cel per servir els predilectes de l'Infant.

Zoom

Eduard Brufau

Aquest és un detall de la Taula del Naixement i l'Epifania, realitzada pel pintor lleidatà Jaume Ferrer, que va signar a la part inferior de l'escena. Es tracta d'una obra gòtica, pintada poc temps després del 1430, i que es conserva al Museu de Lleida Diocesà i Comarcal. Hi podem veure l'adoració dels Reis Mags, amb la particularitat que no hi ha cap rei negre, ja que a l'època els tres mags no sempre simbolitzaven, com sí que passa avui, les diferents races del món.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Des del llit d'un hospital

Em truca un amic italià entranyable des del llit d'un hospital de Brescia per donar-me una bona notícia. Em comunica que ha tingut un accident de trànsit al nord del seu país, pocs dies abans de Nadal. Hi anaven cinc, però només ell ha rebut un impacte greu. S'ha trencat una vèrtebra. La bona notícia és que, després de la incertesa del diagnòstic, s'ha confirmat que la medulla espinal no s'ha vist afectada i que, per tant, no perdrà el moviment de les cames. El dolor és terrible, però l'alegria de no quedar-se paralític, l'atenua. Em diu que agraeixi a Déu que no hagi passat res pitjor; que ha nascut una altra vegada anticipant la festa de Nadal; que abans tenia cames però que no ho sabia, ara ho sap; i que en el futur comprendrà per què s'ha produït aquest accident, ja que hi ha algun motiu pel qual Déu ho ha permès. La seva qualitat humana i espiritual expliquen aquesta reacció magnífica. La recuperació serà llarga i dolorosa, l'haurà d'afrontar amb molt d'humor, però el seu punt de partida està ple d'esperança i d'agraïment.

Viktor E. Frankl, creador de la logoteràpia, va escriure un clàssic, *El home en busca de sentit*. Frankl va ser presoner durant molt de temps als camps de concentració nazis. Allà o a les cambres de gas hi van morir els seus pares, el seu germà i la seva dona. En els seus plantejaments defensa l'última de les llibertats humanes, és a dir, la capacitat de «triar l'actitud personal davant d'un conjunt de circumstàncies». El punt clau és la recerca de sentit. Frankl recorda una frase de Nietzsche: «Qui té un perquè per viure, sempre trobarà el com.» Segons Frankl, el sentit de la vida es troba de tres maneres diferents: fent una acció, tenint algun principi i pel sofriment. Afirma: «L'interès principal de l'home no és trobar el plaer, o evitar el dolor, sinó trobar un sentit a la vida, raó per la qual l'home està disposat fins i tot a patir a condició que aquest patiment tingui un sentit» (Herder 1995, pàg. 111).

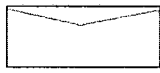
Vivim en una societat d'analgèsics. L'analgèsia, segons el diccionari, és l'«absència de sensibilitat per al dolor». L'analgèsic, com a mitjà, és desitjable; com a objectiu implica una pèrdua d'humanitat. El dolor, el sofriment —amb alguns matisos que hauríem de distingir en totes dues paraules— formen un ingredient inevitable de la vida. El problema rau en l'actitud que hi mantenim. Per a moltes persones, signifiquen el motor d'arrencada d'un progrés personal. Gràcies a ells, quan arriben sense buscar-los però també quan no en defugim, la persona madura i adquireix uns nivells d'humanitat i d'espiritualitat superiors. Rebel·lar-nos contra la realitat és trencar-nos el cap contra un mur. La paret continua intacta i nosaltres ens destrossem a nosaltres mateixos. Plorar interminablement perquè patim una situació no ajuda gens. Com diu Tagore, «que les llàgrimes per no veure el sol no ens impedeixin veure la llum de les estrelles». Queixar-nos, fugir o xerrar per xerrar no deixa de ser infantil. Culpar els altres, fins i tot Déu, omple d'odi i de rancor el propi cor sense resoldre el problema. Enfonsar-nos en la depressió afegeix un altre patiment. Aquestes actituds empitjoren la situació. En algun moment poden distreure del dolor, però sempre ressorgeix, fins i tot, amb més força. Buscar-hi un sentit és diferent. El problema persisteix amb la crua realitat, però tota la resta canvia. No ens destruïm nosaltres mateixos, sinó que purifiquem la nostra vida, elevant l'esperit a cims superiors. El meu amic italià, amb la seva actitud, m'ha donat sense pretendre-ho un testimoni de responsabilitat, de maduresa, de fe i d'amistat.

Esqueles a Catalunya
Cristiana

Tel. 934 092 810

CARTES DEL LECTOR

□ El que és nou és «educar», però com?

Veig amb satisfacció que el Govern aprova la llei contra l'ús del tabac en defensa de la salut dels ciutadans. La manera és fruit de grans discussions, projectes i experiències. Enhorabona!

No obstant això, l'educació a través dels videojocs, consoles, pel·lícules i lleis antifamílies no provoquen malalties corporals, però provoquen un desconcert psicològic per no tenir clares moltes idees que haurien de conèixer per poder viure feliços. Una gran majoria dels DVD, molts vídeos i els mitjans de comunicació són projeccions de violència, maltractaments, infidelitats conjugals amb matrimonis trencats i escenes vulgars que condueixen a l'egoisme i a la infidelitat.

Parlem d'educació a les escoles i en la família i ens escandalitzem davant d'un bolet dels pares en un moment concret i aïllat sense que es converteixi en costum, i oblidem que el que és fonamental en l'educació és l'amor que es tenen els pares entre ells i el temps que dediquen als seus fills, exigint l'esforç sense oblidar l'elogi. La vida i la mort són dues realitats i cal que preparem els nostres fills humanament i sobrenaturalment perquè ells decideixin lliurement. Per poder triar cal conèixer què és la persona i tot allò que la perjudica o l'ajuda.

M. COLOMER
Barcelona

□ Estimades prostitutes, qui us ha enganyat?

L'altre dia, una de vosaltres va dir que fregar escales esclavitza. Ningú no us ha dit que la feina ben feta dignifica? Una entra en una habitació feta una olla de cols, s'arromanga, la neteja, hi posa ordre, la deixa com una patena i se sent cansada, però satisfeta. Tant se li'n fa quan duri.

Vendre el propi cos és esclavitzar-se i amb el cos et prenen la llibertat, la salut i de vegades la vida. I, sens dubte, la dignitat, que no té preu.

Qualsevol senyora de la neteja és això: una senyora. La seva feina és necessària per a la societat, i la categoria rau en com ho fa.

Estimades prostitutes (encara que guanyeu molts diners), ningú no us ha dit que servir és regnar?

M. LLUÏSA COLL COLOM
Esplugues del Llobregat

□ Al millor pensador hispànic...

Personalment no he conegut Julián Marías, només el conec a través de la seva obra i les converses enregistrades, però amb tot això ja n'he tingut prou per reconèixer que ha estat un gran filòsof, un gran ciutadà i, encara que no es diu gaire, un gran cristià. La seva filosofia es caracteritza per la capacitat d'integrar, i no de separar ni d'excloure, allò que en la vida està unit: l'amor de Déu a l'home i l'amor de l'home a Déu i als altres homes.

Julián Marías ens ha ajudat com pocs a entendre les conseqüències del fet que l'existència de l'home sorgeix com a resultat de l'amor de Déu i que, per tant, podem definir la persona com una criatura capaç d'estimar. El seu pensament va ser una invitació a l'esperança permanent i a l'alegria que suposa descobrir cada dia el sentit de la realitat, potser per això ell no tenia por de la mort.

També va ser, a més, un home que va facilitar que entenguéssim què és Espanya, la seva història, els fonaments sobre els quals s'articula la convivència entre nosaltres, el futur del nostre país, la contribució de l'Església a la societat i a la cultura. Tant de bo, no l'oblidem mai. Que aquestes línies serveixin com a reconeixement a qui considero el millor pensador hispànic dels últims temps.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

□ «Cartes del dimoni», en català

L'esplèndid número de Nadal de *Catalunya Cristiana* conté, a les pàgines centrals, un estudi força extens de Mn. Peio Sánchez sobre la pel·lícula *Las crónicas de Narnia*, que, com és sabut, forma part d'una col·lecció de contes de C. S. Lewis. Quan l'autor de l'article enumera algunes de les obres de C. S. Lewis, acaba esmentant «les seves famoses *Cartas del diablo a su sobrino*».

Doncs bé, precisament em vull referir a aquesta obra, perquè el meu contacte amb ella és bastant pintoresc. Si, ara fa 45 anys, vaig poder conèixer *The Screwtape Letters* (que és el títol original del llibre de Lewis), va ser gràcies al fet de tenir permís del bisbe de Ports-

mouth per llegir llibres prohibits mentre fos professor de Sagrada Escripura en un seminari claretí d'Anglaterra. I allà, en un departament tancat amb clau, vaig poder llegir aquella obra del piadós professor i predicador anglicà. Cal tenir en compte que, segons les lleis de llavors, tot llibre de temàtica religiosa escrit per un autor no catòlic era considerat *llibre prohibit*, si més no a Anglaterra.

Podeu, doncs, imaginar la meua sorpresa quan, en tornar a Catalunya, veig que el mestre de novicis de Montserrat, el conegut monjo i escriptor P. Miquel M. Estradé ha traduït aquell *llibre prohibit* i que Edicions 62, en la seva col·lecció *Blanquerna*, l'ha editat (Barcelona 1964), amb el nom de *L'estratègia del dimoni...* Sapigüeu, doncs, els lectors que el *Banyeta* també parla en català en aquelles divertides cartes a Wormwood.

MANUEL CASANOVES, c.m.f.
Barcelona

□ Culpables per produir barat

Segons un article de l'Institut Suec de la Salut, publicat a *British Medical Journal*, es poden atribuir a les ajudes europees a l'agricultura la seva part de responsabilitat en problemes mèdics com la fam i l'obesitat.

Les millores en la productivitat agrària i les ajudes dels països desenvolupats han fet que els aliments siguin molt més barats, i han fomentat un consum de calories excessiu que és la principal causa d'obesitat. D'altra banda, l'existència d'excedents exportables a baix preu i amb més ajudes impedeix el desenvolupament adequat del sector productiu als països en desenvolupament, i contribueix a la inseguretad alimentària, és a dir, la fam.

Quan acabem de llegir aquesta mena d'estudis només ens podem preguntar: fins a on pot arribar la barra d'una societat opulenta? Aquest cas sembla que arriba al límit. Culpars els pagesos de la fam i, al mateix temps, de l'obesitat només encaixa en les ments que estan «encantades d'haver-se conegut» i de desconèixer la dura realitat de la fam. No oblidem que no fa gaires anys la fam també va afectar Europa i que ha desaparegut gràcies, entre altres, als esforços dels pagesos, als avenços en l'agricultura, especialment a la revolució verda, i a la mecanització del camp.

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Baños de Valdearados (Burgos)

pengem sense solta ni volta per casa, lluny de l'Infant-Déu. Ells volen voleiar al voltant d'un Jesús massa sol, present als sagraris del nostre món, aquestes sucursals del Betlem primer. Sospira per l'afecte dels homes i prefereix donar-nos els seus dons que rebre els nostres regals.

EVA NORDBECK
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Caritat selectiva

—Una persona que conec bé, de missa gairebé diària, em va confessar que sent un odi invencible per un home que li va fer mal. Jo li vaig dir que hem d'estimar tothom com a bons cristians però el meu conegut replicà que ell estima tothom menys aquella persona que li va fer mal. És això compatible amb el deure de caritat que ens exigeix Jesús?

—Em planteja dues qüestions diferents i potser la seva pregunta no està del tot ben formulada. D'una banda, vostè em diu que la persona en qüestió sent un odi invencible. És això compatible amb la caritat? És una màxima clàssica en moral que sentir no equival a consentir. Una persona pot sentir odi però sobreposar-se al seu sentiment i no consentir-lo, és a dir, no fer-ne cas i rebutjar-lo. En aquest cas, no només és compatible amb la caritat sinó que també és meritori. Una altra cosa és l'afirmació segons la qual hom estima tothom menys una persona. Es tractaria d'una exclusió deliberada, d'una elecció voluntària i, per tant, d'una manca de caritat. De la mateixa manera que aquell que diu no creure una determinada veritat de fe perquè li resulta incompreensible no creu amb fe sobrenatural, igualment aquell que exclou de l'amor una sola persona, no estima amb la virtut de la caritat. Tampoc hem de confondre l'amor amb un sentimentalisme immadur i estèril. L'amor és sobretot voluntat de bé i en aquest sentit ha de ser per a tots. Pel que fa als sentiments, cal conrear-los i discernir-los, tendint a tenir els mateixos sentiments de Crist, el Senyor. No em sembla gaire acceptable que un cristià que viu la seva fe ordinàriament pugui tenir sentiments malfèrics de manera permanent i menys considerar-los invencibles. Més encara, crec que la transformació positiva dels sentiments i del mateix caràcter són signes d'un progrés veritable i segur en la nostra vida cristiana. Aquells que es limiten a justificar-se dient «ho sento així» o «no puc fer-hi més» em sembla que pateixen d'una forta «gandulitis» espiritual i no posen els medis necessaris per créixer en la caritat: la pregària, la recepció freqüent de l'Eucaristia i la Penitència, el consell espiritual... Hi ha molta deixadesa i negligència i s'ha de recordar que la vida cristiana és sempre do del Senyor però també cooperació responsable a l'acció de l'esperit de Déu en nosaltres.

Podria plantejar a aquesta persona que vostè coneix el següent: si tu fossis la persona que dius detestar, no t'agradaria que poguessis ser perdonat tal com Déu et perdona a tu totes les vegades que li demanes perdó? Acostumem a ser molt implacables amb els altres i massa indulgents amb nosaltres mateixos.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

□ L'estrella de Betlem

Em sap greu decebre els seguidors d'un Pare Noel especialitzat darrerament en consoles i videojocs, però per Nadal celebrem que l'Amor es fa home —més ben dit, infant— perquè el puguem acomboiar als braços. En aquest dia resplendeix una estrella feta de llum i de foc, símbols de la llum que Crist ens porta i del foc ardent del seu cor. Ens agraden els àngels, aquests éssers alats que

L'Epifania, aquest any 2006

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

L'experiència de la JMJ de Colònia

Quan aquest any arribem a la solemnitat de l'Epifania, en el temps de Nadal que cavalca entre el 2005 i el 2006, és inevitable i alhora joiós recordar la XX Jornada Mundial de la Joventut, celebrada el passat mes d'agost a la ciutat alemanya de Colònia. Aquells dies foren una gran catequesi i una meditació col·lectiva del misteri dels mags que vingueren d'Orient per adorar «el rei dels jueus que havia nascut». Començant per les intervencions del papa Benet XVI, i continuant per les innombrables catequesis i homilies d'aquells dies, tenim a l'abast un comentari ample i ric del significat d'aquest evangeli de sant Mateu que ens parla dels mags, i de la seva adoració.

Resumint l'experiència d'aquells dies, el papa Benet XVI, en l'audiència pública posterior a la Jornada, deia això: «El tema de la trobada —“Hem vingut a adorar-lo”— fou per a tots una invitació a seguir idealment els mags, i a

realitzar amb ells un viatge interior de conversió vers l'Emmanuel, el Déu amb nosaltres, per conèixer-lo, trobar-lo, adorar-lo i, després d'haver-lo trobat i adorat, tornar a marxar portant en el cor, en el nostre interior, la seva llum i la seva alegria.»

L'itinerari espiritual

Aquest procés de la Jornada, i el seu fruit espiritual, són una invitació per a la celebració de la solemnitat de l'Epifania. Dels tres «miracles=meravelles» que formen la referència litúrgica de la solemnitat del 6 de gener (vegeu la litúrgia de la festa), l'adoració dels mags és l'aspecte de revelació universal. Sant Mateu ens proposa en el començament del seu evangeli la primícia profètica del que serà, al final, el manament missioner del Ressuscitat als apòstols: «Feu deixebles tots els pobles...» (Mateu 28,20).

La presència a Colònia de joves de tants pobles diversos és el testimoni de l'acompliment del manament de Jesús.

La majoria d'ells eren certament cristians, però hi havia també joves que hi havien acudit amb unes ganes més o menys precises de «trobar» Jesucrist. Com feia notar Benet XVI en la seva intervenció a Marienfeld, l'itinerari espiritual dels mags continua essent un model per al nostre itinerari. Ells buscaven «el rei dels jueus», però l'estrella els va portar fins a un infant a la falda de la mare; i tanmateix, visqueren la conversió: no dubtaren que aquell era el qui buscaven, i per això l'adoraren i li oferiren dons.

La nostra recerca de Déu té molt a aprendre d'aquesta «conversió». Els mags «havien de canviar la seva idea sobre Déu i sobre l'home, i d'aquesta manera canviar també ells mateixos. Ara havien vist que el poder de Déu és diferent del poder dels grans d'aquest món. La seva manera d'actuar és distinta de com l'imaginem, i de com voldríem imposar-la també a Déu mateix. En aquest món, Déu no fa la competència a les formes terrenals de poder... Déu és divers; ara els mags se n'adonen. I això

significa que també ara ells mateixos han d'ésser diferents, han d'aprendre l'estil de Déu» (Benet XVI, en la mateixa intervenció).

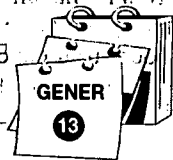
L'adoració, terme del camí

El papa Joan Pau II volgué que la Jornada de Colònia fos un moment intens de l'any de l'Eucaristia, i que el lema proposat —«Hem vingut a adorar-lo»— es realitzés sobretot en l'adoració eucarística. Així fou, en efecte. L'adoració eucarística al terme de la vigília fou un moment intens, assenyalat com una fita de la Jornada, seguint els mags que «entrant a la casa, adoraren l'infant».

La solemnitat de l'Epifania, en la seva litúrgia, accentua des de fa segles aquesta dimensió, remetent-la a la contemplació de la glòria de Déu. «Conduïu-nos a contemplar cara a cara la vostra excelsa glòria» (col·lecta): «Que arribem a la possessió plena i a la contemplació pura del misteri del qual hem participat» (postcomunió).

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- Nascut a Poitiers cap a l'any 315
- Bisbe d'aquesta ciutat i gran teòleg
- Va combatre l'arrianisme i les ingerències polítiques en l'Església
- Va morir l'any 367
- Proclamat doctor de l'Església per Pius IX l'any 1851

Hilari era un aristòcrata, casat i amb una filla, que es mantenia en les creences paganes, però que insatisfet amb els déus del panteó buscava resposta a la seva inquietud interior. En un primer moment es va interessar per certs corrents filosòfics, més en concret per la doctrina neoplatònica. Més tard, i continuant amb aquesta recerca, es va interessar pel cristianisme, va llegir la Bíblia i convençut de la veritat que contenia, s'hi va convertir. Amb el baptisme, però, no va abandonar del tot el pensament neoplatònic, que va influir molt en la seva obra doctrinal.

Poc temps després d'haver-se batejat, cap al 353, sant Hilari va ser ascendit a bisbe de la seva ciutat, Poitiers. Ben aviat va deixar sentir el seu caràcter enèrgic tot combatent certs corrents cristians heterodoxos i força escampats, sobretot l'arrianisme. Aquesta heretgia era fins i tot acceptada o si més no tolerada per un bon grapat de bisbes i, en aquell

Sant Hilari de Poitiers

moment, pel mateix emperador romà. D'aquí que Hilari es guanyés enemics molt poderosos, fins al punt que per ordre imperial es va haver d'exiliar a Frígia, una regió de la Turquia actual. Durant els sis anys de desterrament en aquesta part del Mediterrani oriental, el bisbe de Poitiers va poder llegir i estudiar les obres teològiques dels pares orientals, gràcies a les quals va obtenir una formació doctrinal molt sòlida. Va ser llavors que va poder escriure la seva obra més coneguda, *De Trinitate* («Sobre la Trinitat»), un tractat on explicava teològicament l'error de l'heretgia arriana.

Quan va poder tornar a la seva ciutat, l'any 360, va continuar escrivint obres doctrinals, encara que també va tocar gèneres tan diferents com ara la poesia o els himnes litúrgics. En aquesta segona etapa a Poitiers va conèixer sant Martí de Tours, llavors encara jove, que es va convertir en el seu alumne avantatjat.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial 2)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

GENER

8. Diumenge

Baptisme del Senyor (F), Blanc. Lectures: Isaïes 42,1-4.6-7 / Salm 28 / Fets 10,34-38 (o bé: Isaïes 55,1-11 / Isaïes 12,2-6 / 1 Joan 5,1-9) / Marc 1,7-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Apol·linar, b.; Severí, ab.; Pere Tomàs, b.; Santes, Gúdula, vg.

Comença el temps de durant l'any

9. Dilluns

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 1,1-8 / Salm 115 / Marc 1,14-20. Si es vol: *Sant Eulogi de Còrdova (MLI), Vermell.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Julià i Basilissa, mrs.; Andreu Corsini, b.; Santes, Marciana, vg. i mr.

10. Dimarts

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 1,9-20 / 1 Samuel 2,1-8 / Marc 1,21b-28
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agató, p.; Pere Ursèol, monjo; beat Gregori X, p.

11. Dimecres

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 3,1-10.19-20 / Salm 39 / Marc 1,29-39
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Higini, p. i mr.; Salvi, b. i mr.; beats Gonçal d'Amarante i Bernat Scammacca, prev.; Santes, Hortènsia, vg.

12. Dijous

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 4,1-11 / Salm 43 / Marc 1,40-45
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Arcadi, mr.; Nazari, monjo; Martí de Lleó, prev.; Victorià, b.; Antoni-Maria Pucci, prev.; beat Pere-Francesc Jamet, prev.; Bernat de Corleone, rel.; Santes, Cesarina, vg.

13. Divendres

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 8,4-7.10-22a / Salm 88 / Marc 2,1-12. Si es vol: *Sant Hilari (MLI), Blanc.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gumersind, mr.; Santes, Verònica de Benasco, vg.

14. Dissabte

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 9,1-4.17-19; 10,1a / Salm 20 / Marc 2,13-17. URGELL: *Sant Jaume Hilari Barbal (MLI), Vermell.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Ribera, b.; Fèlix de Nola, prev.; Malaquies, prof.; beat Pere Donders, prev.; Santes Macrina.

Lectures bíbliques

El Baptisme del Senyor

Lectura primera

Is 42,1-4.6-7

Aquí teniu el meu servent en qui s'ha complagut la meva ànima

Lectura del llibre d'Isaïes:

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meva ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers; no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»

Salm responsorial

28

Doneu al Senyor, fills de Déu, doneu al Senyor glòria i honor, honoreu el Senyor, honoreu el seu nom, adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat.

R. Que el Senyor beneixi el seu poble amb el do de la pau.

La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües, ve el Senyor sobre les aigües torrencials. La veu del Senyor és potent, la veu del Senyor és majestuosa. **R.**

El Déu majestuós fa esclatar la tempesta i al seu palau tot canta: Glòria! El Senyor té el soli en les aigües diluvials, i seu el Senyor, rei per sempre. **R.**

Lectura segona

Ac 10,34-38

Déu va ungir Jesús amb l'Esperit Sant

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots.

Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà per tot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell.»

Al·leluia

Cf. Mc 1,11

El cel s'esquinçà, i es va sentir la veu del Pare: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, escolteu-lo.»

Evangeli

Mc 1,7-11

Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps Joan predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua: ell us batejarà amb l'Esperit Sant.» Per aquells dies Jesús vingué des de Natzaret a Galilea, i Joan el batejà en el Jordà. Al instant quan sortia de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell, i es va sentir una veu del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut.»

Urgell

diòcesis

Homenatge als beats de la Pobla de Segur

■ Sacerdots d'Urgell van celebrar plegats el Nadal amb un recés

LA POBLA DE SEGUR.— Entre els actes previstos enguany a la diòcesi d'Urgell per celebrar el Nadal, en aquest reportatge destaquem l'acte de comunió i de germanor que es va celebrar a la Pobla de Segur, en el qual una important quantitat de sacerdots de la diòcesi va participar en l'homenatge als beats de la Pobla de Segur i també, posteriorment, en un dinar de germanor.

El dilluns 19 de desembre es va fer a la Pobla de Segur una trobada nadalenca dels preveres d'Urgell. Amb una gran assistència, ja que eren uns vuitanta, enguany l'atenció va estar centrada en l'acció de gràcies dels preveres per la recent beatificació dels set sacerdots màrtirs, Mn. Josep Tàpies i companys.

Un recés sobre la generositat i el testimoniatge coratjós dels preveres avui, predicat pel bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, va obrir la jornada. Mons. Vives va glossar l'entrega de Maria a la voluntat de Déu i els «martiris» amb què avui acompanyen el Senyor els sacerdots, i que són la seva ofrena joiosa i obedient al Pare.

Va seguir un temps de pregària i de silenci a l'església parroquial de Santa Maria de Ribera, amb la possibilitat de celebrar el sagrament de la reconciliació.

I cap al migdia van fer una visita guiada

Un moment de l'exposició de Mons. Vives.

pels llocs de la Pobla més significatius en les darreres hores dels set màrtirs aquell trist 13 d'agost del 1936. Al final de la visita per la Pobla, guiada per Mn. Jaume Vila, gran coneixedor del dossier dels màrtirs, i per Mn. Agustí Romero, rector de la ciutat de la Pobla, van anar a dipositar un ram de flors i a cantar l'himne dels màrtirs al cementiri de la Pobla, on reposen els seus cossos; a l'espera que les seves restes siguin traslladades a la catedral d'Urgell.

Va oferir un ram de flors el prevere més jove del presbiteri, Mn. Joan Perera. En l'acte es va fer present la regidora de l'Ajuntament de la Pobla de Segur, Assumpció Civís, en representació de l'alcal-

Mn. Joan Perera va ser l'encarregat de fer l'ofrena floral.

de. Seguidament els capellans van anar al cementiri de Salàs de Pallars, on van ser afusellats els màrtirs, i en un clima molt emotiu i de pregària molt viva van rellegir l'acta del martiri, van cantar amb goig la seva gesta, van encomanar la diòcesi, el Seminari i les seves vides a Déu, i el prevere més ancià, Mn. Daniel Fortuny, de 92 anys, va dipositar solemnement unes flors a l'antic absis que presideix el cementiri.

La jornada va acabar amb un dinar de germanor per viure com a família de presbiteri les festes de Nadal. Tothom va destacar de la jornada la companyonia i la comunió amb què van poder viure l'experiència, l'exemplaritat dels preveres màr-

tirs i la necessitat de ser també ells, avui, coratjosos testimonis de Crist amb el ministeri pastoral exercit amb caritat ardent i el lliurament joios del celibat consagrat a Déu.

Aquest és el tercer any que tots els preveres s'uneixen a pocs dies de Nadal per enfortir la comunió i els llaços de família. El 2003 va ser a Lleida i Balaguer, a prop de les relíquies de santa Teresina de Lisieux. El 2004 va ser a la Seu en recordança de la canonització de sant Josep Manyanet. I enguany a la Pobla amb acció de gràcies pels set preveres màrtirs, beatificats per Benet XVI el 29 d'octubre a Roma.

M. C. Orduña

Mons. Vives destaca la bonhomia de Mn. Lluís Barbal en el seu funeral

LA SEU D'URGELL.— Mons. Joan Enric Vives va destacar en el funeral de Mn. Lluís Barbal i Esport la bonhomia del sacerdot i la seva «mirada d'infant» envers la vida. La missa exequial va tenir lloc el 22 de desembre a les deu del matí a la catedral, presidida pel bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, que va estar acompanyat per una bona part dels preveres de la diòcesi i pels canonges de la catedral.

Mn. Lluís Barbal va ser a la Pobla de Segur dos dies abans de la seva mort.

Mn. Barbal era canonge de la catedral de Santa Maria d'Urgell i va morir a l'edat de 77 anys.

A les exèquies hi va assistir la família més propera del prevere, originària del Pallars Sobirà, i també una cinquantena de sacerdots, i molts fidels vinculats a l'Hospitalitat de Lourdes, encapçalats per l'actual presidenta de l'entitat.

Mn. Barbal havia desenvolupat al llarg de la seva vida tasques vinculades a la gestió econòmica del bisbat. Va ser ecònom de Palau de Noguera, Puigcerçós, Aransís i Suteranya, i posteriorment viceecònom diocesà. El 1987 va ser nomenat ecònom diocesà fins

a la seva jubilació i també va ser vocal del Patronat Fundació Sant Hospital de la Seu d'Urgell.

Aquest sacerdot també era molt conegut per la seva vinculació a l'Hospitalitat de Lourdes. El 1986 el bisbe li encarrega la consiliaria diocesana de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, càrrec que va desenvolupar amb gran intensitat fins fa un any. També durant molts anys va ser delegat episcopal de Santuaris i Pelegrinatges.

Mn. Lluís Barbal havia nascut a Enviny (Pallars Sobirà) el dia 30 de novembre del 1928 i, després d'un temps viscut a França, va cursar els seus estudis de filosofia i de teologia al Seminari diocesà d'Urgell. Va ser ordenat prevere el dia 20 de juny del 1954. Llicenciat en Ciències Químiques a la Universitat de Barcelona, va exercir com a professor de matemàtiques, física i química al Seminari diocesà d'Urgell. El setembre del 1975 va ser nomenat professor del Col·legi diocesà Pius XII a Tremp. Era canonge de la catedral de Santa Maria des del 1996. (M.C.O.)

Felicitació de Nadal del copríncep episcopal

LA SEU D'URGELL.— El bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives, va felicitar el Nadal al poble andorrà en una cerimònia duta a terme al Palau Episcopal de la Seu d'Urgell, a la qual va assistir una notable representació de tots els estaments públics andorrans, i dels àmbits social, cultural i econòmic del país. En la seva felicitació nadalenca, Mons. Joan Enric Vives va recordar que «implantar la civilització de l'amor, el reconeixement de les persones, el diàleg i la participació i implicació de la societat civil en les coses que afecten a tots suggereixo que han de ser, per tant, elements a desenvolupar i a incentivar en la nostra societat andorrana, perquè amb fidelitat a la Constitució, bastim el país andorrà en la pau i la justícia, en el respecte als drets humans i la solidaritat que són el nou contemporani de l'amor que vingué a ensenyar-nos Jesús de Natzaret.»

El copríncep d'Andorra també va destacar que «la democràcia no és una harmonia espontània i automàtica entre els agents socials i polítics, sinó la recerca de la conciliació d'objectius i d'interessos mitjançant cessions mútues i el fruit d'una actitud de diàleg en àmbits diversos: entre el poder públic i la ciutadania; entre els diversos titulars del poder públic; entre la majoria i la minoria; entre els poders públics i els grups socials... Aquesta idea global d'actitud de diàleg expressa la filosofia més profunda de la democràcia». (M.C.O.)

La cerimònia va tenir lloc al Palau Episcopal de la Seu d'Urgell.

Barcelona

Medalla d'Or de la ciutat de Mataró a l'Obra Salesiana

■ És un reconeixement a la tasca educativa realitzada durant aquests cent anys

MATARÓ.— El dimecres 14 de desembre, més d'un centenar de persones van omplir el saló de sessions de l'Ajuntament de Mataró per assistir a l'atorgament de la Medalla d'Or de la ciutat al col·legi salesià Sant Antoni de Pàdua, en reconeixement de la tasca educativa realitzada durant els cent primers anys de la seva història.

L'acte es va iniciar amb la lectura de l'acord unànim del plenari del 6 d'octubre d'atorgament de la Medalla de la Ciutat al Col·legi Salesià de Mataró «en considerar la rellevància de la tasca duta a terme per la comunitat salesiana i l'equip d'educadors, tant en els àmbits cultural, esportiu i de lleure, com en l'educatiu i religiós i social, irradiada al conjunt de la ciutat i de manera significativa en els barris de Cerdanyola i de la Llàntia». La proposta de lliurament havia estat presentada per l'Associació d'Antics Alumnes i Antigues Alumnes de Don Bosco dels Salesians de Mataró, i havia comptat amb el suport de diverses entitats i persones que s'hi havien adherit per escrit.

A continuació va intervenir Lluís Juvinyà, de la Junta d'Antics Alumnes de

El col·legi salesià Sant Antoni de Pàdua ha celebrat cent anys de presència a Mataró.

Mataró, en representació dels promotors de la proposta d'atorgament de la Medalla, per fer una completa història del moment i dels fets més destacables de la història del col·legi.

Amb una gran simpatia, amb bon humor i amb gran afecte i reconeixement de l'activitat educativa portada a terme, l'alcalde d'Arenys de Mar i antic alumne intern del Col·legi Salesià Sant Antoni de Pàdua, Miquel Rubirola, va anar desgra-

nant records d'aquells temps. Destacava algunes vivències com ara no haver experimentat diferències entre els alumnes, malgrat la seva diversa procedència social; el sentiment de viure allà un «comunitat ecumènica»; el treball i l'encarnació portat a terme al barri de Cerdanyola (Poble Sec), que iniciava la seva estructuració social a partir d'immigrants; la importància educativa que es donava a l'estudi, a la disciplina i a la responsabili-

tat; l'esport, l'esperit de solidaritat i de cooperació; el cinema com a factor recreatiu i formatiu... que ell mateix resumia en l'interès dels salesians de formar bons ciutadans sense elitismes.

Agraïment per la feina ben feta

Finalment, en el parlament, l'alcalde, Joan Antoni Baron, va destacar que era un autèntic honor presidir l'acte, i va agrair un cop més als Salesians la feina ben feta tot ressaltant allò més positiu d'aquests cent anys d'història, reconeixent la voluntat dels salesians a ser formadors de persones, educadors dels joves, malgrat les contradiccions que impregnava l'ambient social i polític d'alguns temps passats. Finalment va destacar, una vegada més, una frase que havia dit en un anterior acte oficial: «Ni els barris de Cerdanyola ni de la Llàntia serien el que ara són si no hagués estat per la vostra aportació.»

En resposta a l'alcalde de la ciutat, el director de l'Obra Salesiana de Mataró, Joan Camps, va agrair a tots els presents la concessió de la medalla i la seva presència testimonial a l'acte. I encara que demanava disculpes per tot allò que no s'hagués pogut fer bé al llarg d'aquests anys, sí que manifestava la renovada voluntat de compromís a favor dels joves i dels ciutadans de Mataró.

El mateix alcalde va ser l'encarregat de lliurar la Medalla de la Ciutat a Joan Camps, en un dels moments més emotius de la sessió. Com s'havia fet en iniciar la sessió, quan havia interpretat amb flauta una peça de Händel, Rut Costa també la va tancar amb la interpretació del *Cant dels ocells*, de Pau Casals.

Josep Mascaró

Els salesians cerquen revitalitzar el carisma de don Bosco

BARCELONA.— Uns 130 salesians i més de 25 laics i laiques de la província salesiana de Barcelona es van reunir al Seminari de Martí-Codolar el 27 de desembre en una jornada de treball per acabar de concretar el Projecte Orgànic Inspectorial, que recull les opcions fonamentals de la província per al trienni 2007-2010. La finalitat d'aquest projecte de treball és «revitalitzar el carisma de don

família salesiana: «Hem de reconèixer que les fórmules tradicionals serveixen poc per a joves culturalment nous i diversos. Per tant, cal inventar-ho gairebé tot: la vida religiosa que parla de Déu i la missió salesiana com a obertura al sentit i a la plenitud de la vida.»

El document, breu però molt clar, parteix de la situació real del jovent, dels reptes de la nostra societat d'avui, de la situació de les comunitats, per arribar a definir unes opcions i unes línies d'acció que serveixin de referència per a tots els objectius, projectes i decisions que es vagin prenent durant els tres propers anys.

Els objectius i les línies d'acció es van centrar en dos camps molt concrets: «Afirmem que cal revifar i actualitzar el carisma salesià a la nostra província, afrontant aquests dos reptes: la nostra vida religiosa com a profecia i paràbola que parla de Déu, i la nostra missió al servei del sentit de la vida», tenint presents prioritàriament els joves, de manera especial els més pobres. (Josep Mascaró)

Salesians i laics en una sessió de treball.

Bosco i respondre als reptes que planteja l'evangelització dels joves i les pobreses juvenils». El document s'ha anat elaborant des de les comunitats salesianes i els equips educativotestimonials.

En el fons ressonaven en tot moment les paraules del rector major dels Salesians, Pascual Chávez, que recordava a la

Trobada de seminaristes de Barcelona i de l'Interdiocesà

BARCELONA.— El dia 1 de desembre, la Facultat de Teologia de Catalunya i els Instituts Superiors de Ciències Religioses van celebrar amb gran relleu el 40è aniversari de la cloenda del Concili Vaticà II. Després de les sessions acadèmiques, els seminaristes del Seminari Conciliar de Barcelona i del Seminari Major Interdiocesà van continuar la trobada celebrant plegats l'eucaristia i compartint el sopar en un gran clima de germanor. (Mn. Andreu Oller)

Els seminaristes van celebrar plegats l'eucaristia.

Els joves del Carmel i del Guinardó diuen «no» a la pobresa

BARCELONA.— Les parròquies Mare de Déu del Mont Carmel i Santa Isabel d'Aragó, juntament amb la Fundació Adsis, van organitzar la campanya solidària «Donem la llaua!» Es tracta d'una convivència solidària que va tenir lloc del 16 al 18 de desembre adreçada a joves de 15 a 20 anys que volien aprofundir plegats sobre les causes de la pobresa i compartir l'acció solidària.

El dissabte al matí van recollir aliments als supermercats del Carmel i del Guinardó. A la tarda, el xamfrà de la Rambla del Carmel amb el carrer de Dante Alighieri va ser el lloc escollit per fer un gest de sensibilització i de denúncia pública preparat íntegrament pels joves. Aquest acte formava part del conjunt d'activitats de la campanya «Pobresa zero». (C.C.)

Un dels carrerons de Jaffa per on podem «perdre'ns». En aquesta bonica ciutat, bellament restaurada, podem visitar l'antic port amb típic ambient mariner. De Jaffa va partir Jonàs cap a Tarsis.

A la ribera del mar de Galilea aquestes estàtues recorden la conversa entre Jesús i Pere: «Simó, fill de Joan, m'estimes més que aquests? (...) Pastura les meves ovelles.»

Israel,

Visitar els Llocs Sants n'és un dels atractius

Qui ha visitat mai Israel, sap que amb una vegada no n'hi ha prou. Un dels motius que atreu més visitants és, sens dubte, conèixer Terra Santa, seguir els passos de Jesús de Natzaret. No obstant això, Israel també ofereix una sèrie de riqueses naturals i culturals que fan que el pelegrí quedi bocabadat d'admiració. En aquest reportatge us proposem un petit recorregut per alguns dels llocs més emblemàtics que el viatger no pot perdre's.

A Cafarnaüm trobem una església franciscana al costat de la casa de sant Pere, a més de les restes d'una antiga sinagoga. Jesús va viure a Cafarnaüm durant el seu ministeri pel mar de Galilea.

El kibbutz Ein Gedi és un oasi en el desert, situat a l'oest de la mar Morta. El kibbutz és una experiència social israeliana, en què tot és de tothom. Els membres no reben sou, però disposen d'habitatge, educació per als infants, serveis mèdics, socials...

El riu Jordà és el lloc on Joan va batejar Jesús. Recorre la zona a través d'una vegetació exuberant i el que potser molta gent no sap és que aquest riu i les seves fonts són llocs apropiats per a les aventures aquàtiques.

Des de la basílica de la Transfiguració, al mont Tabor, la vista panoràmica de Galilea és impressionant. En aquest lloc es respira una gran pau i sense voler-ho, ens vénen a la memòria aquestes paraules: «Mestre, és bo que estiguem aquí dalt!»

A l'exterior de la basílica de l'Anunciació, a Natzaret, hi ha una galeria que recull una representació de les principals advocacions marianes d'arreu del món. Entre elles, la Moreneta, patrona de Catalunya.

SOLSONA

Foto: Ramon Estany

Els visitants contemplen encuriós la magnífica corona de la Mare de Déu del Claustre.

Expectació per veure la corona de la Mare de Déu del Claustre

SOLSONA.— Amb motiu de la festa de Nadal, la mostra d'art del Claustre que es podia contemplar a la Sala dels Sants Màrtirs ha ofert als visitants una de les joies més preuades: la corona d'or i de pedres precioses feta amb motiu de la coronació de l'any 1956.

L'any 1956 Solsona va pagar la corona que regalaria a la Mare de Déu, la vint-i-quatre, i l'Ajuntament van finançar tots els actes de les festes de la coronació. Des dels quatre barris es va estimular la participació, i l'esperit que havia de tenir la subscripció popular va quedar sintetitzat en tres consignes: espontaneïtat, unanimitat i generositat. Res de coaccions, no interessaven els donatius forçats. Es va donar un sol consell a l'hora de practicar el donatiu: que fos en família i que el més petit de la colla tirés el sobre.

Hi van participar també els solsonins que vivien a Barcelona, als Quatre Castells i municipis de la comarca. També van fer donatius institucions i associacions com Laus Perennis, la directiva del periòdic *Solsona*, Ràdio Solsona, el Centre de Cultura Popular, els centres parroquials, Dijous Eucarístics, Maries del Sagrari, Agrupació Escènica Ràdio Solsona, Col·legi de les Monges de l'Ensenyança. La subscripció va ser tancada per l'alcalde, que va fer el donatiu de l'Ajuntament. En menys de sis mesos es

van recollir 319.000 pessetes, 900 grams d'or i més de dos quilos de plata, i la xifra continuava augmentant.

Un cop tot recollit calia seleccionar un orfere perquè adaptés les idees suggerides a l'obra d'art que en sorgiria. Una corona és un símbol i la de la Mare de Déu del Claustre té un triple valor: espiritual, simbòlic i material. Els esmalts muntats en fons d'or a la base de la corona representen la troballa de la imatge al pou, la proclamació de la patrona (1653), la imatge portada pels excaptius després de la seva recuperació (1939) i la seva coronació (1956).

L'escut de la ciutat es troba al mig del davant. L'escut del Claustre (un pou d'aigües vives i dos cèrvols que hi corren assedegats), al centre posterior. El valor material de la corona és molt gran (or, pedres precioses), però cal destacar-ne l'amor, la devoció, els sacrificis i la generositat amb què els fills de Solsona i rodalia l'han regalada a la mare i patrona. Tot, absolutament tot, ho van aportar ells. Una imatge que ja tenia la seva corona de pedra, i no era convenient posar-ne una altra de postissa. És per això que es va construir una aurèola que va emmarcar la imatge i que va ser sostinguda per dos àngels agenollats als flancs del seu pedestal. D'aquesta manera, es podia sostenir la corona damunt del cap de la imatge sense que hi hagués contacte. (R.E.)

La llum de Betlem il·lumina la Missa del Gall

Foto: Ramon Estany

El bisbe Traserra va presidir la tradicional Missa del Gall.

bada a Catalunya durant aquests dies. El cor de l'Orfeó Nova Solsona va interpretar les peces musicals que van acompanyar la celebració religiosa.

En l'homília, el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, va recordar aquell missatge dels àngels, que van dir als pastors que Déu és un de nosaltres i que anessin a trobar l'Infant. Del Nadal, el bisbe Jaume va subratllar que davant l'alegria de saber que Déu ens estima, totes les altres alegries sobren. (R.E.)

Tortosa

Ordenació diaconal a Roquetes

El diaconat d'Iván Cid és «un regal de Nadal», va dir Mons. Xavier Salinas

ROQUETES.— El dia de Sant Esteve, 26 de desembre, la parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Roquetes s'omplia de festa en celebrar l'ordenació diaconal d'un dels fills de la seva parròquia: Iván Cid Pegueroles. «Un regal de Nadal per a la diòcesi de Tortosa», com va assegurar el bisbe Xavier Salinas.

Enmig de la gran joia del Nadal, amb els cants de les nades, el pessebre guarnit amb flors i llums, i amb un temple ple de gom a gom, se celebrava la tarda de Sant Esteve l'ordenació diaconal d'un seminarista fill de la ciutat de Roquetes: Iván Cid Pegueroles.

Com ell mateix va recordar en les seves paraules al final de la celebració, Déu per mitjà de la família —ell és el primer de cinc germans—; de la parròquia, amb els seus mossens i catequistes; del Seminari, amb els seus formadors i companys, i de tantes persones que han estat en el seu camí, l'ha ajudat en el discerniment, la maduració i la decisió de la seva vocació sacerdotal.

L'Eucaristia i l'ordenació van ser tota una festa d'alegria i d'esperança. Com ens recorda el temps de Nadal, Déu no ens abandona, està enmig nostre. Déu és fidel a la seva paraula i continua acompanyant, guiant i conduint el seu poble. Una prova d'això, va recordar Mons. Xavier Salinas en la seva homília, és el do que Jesús fa a la comunitat cristiana de sacerdots que celebren l'Eucaristia, prediquen la Paraula, presideixen els sagraments. També, prova d'aquesta presència és el regal del diaconat d'un germà nostre que de camí cap al ministeri presbiteral rep en primer lloc el sagrament del diaconat.

«Aquest és el signe de tot el que és i ha de ser la vida del sacerdot», va dir el bisbe Salinas, un servei que es fa i que es desfà en lloança a Déu i en ajuda als germans. «El diaconat és —va continuar el bisbe Xavier— l'essència que dona el sentit a tot el servei del ministeri sacerdotal.

Si la vida sacerdotal no l'entendem com a servei no responem a la crida que en la vocació ens fa Jesús.»

La lletania dels sants, cantada per tota l'assemblea agenollada mentre l'ordenand la seguia prostrat a terra, demanava la intercessió de tots els membres de l'Església.

Moments de l'ordenació.

sia que ja gaudeixen de la Vida de Déu a favor del qui havia de rebre l'ordenació. Aquesta va ser la preparació immediata per al moment culminant de la celebració: la imposició de les mans i la pregària consecradora. Més de quaranta sacerdots d'arreu del bisbat van voler unir-se a aquesta festa plena d'esperança i d'alegria, al mateix temps que de pregària insistent per noves i santes vocacions per al ministeri sacerdotal. Va ser una qüestió que va tenir molt present el bisbe Salinas en recordar que en pocs anys havia acudit a aquesta parròquia de Roquetes per ordenar quatre nous diaques, inclòs l'actual, tres dels quals ja són preveres.

Que Déu continuï beneint-nos en el lloc i en el moment que ell cregui més oportú i necessari amb noves i santes vocacions per al ministeri sacerdotal.

Victor-Manuel Cardona

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES - OLIS - TRÍPTICS - RETAULES - IMATGES RELIGIUSES - MEDALLES - RESTAURACIONS - MIRALLS - ICONES - ORFEBRERIA.

Estamperia San José
Fundada en 1919

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: sugerencias@articuloreligioso.com
www.articulosreligiosos.com

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

un país per descobrir

Teatre romà de Cesarea. A Cesarea el visitant recorre les ruïnes del seu passat magnífic, reviu la ciutat, es troba amb els herois del passat i descobreix cultures antigues.

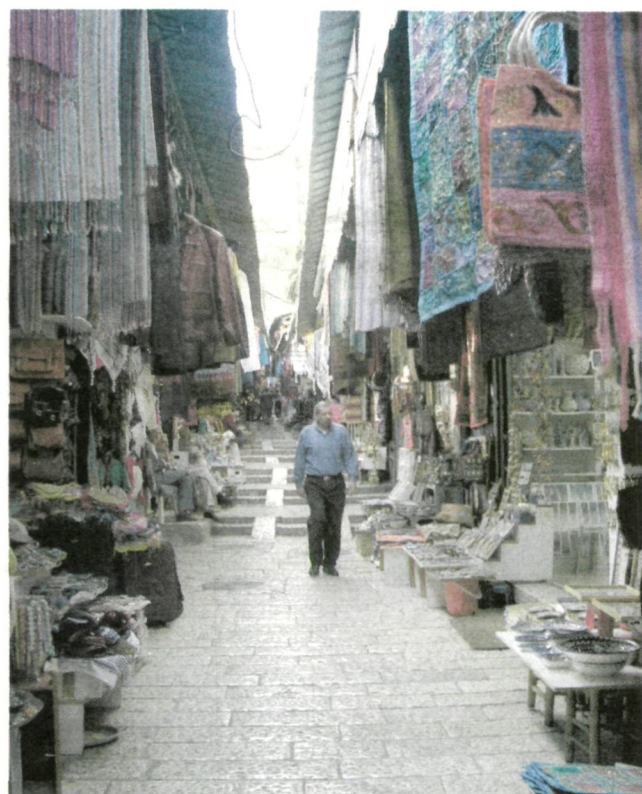
L'Hort de les Oliveres té arbres de fa 2.000 anys. En aquest indret Jesús s'havia retirat en diverses ocasions per pregar, ens diu l'evangeli.

A Qumran el visitant queda sorprès per les ruïnes de l'assentament esseni (secta zelota de la mística jueva). A les coves properes van ser trobats els Manuscrits de la mar Morta.

Betlem es troba en territori de l'Autoritat Palestina. El recorregut condueix el pelegrí a la basílica de la Nativitat, on un estel d'argent marca el lloc del naixement del Nen Jesús.

A Jerusalem, els barris antics i moderns, que abasteixen turons i valls de noms que es remunten a temps immemorials, coexisteixen colze a colze.

Els jueus peregrinen al Mur de les Lamentacions de la Muntanya del Temple de Jerusalem. És el lloc més sagrat per al judaisme, l'única resta del temple construït pel rei Herodes.

La Porta de Damasc és una de les entrades a la Ciutat Antiga de Jerusalem. Segons explica la llegenda, quan Déu va crear el món li va donar deu mesures de bellesa, nou de les quals van ser concedides a Jerusalem i la que restava va ser repartida arreu del món.

Barcelona

Teologia a la Universitat pública

■ El Secretariat de Teologia a la Universitat ofereix cursos de lliure elecció als estudiants que vulguin completar la seva formació acadèmica

BARCELONA.— Dins de l'allau de cursos de tota mena que els estudiants universitaris tenen a la seva disposició al llarg de la seva vida acadèmica, hi ha la proposta que els fa el Secretariat de Teologia a la Universitat d'endinsar-se en el camp de la formació i de la reflexió teològica. Present

des de l'any 2002 a la Universitat de Barcelona i també a la Universitat Autònoma de Barcelona, el Secretariat de Teologia a la Universitat vol omplir amb la seva proposta acadèmica el buit que actualment hi ha de continguts teològics en l'àmbit públic universitari.

El Secretariat de Teologia a la Universitat és una associació que està constituïda per les institucions de formació teològica de Barcelona més significatives: la Facultat de Teologia de Catalunya, que en té la presidència, l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (Iscreb) i l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco. També en formen part dos professors, un representant la Universitat de Barcelona i un altre representant la Universitat Autònoma de Barcelona, així com la Delegació diocesana de Pastoral Universitària.

«L'objectiu és portar els continguts, els coneixements i la reflexió teològica a l'àmbit de la Universitat pública, perquè hi ha un buit molt important de coneixements teològics que dificulta la comprensió de la nostra tradició judeocristiana i de la nostra realitat sociocultural, que en el fons és una realitat que té uns trets clarament judeocristians», explica M. del Mar Galceran, secretària executiva. Aquest buit de continguts, afegeix, dificulta que els alumnes puguin entendre les obres d'art i tota la iconografia d'occident, que és clarament cristiana, així com els autors cristians que han estat significatius en el món de la literatura.

Els cursos que organitza el Secretariat de Teologia a la Universitat cada semestre són reconeguts com a crèdits de lliure elecció i estan oberts als estudiants de qualsevol camp del coneixement, perquè tret d'alguns cursos específics, la majoria ofereixen continguts genèrics. Amb tot, la dificultat primera rau sobretot en com fer arribar aquesta proposta acadèmica a uns estudiants ja prou saturats d'ofertes. Per això el Secretariat de Teologia a la Universitat emprà els canals de difusió convenci-

onals però també veu com funciona molt bé el boca-orella. «També és qüestió de tenir molta cura dels estudiants i dels professors», explica M. del Mar Galceran. En aquest sentit, hi ha professors que col·laboren amb el Secretariat de Teologia a la Universitat, ja sigui impartint algun dels cursos o simplement proposant-los als seus alumnes. D'altra banda, de cara als professors també s'organitzen seminaris per discutir, debatre i aprofundir temes teològics. Sense anar més lluny, el 30 de març tindrà lloc el segon seminari sobre *El geni del cristianisme*, en què intervindran el P. Lluís Duch, monjo de Montserrat, i el Dr. Pere Lluís Font, professor de Filosofia de l'Autònoma.

Malauradament, la col·laboració dels professors amb el Secretariat de Teologia a la Universitat no sempre és possible. «Estem en uns moments difícils i cada vegada costa més que alguns professors creients es vulguin significar en aquest àmbit dins de la Universitat pública, perquè això els pot suposar dificultats, ja sigui de relació amb els companys o a l'hora d'accedir a determinats càrrecs», explica M. del Mar Galceran. «Som davant d'una realitat molt inhòspita», afegeix tot seguit.

D'altra banda, el Secretariat de Teologia a la Universitat també ha iniciat una publicació a partir d'alguns cursos que ha ofert. Així, l'any passat va publicar *Islam i Occident: diàleg de civilitzacions* i en-

guany *Simbologia religiosa en l'art occidental*.

L'experiència del Safor

El Secretariat de Teologia a la Universitat es va constituir el 2002, tot i que té una història més llarga perquè parteix de les accions que aleshores ja duïa a terme el Safor (Servei de Formació i d'Orientació Religiosa a la Universitat de la Delegació de Pastoral Universitària). Si bé en un principi el Safor ofería als alumnes sobretot accions pastorals (celebracions eucarístiques, trobades de pregària i reflexió, acompanyament pastoral), a partir del 1995, quan són reconeguts

els estudis teològics com a estudis civils, va començar a oferir activitats acadèmiques.

A petició de la mateixa Universitat pública, es va veure la necessitat que les institucions de formació teològica de Barcelona es coordinessin justament per oferir una oferta més compactada, més coherent i homogènia. Aquest va ser el motiu, doncs, pel qual es va constituir el Secretariat de Teologia a la Universitat.

D'ençà del seu naixement, la matriculació en els cursos que ofereix ha estat irregular. Així, si els primers anys eren força els alumnes que optaven per aquesta formació teològica, aquest darrer curs, tal com explica M. del Mar Galceran, s'ha notat una certa davallada. Una de les causes la podem trobar en el fet que la normativa acadèmica ha canviat pel que fa a les activitats que no són pròpiament internes de la Universitat. En aquest sentit, si antigament 10 hores equivalien a un crèdit, ara se'n necessiten 15. «Això fa que als alumnes estiguin més interessats a fer activitats internes de la Universitat, que tenen més creditatge, que activitats que els ofereixen les institucions externes», explica M. del Mar Galceran. «La veritat, però, és que els alumnes que han passat pels nostres cursos han quedat tremendament satisfets i han agraït moltíssim l'oportunitat de reflexionar sobre temàtiques que inicialment els eren desconegudes», afegeix la secretària executiva del Secretariat

«Estem en uns moments difícils i cada vegada costa més que alguns professors creients es vulguin significar en aquest àmbit dins de la Universitat pública»

Oferta de cursos per al segon semestre

Els estudiants de la Universitat de Barcelona i de la Universitat Autònoma de Barcelona interessats a rebre una formació teològica com a complement dels seus estudis ja poden matricular-se en els cursos de lliure elecció que el Secretariat de Teologia a la Universitat posa al seu abast en aquest segon semestre. A la Universitat de Barcelona s'ofereixen tres cursos:

- *De què parlem quan parlem de Déu?*
Professor: Francesc Grané
- *El coratge de perdonar*
Professor: Gaspar Mora
- *La vida i ensenyaments de Jesús: els evangelis*
Professor: Javier Velasco

Pel que fa als cursos que s'imparteixen a la Universitat Autònoma de Barcelona:

- *Fonaments i aplicacions de la bioètica*
Professor: Salvador Ribas
- *Islam i Occident: diàleg de civilitzacions*
Professor: Xavier Marín

La matriculació es pot fer a través de la web www.teologiaalauniversitat.org. Per a més informació, també es pot trucar al tel. 619 994 106, en el cas de la UB, i al tel. 935 811 342, pel que fa a la UAB.

de Teologia a la Universitat.

En contra del que es pugui pensar, la nostra societat es defineix com a creient i els joves afirmen que creuen en Déu. «Una altra cosa», precisa M. del Mar Galceran, «és que la idea que tinguin sigui la idea del Déu cristià, o sigui, una idea de Déu que s'adeqüi a la tradició pròpiament judeocristiana». Però hi ha realment un desig de Déu, afegeix, i això es nota en l'interès que continuen despertant la figura de Jesús i la Bíblia. «Així com les estructures pròpiament eclesiològiques o els continguts més normatius no interessin als joves», afirma M. del Mar Galceran, «sí que se senten atrets, en canvi, per personatges com Jesús, perquè avui més que mai calen testimonis que siguin creïbles, que encarnin i visquin la radicalitat evangèlica». «Tornar a recuperar la credibilitat i tornar a fer visible el rostre de Crist—afegeix—passa necessàriament per trobar persones que realment encarnin els valors evangèlics, que els visquin en la seva vida, perquè això és el que arriba al cor de l'altre i transforma la seva visió.»

Prova de l'interès que els joves senten en el fons per les matèries teològiques són els alumnes que es matriculen en cursos teològics de vegades sense saber gaire bé on es fiquen, però que hi acaben descobrint una nova dimensió de la seva vida.

Carme Munté

A poc a poc la teologia es va fent un lloc entre els estudiants universitaris.

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

Lleida

Milers d'espectadors segueixen la Missa del Gall des de la catedral

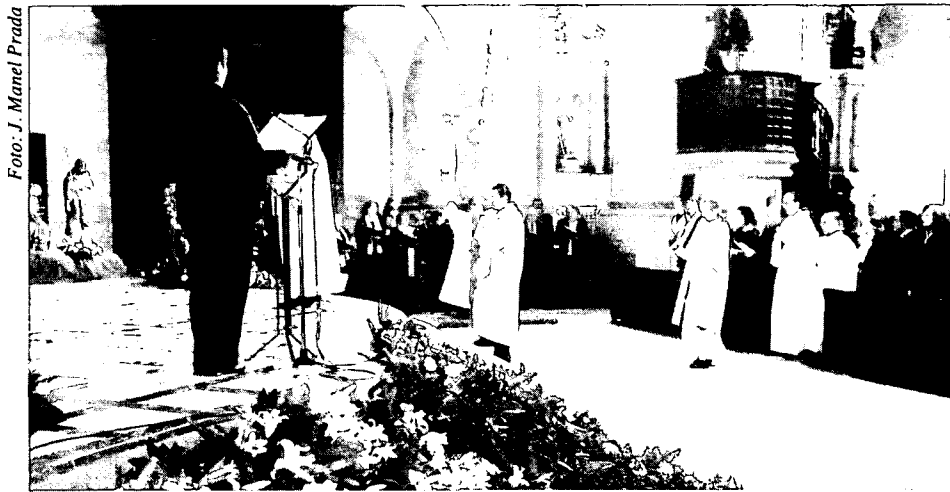
■ Mons. Ciuraneta va fer davant de les càmeres una profunda i actual homilia

LLEIDA.— Milers d'espectadors van seguir la nit del 24 de desembre, pel Canal 33, la retransmissió de la Missa del Gall que es va fer en directe des de la catedral nova de Lleida. L'interior de la catedral presentava un magnífic aspecte, ja que ressaltava la seva majestuositat i bellesa arquitectònica pels nombrosos focus col·locats estratègicament per l'equip luminotècnic de TVC.

Tot i que les temperatures de la Nit de Nadal van ser molt baixes a la ciutat de Lleida, uns 500 fidels van omplir els bancs del temple. Van assistir a la celebració el paer en cap, Àngel Ros, i el president de la Diputació de Lleida, Isidre Gavín, acompanyats de les seves esposes i altres autoritats.

L'emissió va començar amb puntualitat a les 11.55 h amb un magnífic reportatge dedicat a la història i a donar a conèixer els valors artístics i monumentals de la catedral nova. Es va fer especial menció al 50è aniversari de la seva restauració i al 225è aniversari de la consagració, que se celebrarà el proper mes de maig. Les imatges actuals enregistrades amb antelació es van combinar amb fotografies antigues de com era la catedral abans del 1936, l'incendi i la destrucció i la seva posterior restauració.

A les dotze en punt es va iniciar la connexió amb l'interior de la catedral. Abans, però, el periodista i director del programa religiós *Signes dels Temps*, Francesc Rosaura, va fer una breu presentació de la retransmissió.

Els focus de televisió van ressaltar la majestuositat de la catedral.

Una coral amb trenta-cinc cantaires procedents de tres agrupacions van solemnitzar les parts musicals de la celebració: la Coral Estel, l'Orfeó Lleidatà i principalment el Petit Cor de la Catedral de Lleida, sota la direcció del mestre de capella de la catedral, Joaquim Mesalles, i la direcció del cant dels fidels a càrrec de Gemma M. Naranjo. La Missa del Gall va ser presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i concelebrada pel degà del Capítol Catedral, Mn. Josep M. Quintillà; el vicari general, Mn. Joan R. Ezquerria, i el capitular. Va assistir en el seu ministeri el diaca Francisco Ribas i van servir a l'altar els seminaristes diocesans.

Mons. Ciuraneta va fer davant de les càmeres una profunda i actual homilia. Va començar afirmant que per copsar el significat del Misteri de Nadal cal gran simplicitat i senzillesa d'esperit: «Només qui té la mirada i el cor d'infant és capaç de sentir aquell estupor, sempre nou, davant el fet

que commemorem en la Nit de Nadal.» Per al bisbe de Lleida, el naixement de Jesús ens ofereix un missatge molt clar: «Déu ha entrat en la nostra història com un infant i li imprimeix el segell del seu amor gratuït. Déu és aquell que tot ho fa nou, per tant, en aquesta nit som convidats a descobrir la novetat de Déu: la seva presència amorosa en les nostres vides.»

«Ni Crist ni l'Evangeli no són una amenaça per a la llibertat»

El bisbe de Lleida va convidar els fidels a una renovació espiritual i a revisar quin lloc ocupa Crist en la vida de cadascú. En aquest sentit, va fer una crida a la societat en general a no tenir por de Crist ni del seu Evangeli: «No són una amenaça per a la llibertat. Són més aviat una ajuda positiva per viure la llibertat en veritat. Sempre que el nostre poble s'ha inspirat en les virtuts evangèliques, ha crescut el seu progrés

humà, social i cultural. Si volem ser un país modern, vertaderament lliure i just, ens hem d'obrir a la novetat que porta Crist. Hem d'acollir i integrar els nous pobles que se'ns uneixen. N'hem de respectar els drets, però sempre amb una visió del bé comú i amb una sensibilitat especial pels més necessitats moralment i materialment. Hem de superar la visió egoista de la propietat i del poder i les tensions destructives. Hem d'afavorir la lliure presència de la societat civil i estimular-ne la participació harmònica al servei del desenvolupament integral de les persones i del país. Hem d'estimar la vida i hem de garantir l'ajuda familiar, nascuda d'un autèntic matrimoni. Hem de defensar la plena llibertat d'educació i hem de conrear no sols els béns materials, sinó també les virtuts morals i espirituals.»

Mons. Ciuraneta, tot desitjant un Sant Nadal, va acabar la seva profunda homilia amb una imprecació al Crist, príncep de la pau: «Que sigui Ell el qui condueixi el nostre país a retrobar, sense complexos d'inferioritat o fals respecte, en les pròpies arrels cristianes, l'impuls per a una resposta vertaderament humanitzadora als desafiaments del món actual, sobretot en l'organització del nostre país.»

El bisbe de Lleida, abans d'impartir la benedicció, va donar gràcies a tots els que havien fet possible la retransmissió de la Missa del Gall. Al final de la celebració i mentre el diaca donava a venerar la imatge de l'Infant Jesús, la coral va interpretar diverses nades populars. L'emissió es va interrompre a dos quarts de dues de la matinada.

Televisió de Catalunya va venir a Lleida amb una unitat mòbil i diversos vehicles, entre ells un generador d'energia, i un equip de quaranta professionals sota la direcció de Francesc Rosaura, la realització de Leonard Díaz i la producció de Francesc Quílez. Tot l'equip va manifestar la seva satisfacció per com havia resultat la retransmissió.

Jordi Curcó

La diòcesi acomiada Mn. Joaquim Salinas, que havia estat capellà de l'Arnau de Vilanova

LLEIDA.— Al cap de deu dies de l'enterrament de Mn. Lluís Pociello, la diòcesi de Lleida es va reunir de nou per encomanar a Déu l'ànima d'un altre prevere diocesà, Mn. Joaquim Salinas Colomina, que havia mort la matinada del 26 de desembre, als 83 anys d'edat i 57 de vida sacerdotal.

A les onze del matí del 27 de desembre, es van celebrar a l'església de Sant Llorenç de Lleida les exèquies presidides pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i concelebrades per un gran nombre de preveres diocesans.

Mons. Ciuraneta va fer memòria de la llarga vida sacerdotal de Mn. Joaquim Salinas, amb especial incidència en la dilatada dedicació, de gairebé vint-i-cinc anys, a l'atenció religiosa dels malalts de l'Hospital Arnau de Vilanova, «ajudant moltes persones a viure aquest pas de la mort. Allí es va guanyar la general simpatia per la seva disponibilitat. El nostre germà va ajudar moltes persones a

L'església de Sant Llorenç va acollir la missa exequial.

viure el sofriment, el dolor en l'exercici del seu ministeri. Ell mateix va conèixer el dolor, unint-se al del Crist. La vida de donació del nostre germà Joaquim pot ser una invitació als joves a seguir les seves petjades generoses del

seguiment de Crist en el sacerdocí.»

Mn. Salinas havia nascut a Portaspana (Osca) l'any 1922. Va cursar els estudis eclesiàstics al Seminari de Lleida i va rebre l'ordenació sacerdotal el 22 de maig del 1948. Durant la seva vida sacerdotal

va servir les parròquies de Fraga, de Roda d'Isàvena, de Sena, de Tamarit de Llitera i durant nou anys va ser rector de Montsó. Allí va ser l'autor d'una profunda renovació parroquial; eren els anys del postconcili.

De Montsó va passar a Lleida, on va exercir el seu ministeri a les parròquies de Sant Llorenç i del Pilar, per dedicar-se des de l'any 1971 i fins al 1996 com a capellà de l'Hospital Arnau de Vilanova. Allí va dur a terme una excel·lent labor amb els malalts i familiars, i amb el personal clínic —metges, infermers/eres, auxiliars. Va donar al servei d'assistència religiosa de l'Arnau un caire participatiu i molt humà amb el tracte i l'acollida.

Si intensos van ser els anys d'activitat pastoral directa, no menys fructuosos han estat els anys en l'aparent silenci del retir a la Casa Sacerdotal, donat a la pregària, a la lectura i a l'atenció als germans capellans; era acollidor i bon conversador. El dia de Nadal va concelebrar l'Eucaristia amb els seus companys sacerdots, com era el seu costum, i l'endemà Déu el va cridar al seu Etern Nadal. Les despulles de Mn. Salinas van rebre cristiana sepultura al cementiri de Graus. (J.C.)

Terrassa

Nadal a la presó

■ El bisbe Saiz celebra el Nadal al centre penitenciari de Quatre Camins

Durant el Nadal Mons. Josep Àngel Saiz ha tingut present els col·lectius més desfavorits.

El bisbe de Terrassa ha visitat per tercera vegada la presó de Quatre Camins.

LA ROCA DEL VALLÈS.— Un any més el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, va voler iniciar les celebracions nadalenques amb un dels col·lectius més desfavorits de la societat, el dels presos. La tarda del 24 de desembre passat es va desplaçar fins al centre penitenciari de Quatre Camins, a la Roca del Vallès, per celebrar juntament amb els interns, voluntaris i treballadors del centre la seva primera eucaristia de la Nit de Nadal.

A la presó de Quatre Camins, Mons. Josep Àngel Saiz ha esdevingut ja un personatge prou conegut. Des que va ser nomenat bisbe de Terrassa s'hi ha fet present en tres ocasions, dues d'elles coincidint amb la vigília de Nadal. Com havia fet l'any anterior, el bisbe Saiz va voler celebrar enguany, la tarda del 24 de desembre, la seva primera eucaristia de Nadal entre el interns de la presó de la Roca, un dels col·lectius que amb més tristesa afronta aquestes dates tan familiars.

Abans de presidir l'eucaristia el prelat va visitar els pavellons d'ingressos i psiquiatria, on va poder compartir i interessar-se per la vida dels interns. Va poder

parlar tranquil·lament amb molts d'ells, en un ambient familiar, de proximitat i força caliu, a la vegada que els lliurava personalment la felicitació de Nadal. Davant la sorpresa que alguns interns van mostrar per la seva visita en unes dates tan entranyables, Mons. Saiz no deixava d'insistir convençut: «Vosaltres formeu part de la vida diocesana i per tant sou part de la meua família. Com a bisbe, tinc també necessitat de compartir amb vosaltres el Nadal.»

Ja en l'Eucaristia, el bisbe va manifestar novament la seva proximitat, no només envers els presos, sinó també envers els voluntaris, els treballadors i la direcció del centre, i malgrat les limitacions de la presó va convidar a viure aquestes dates en un ambient el més familiar possible. «L'encarnació i naixement de Jesucrist —va dir— és un fet transcendental per a la història i per a cadascun de nosaltres, que ha d'influir en la nostra vida.» Mons. Josep Àngel Saiz va demanar al Senyor que «tots plegats experimentem aquest amor infinit que renova i transforma la vida i que l'experiència d'aquest amor sigui més forta que les limitacions pròpies de la vida de cadascú». «Jesucrist es fa càrrec de la nostra situació, sigui quina sigui —va afegir—, ens estima i ens crida a la conversió i a una nova vida.»

També en el marc de les celebracions nadalenques, pocs dies abans, el 16 de

desembre, Mons. Josep Àngel Saiz presidia a l'església parroquial de Sant Feliu de Sabadell el tradicional concert de Nadal organitzat per Càritas diocesana de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat. Durant l'acte, el bisbe va convidar tothom a tenir durant aquestes dates, i sempre, gestos autèntics envers els més necessitats i les persones mancades de tantes coses, entre elles els presos. (C.C.)

LLEIDA

Una cinquantena de catequistes participen en el curs «La catequesi avui»

LLEIDA.— Una cinquantena de catequistes de Comunió i de Confirmació de la diòcesi de Lleida van seguir durant dos mesos les sessions de formació organitzades per les delegacions de Catequesi i de Joventut, en col·laboració amb l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, amb el títol *La catequesi avui*.

Tal com va precisar el teòleg i filòsof Francesc Torralba en la lliçó inaugural del curs, els laics tenim avui el repte de transformar el món a la llum de l'Evangelí. Els nens són els primers destinataris de les catequesis. I els catequistes han de ser llum enmig del món, de manera que a través dels infants la llum de Crist arribi també al seu entorn, als pares i familiars, i als seus amics. La cerimònia de l'enviament d'educadors cristians posava en relleu aquesta realitat, mentre la llum de l'Esperit Sant s'encenia simbòlicament en la llàntia de la nostra vida. Tanmateix l'eficàcia de la catequesi és un do de Déu mitjançant l'Esperit Sant. «Per això no són res ni el qui planta ni el qui rega; només compta Déu, que fa créixer» (1Co 3,7). (C.C.)

CERABELLA

zona industrial, A

ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)

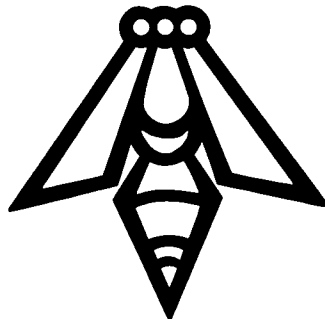
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,

Sant Antoni Abat,9

08001 BCN

t.934 41 09 07 / fax.934 41 70 47

CERERIA ABELLA,

Boters,5 (Portaferrissa)

08002 BCN

t./fax. 933 18 08 41

NOC,

Comte Borrell,41

08015 BCN

t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Família

L'ecologia espiritual de la família

La família ha esdevingut una aglutinació d'evolucions culturals dipositades sobre una situació existencial humana antropològicament constatable. Des de l'antropologia entenem per *família* el grup humà unit per lligams de parentiu que dona acollida, seguretat i suport als seus membres, els quals, de vegades, no tenen necessàriament un lligam de sang sinó que són acollits per un lligam espiritual i d'afinitat. Incorporats mitjançant ritus d'agermanament, aquest grup compleix unes funcions i permet establir l'organització social elemental. La formació d'aquest grup es fa al voltant del matrimoni d'un home i una dona i pot acollir dins seu (en el cas de famílies extenses) la unió d'altres parelles que hi pertanyen però que formen microfamílies o famílies nuclears. En algunes societats, especialment les occidentals actuals, aquestes famílies nuclears ja apareixen sense habitar amb la resta del grup familiar, tot i que acostumen a mantenir-hi lligams i relacions afectives.

Des de la sociologia veiem la família com la institució social que constitueix una autèntica estructura cultural de normes i de valors, organitzats de forma fixa per la societat per reglamentar l'acció col·lectiva al voltant de determinades necessitats bàsiques. Per tant, la sociologia reconeix que per ser família ha d'haver-hi convivència quotidiana dins d'una estructura que comprometi a obligacions i doni drets relatius al tracte

entre adults, dels joves entre ells, i entre totes dues generacions, legitimant la convivència sexual, l'intercanvi de béns econòmics, la intimitat, la privacitat, la protecció, l'educació i el desenvolupament personal dels membres. La sociologia constata que la família nuclear és un fenomen universal (amb molt poques excepcions, com els *nayars* del sud-est de l'Índia) ja que, «independentment del caràcter del vincle matrimonial o el concepte de relació sexual, la dona, l'home i els fills menors constitueixen una unitat diferenciada de la resta de la comunitat» (Löwie).

Considerant aquests punts de referència, podem dir que la família com a tal apareix ressenyada ja a la Bíblia quan Déu, directament en el moment de la creació, decideix crear la humanitat i constata que «no és bo que l'home estigui sol» per continuar encomanant-li «creixeu i multipliqueu-vos i domineu la terra», de manera que aquella primera unitat (la primera parella) és una autèntica comunitat familiar. Tenen, doncs, l'encàrrec de vetllar l'un per l'altre des d'un pla d'igualtat, comparteixen els béns, compleixen les funcions de satisfer les necessitats bàsiques, s'ajuden a créixer l'un a l'altre... evidentment es pot dir que va ser la primera família.

La realitat de l'experiència de la humanitat és que l'encontre entre l'home i la

Es molt important conèixer les coses en el seu fons, per què van ser creades, quin era el disseny de Déu, què ens en diu l'antropologia, la sociologia, la psicologia o la resta de ciències humanes, fins i tot l'etologia, quan ens assenyalen l'equilibri i la «dignitat» d'alguns comportaments animals que ja voldríem envejar. Cal, en definitiva, tenir cura que les coses siguin com han de ser i respectar les seves relacions amb l'entorn i l'equilibri amb què Déu les ha creades, allò que anomenem l'ecologia.

dona forma, arreu, una comunitat diferenciada i amb identitat pròpia, tot i que pugui trobar-se inserida dins d'un grup més ampli (família extensa), de manera que el lligam que es produeix i que s'estén envers els fills està basat en l'amor i és generador de vida, tant des del punt de vista biològic (els fills), com de la vitalitat que aporta a l'existència dels seus membres i la donació de persones, idees i béns que fa envers

una eficàcia i una precisió que només ella pot donar perquè l'optimització del nivell de satisfacció està en l'amor amb què se satisfan.

L'amor ha de ser-hi present i és la família la que pot donar-lo d'una manera especial perquè forma part d'ella mateixa. Fins a tal punt és així que l'amor esdevé com a constitutiu de la família, per sobre dels vincles biològics, econòmics...

L'amor ha de ser considerat, doncs, com l'element que defineix, conforma i és condició necessària i suficient per donar a un individu la categoria de membre d'una família; al contrari, un grup humà sense amor no arriba a assolir autènticament la consideració plena de família.

El pla de Déu envers el matrimoni i la família

Donat que l'amor és el medi on es propicia la possibilitat de l'aparició d'una família, podem copsar com en l'acolliment i la donació mútua que fan els esposos hi ha l'embrió de la nova família. De fet, a més, es donen

totes les altres condicions com la satisfacció de les necessitats, la convivència quotidiana..., raó per la qual la unió de l'home i de la dona constitueix el fonament més elemental de la família. Essent ells mateixos ja família i donant resposta sincera a l'amor que mútuament han experimentat donen resposta als plans de Déu. No és perquè sí que Déu els va relacionar i els va contemplar en el seu pla com una unitat per ella mateixa. Podem al·legar que aquesta unió és una resposta natural a la pròpia existència humana que hi tendeix, però cal assenyalar que no és només biològica, ja que sempre l'ésser humà, per ser-ho, ha hagut de respondre-hi des de la seva voluntat. Sempre, però, per poder ser autèntica i viva, ha d'estar basada des del principi, o després, en l'amor (donació conscient i lliure, des de la gratuïtat, la igualtat, la unitat, la totalitat, l'exclusivitat, la fidelitat, el desig de durabilitat, la indissolubilitat i la fecunditat) que converteix l'altre cònjuge en el més important de la pròpia vida; unió que transforma cadascun d'aquests éssers incomplets en dues totalitats per a la complementarietat.

L'amor és delicat i està a disposició de les possibles adversitats (l'amor romàntic pot veure's afectat per les decepcions), però quan és autèntic i realista (cal no confondre'l amb una vida prosaica dins la monotonia) sobreviu sempre perquè és donació i acolliment sense un interès

particular.

La presència de l'amor fa de la família un àmbit d'espiritualitat excepcional i un punt d'encontre ideal amb Déu. La persona necessita l'amor per viure perquè és l'essència de la vida, l'espiritualitat també n'és un element constitutiu i no poden ser ignorats. Viure l'amor fa present Déu, ja que aquest amor és una petita espurna de l'Amor. La manifestació màxima d'aquest amor és la donació i el perdó.

Déu se'ns fa més proper per Jesús. Quan Ell és viscut com un membre més de la família aquesta esdevé un espai on la relació entre els membres és diferent perquè hi ha un membre més, justament hi és Ell. Sentir així la seva presència fa més còmode l'apropament dels infants a una realitat vivencial de l'espiritualitat, de la fe, de la transmissió de l'amor al Crist. La seva presència ajuda a la relació amb ell i a poder-hi mantenir converses en qualsevol moment (pregàries, és clar).

Viure així l'amor és com aquella cristallització que no es realitza, encara que hi hagi tots els elements, fins que no es troba en presència d'una part ja cristallitzada que li serveix de model i d'exemple (solucions sobresaturades). Si tenim el model a casa nostra, com pot ser que no hi qualli una autèntica comunitat de vida i amor?

Necessitats de la família

Una de les primeres necessitats de la família que hem d'atendre es refereix a la necessitat d'adaptar la família a cada moment prescindint d'aquells afegits culturals que no li serveixin. Això s'ha de saber fer com a resposta a una realitat inexorable que ens mostra el desfasament de determinats aspectes atribuïts a l'arquetipus *família*. També cal assumir aquesta neteja com a element de supervivència, d'adaptació i de pertinença, i, fonamentalment, com a element d'inculturació dins de la nova realitat social que, alhora, ha d'anar generant. Així mateix, cal considerar la necessitat d'atendre-la amb actuacions específiques, no la podem deixar abandonada com un element més de la natura que haurà d'anar evolucionant espontàniament, menys encara quan determinades actituds inconscients i trencadores de la societat moderna i la inèrcia dels costums hi exerceixen una acció depredadora. És del tot evident la urgència de considerar-la com a element pastoral per excel·lència perquè la família és l'espai on es troba tot l'espectre humà de la societat i de l'Església, perquè cal atendre els dèficits d'humanització, de materialitat per la subsistència, d'estabilitat emocional, d'estructuració, de formació, d'encaix social, els dèficits relacionals, els de desenvolupament espiritual... que poden presentar famílies concretes del nostre entorn i a la nostra societat. Cal considerar la necessitat d'atendre les famílies per ajudar-les a reeixir la seva comunitat de vida i amor, i a esdevenir d'acord amb el model natural que Déu va dissenyar.

**Blanca Roca i
Juan Luis Salinas**

Delegació diocesana de Família i
Vida de Lleida

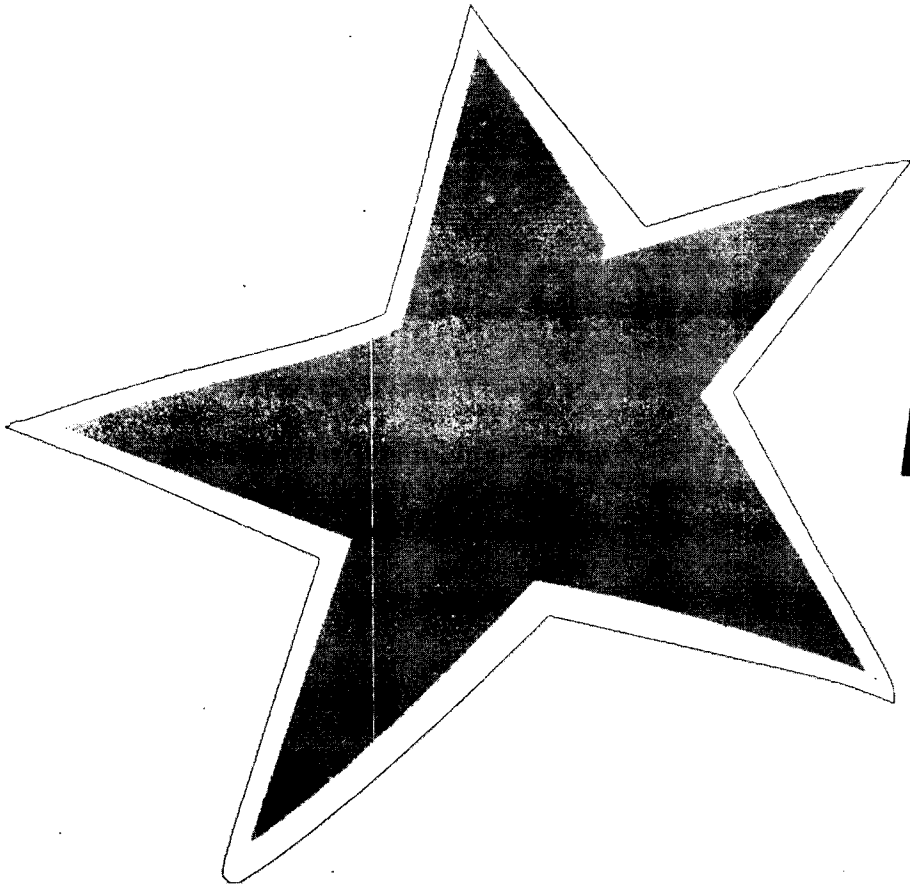
Per ser autèntica, la família ha d'estar basada en l'amor.

la comunitat (incardinació de la família al clan, tribu o societat).

Aquest petit nucli d'amor i de vida ha anat evolucionant des de la nit dels temps com podem apreciar en l'antropologia teològica recollida a la Bíblia (Paraula de Déu). Curiosament, es dona una àmplia concordança d'aquesta font amb les dades científiques i històriques que coneixem, de manera que podem copsar una part de la veritat d'aquesta realitat que és la família i arribar a definir què és en el fons.

L'amor, element cristallitzador i substrat de la família

Hi ha un seguit de realitats existencials humanes que cal atendre i que en el fons corresponen a les necessitats bàsiques que satisfan les funcions de la família. Hi ha realitats de tipus biològic (sexual, procreadora, d'alimentació, de subsistència...), de tipus afectiu (afectes, emocions...) o de tipus social (acollida-pertinença, atenció a la invalidesa de les cries i a les necessitats dels seus membres, educacional, econòmica, relacional i de convivència...). La família esdevé l'àmbit de satisfacció d'aquestes necessitats mitjançant el que els observadors anomenen les funcions de la família. Certament podem dir que cadascuna es pot satisfer fora de la família. S'esdevé la coincidència, però, que només aquesta pot satisfer-les totes i, a més, amb

ràdio estel

la ràdio amable

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- principat
ràdio
- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Les principals entitats d'immigrants catalanes demanen més participació política

■ S'han celebrat les primeres Jornades d'Associacionisme d'Origen Immigrant

Les primeres Jornades d'Associacionisme d'Origen Immigrant, celebrades a Barcelona durant el cap de setmana del 17 i 18 de desembre, van aplegar prop de 130 participants. Aquestes jornades van ser la resposta per part de l'Admi-

nistració a la necessitat d'un espai d'intercomunicació i de reflexió conjunta de les entitats representatives dels col·lectius immigrants residents a Catalunya. Al mateix temps que van pretendre ser un espai on plantejar les principals

qüestions que afecten els ciutadans catalans acabats d'arribar. Els corresponents representants del Govern de la Generalitat de Catalunya es van comprometre a prendre en consideració les conclusions obtingudes.

«Vull reconèixer davant de tots vosaltres el paper tan important que ha exercit l'associacionisme d'origen immigrant com a espai de suport i d'ajuda mútua. Aquest paper ha estat fonamental. I avui és un bon moment per agrair-vos públicament a tots els que feu un esforç, perquè sabem que feu un esforç, la tasca tan important que s'ha anat fent, especialment difícil per la manca de recursos, de certes, d'estabilitat, etc.» Amb aquestes paraules, pronunciades durant l'acte d'inauguració de les primeres Jornades d'Associacionisme d'Origen Immigrant, la secretària per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya, Adela Ros, va agrair el treball de les prop de 300 associacions registrades arreu del territori català. Aquestes entitats d'origen immigrant són la baula per als arribats de fa poc amb el país d'acollida i, al mateix temps, amb el país deixat enrere.

D'esquerra a dreta, Adela Ros, secretària per a la Immigració, Anna Simó, consellera de Benestar i Família, i Saoka Kingolo, responsable d'Àrea de la Secretaria per a la Immigració.

Com els casals catalans

Adela Ros va fer una comparativa amb la manera d'actuar dels nascuts a Catalunya que es van veure obligats a emigrar fora de la seva terra: «Els catalans hem necessitat tot sovint aquesta mena de xarxes associatives en les nostres aventures migratòries. Recordem el paper tan important que han tingut els casals catalans arreu del món. Com a espais per a la memòria, per a la nostàlgia, on es barrejaven els projectes del passat i del futur, les preocupacions, els nous problemes, etc. Catalunya, per tant, és sensible a l'associacionisme d'arrel migratòria.»

Les associacions d'origen immigrant han esdevingut entitats integradores referencials que informen els col·lectius, participen directament o indirectament en la gestió dels tràmits administratius que han de fer els estrangers, actuen com a inter-

locutors socials i mediadors, promouen la formació, participen en el desenvolupament i la gestió de polítiques d'integració i de convivència, impulsen el desenvolupament professional i empresarial, assessoren tant l'administració local com les pròpies delegacions diplomàtiques i països d'origen, participen activament en la construcció d'una societat plural, fomenten polítiques de codesenvolupament, etc.

Les jornades van tenir com a objectiu oferir un espai de reflexió sobre el teixit associatiu immigrant català i la seva relació amb l'administració. Tal com va afirmar un dels principals responsables en la seva organització i que forma part de l'equip de la Secretaria per a la Immigració, Saoka Kingolo, «les jornades són una resposta a moltes peticions de les associacions que es queixaven de no disposar d'espais per poder reflexionar sobre les

seves preocupacions, per analitzar la situació de l'associacionisme i per plantejar propostes o queixes. Hi havia una necessitat d'un espai públic on ells es poguessin sentir còmodes per expressar-se.»

Per primera vegada s'han organitzat de forma conjunta entre la Generalitat i les entitats d'origen immigrant, concretament les principals coordinadores i federacions d'immigrants catalanes, com per exemple l'Associació sociocultural Ibn Batuta, el Centre Xinès-català, l'Associació de residents senegalesos de Catalunya, el Casal argentí de Barcelona, la Federació d'Associacions Americanes de Catalunya, l'Associació de Treballadors Pakistanesos, Magribins sense Fronteres, etc.

El mateix Saoka Kingolo va reconèixer que malgrat que es van comptabilitzar 130 participants, comptaven amb una assistència més gran, sobretot de les associ-

acions procedents de fora de la província de Barcelona: «La participació en l'àmbit territorial ha estat una mica baixa.» De les 300 associacions que la Secretaria per a la Immigració té registrades arreu de Catalunya la majoria pertanyen a Barcelona, després i per ordre d'importància, a Girona, Tarragona i Lleida.

Conclusions a tenir en compte

El debat es va organitzar al voltant de tres taules rodones: *Associacionisme i model associatiu*, *Diagnosi del teixit associatiu* i *Mecanismes i òrgans de participació*.

Adela Ros es va comprometre que des de la Generalitat es prendria bona nota de totes les aportacions fetes durant les jornades: «Volem escoltar la vostra veu. I us dic que les vostres propostes, idees, demandes, tot el que sorgeixi d'aquest espai de reflexió serà escoltat amb molt d'interès i serà tingut en compte en el nostre treball a partir de demà. Ens comprometem a fer arribar les conclusions d'aquestes jornades a altres administracions públiques catalanes com els ajuntaments, els consells comarcals, els sindicats, etc., perquè tothom pugui escoltar una veu que de vegades costa escoltar.»

Consuelo Chaves

SECRETARIA PER A LA IMMIGRACIÓ

C/ GRAVINA, 1
08001 BARCELONA
TEL. 932 701 230
FAX 932 701 231
A/e:benestar.secretaria.
immigracio@gencat.net

Generalitat de Catalunya
Departament
de Benestar i Família

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i compartit

Treball en xarxa, punt de trobada

Gran porta d'entrada als àmbits associatius

Informació, coneixements, reflexió...

Persones i entitats

Per a més informació

0126 atenció ciutadana

www.voluntariat.org

En defensa d'unes pensions dignes

■ Diverses entitats reivindiquen que cap pensió estigui per sota del llindar de la pobresa

BARCELONA.— El 19 de desembre passat va tenir lloc una roda de premsa al Col·legi de Periodistes per tal de donar a conèixer les reivindicacions del col·lectiu de pensionistes no contributius, del qual formen part 60.000 persones a Catalunya i unes 400.000 a tot l'Estat espanyol. L'acte va ser organitzat per Càritas diocesana de Barcelona, la Fundació Arrels, la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya i Comissions Obreres. S'hi va presentar un comunicat unitari en defensa d'unes pensions dignes.

Vint-i-dues entitats ciutadanes d'àmbits socials diversos van donar ple suport a les reivindicacions de l'Associació de Perceptors de Pensions No Contributives. Van reclamar que cap pensió estigui per sota del llindar de la pobresa, la qual cosa vol dir que no siguin inferiors a 500 euros mensuals. La Unió Europea estableix el llindar que marca la pobresa en el 60% de la renda mitjana disponible del país on es viu. Actualment la pensió no contributiva és de 288,79 euros al mes.

Jordi Roglà, director de Càritas diocesana de Barcelona, va recordar «el compromís històric de Càritas amb els percepcors d'aquestes pensions, mal anomenades no contributives». Roglà va dir que «el 89,9% dels pensionistes no contributius atesos per Càritas havien cotitzat amb regularitat a la Seguretat Social —tot i

que en moltes situacions aquestes quotes no havien estat ingressades per les seves empreses—, o bé es tracta de persones que treballaven en el sector de les feines domèstiques sense assegurança o que es van haver d'acollir a la incapacitat laboral sense el temps de cotització establert».

El comunicat presentat és contundent i reclama un canvi en la percepció social i política que es té d'aquest col·lectiu. També recorda que molts dels actuals pensionistes no contributius han acabat patint les irregularitats del mercat laboral dels anys seixanta, setanta i vuitanta. Ramón Noró, director de Comunicació de la Fundació Arrels, va afirmar en la seva intervenció que, amb la quantia actual de la pensió no contributiva, moltes persones es veuen abocades a dependre de les associacions, en bona part privades, que

La gent gran és un dels col·lectius amb més alts índexs de pobresa.

els ofereixen ajuda. «Viure en una habitació de pensió a la ciutat de Barcelona —va explicar Noró— costa actualment, 450 euros mensuals.» També va assenyalar que només hi ha 200 places de menjadors públics.

Mario Cugat, president de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya, va emplacar els polítics a resoldre el que ha considerat «una suma d'injustícies». «La obligació dels polítics —va subratllar— és atendre les necessitats dels ciutadans. Tot es pot argumentar: el poder donar resposta o el no donar-la. Però la realitat es que quan es vol, els diners surten. És un tema de voluntat política i de decidir prioritats en la distribució dels diners públics.» Cugat va donar suport a les demandes de l'Associació de Pensionistes No Contributius: «Que el govern català es comprometí que no hi hagi a Catalunya cap pensió per sota del

nivell de pobresa.»

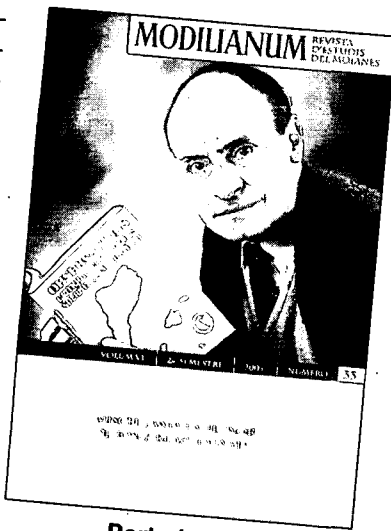
Per la seva banda, la representant de Comissions Obreres, Cristina Faciabén, va reclamar «una política d'ingressos mínims garantits com a via de lluita contra la pobresa (renda de ciutadania)». I va afegir que «mentre això no estigui garantit, cal que s'apliqui des d'ara mateix la llei, vigent des del maig del 2005, que permet a les comunitats autònomes augmentar fins a un 25% les pensions no contributives».

Després de les intervencions de les organitzacions convocants, els diputats representants dels diferents grups parlamentaris assistents a l'acte van estar d'acord amb els representants de les entitats i es van comprometre a accelerar els tràmits parlamentaris per tal que els pensionistes no contributius puguin percebre els complements que preveu la llei a principis del 2006. (C.C.)

Homenatge a l'eclesiàstic i gramàtic Josep Ruaix

MOIÀ.— L'Associació Cultural Modilianum, que edita semestralment una revista d'estudis del Moianès titulada *Modilianum*, ha dedicat el darrer número (33 de la segona època) a l'eclesiàstic, gramàtic i escriptor Josep Ruaix i Vinyet. El motiu és que aquest polifacètic personatge ha fet recentment seixanta-cinc anys.

La presentació de la miscel·lània dedicada a Mn. Josep Ruaix va tenir lloc en un doble acte el diumenge 18 de desembre: al migdia, a Calders, d'on l'homenajat és rector, i a la tarda, a Moià, d'on és fill i on resideix habitualment. Hi van prendre part membres de l'esmentada associació, els alcaldes de les respectives poblacions i un nombrós públic. Mn. Ruaix va remarcar que ha procurat mantenir-se sempre fidel a la llengua heretada dels seus pares, a la seva pàtria i a la comunitat cristiana. En la miscel·lània, d'unes dues-centes pàgines, hi han participat estudiosos i professionals del Moianès, d'altres indrets de Catalunya i de l'estranger. Més informació: Associació Cultural Modilianum, c/ Rafel Casanova, 8 - 08180 Moià, tel. 938 300 143. (C.C.)

Portada de la revista.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Adoració dels savis d'Orient

El Senegal va dedicar el 1977 aquest segell a l'Epifania. «Després que Jesús va néixer a Betlem de Judea, en temps del rei Herodes, vingueren uns savis d'Orient i, en arribar a Jerusalem, preguntaven: "On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo"» (Mt 2,1-2). «Llavors l'estrella que havien vist sortir començà a avançar davant d'ells, fins que s'aturà damunt el lloc on era l'infant. L'alegria que tingueren en veure l'estrella va ser immensa. Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar. Després van obrir les seves arquetes i li oferiren presents: or, encens i mirra» (Mt 2,9-11).

La bona notícia...

«Sens dubte, sense deute»

A Madrid va tenir lloc recentment l'acte de presentació d'una campanya sobre el deute extern, del qual se'n parla molt, però es fa poca cosa per suprimir-lo. La campanya, amb l'eslògan «Sens dubte, sense deute», ha estat impulsada per Càritas, la Confederació de Religiosos, Justícia i Pau, Mans Unides i quaranta-dues organitzacions no governamentals catòliques més. Té com a finalitat principal buscar solucions al problema i fer-les efectives, així com sensibilitzar i educar en valors la societat espanyola per fomentar la solidaritat i el compromís personal.

La campanya té tres nivells d'actuació: polític, social i institucional.

a) Polític: condonar el deute del qual és creditor l'Estat espanyol amb l'Àfrica subsahariana i reduir la quantitat d'aquests préstecs amb Iberoamèrica i altres països del Sud. A més, la campanya demana al Govern que doni suport a l'establiment de noves regles financeres internacionals, tant en el pagament com en la concessió de nous crèdits.

b) Social: informar, conscienciar i sensibilitzar la societat sobre la problemàtica del deute extern i les seves conseqüències negatives en els països del Sud.

c) Institucional: afavorir la cooperació institucional amb altres xarxes, ONG i institucions, tant a nivell nacional com internacional, i fomentar el debat polític i social entorn de la postura i responsabilitat de l'Estat espanyol.

És un fet que la major part de les institucions que malden per la supressió del deute extern provénen de l'Església catòlica. La llàstima és que molts no ho saben perquè ningú no ho diu.

Francesc Gamissans

cultura

El Pessebre Vivent de la Pobla de Montornès compleix trenta anys

■ L'entitat que l'organitza des de llavors és l'Associació Amics de Montornès

LA POBLA DE MONTORNÈS.— Les representacions del Pessebre Vivent a la Pobla de Montornès arriben enguany a la trentena edició. Es tracta d'un singular espectacle nadalenc, visitat cada any per una autèntica gernació d'arreu de Catalunya. Any rere any el fan possible unes dues-centes persones del mateix poble i de la rodalia, sota els auspicis de l'Associació Amics de Montornès, l'entitat que el va impulsar ara fa trenta anys.

El Pessebre Vivent de la Pobla de Montornès s'escenifica en el marc natural dels voltants de l'ermita de la Mare de Déu de Montornès i de les restes de l'antic castell, un conjunt situat al capdamunt d'un turó proper a la vila. Un total de quinze escenes es reparteixen al llarg d'un itinerari d'uns 500 metres aproximadament, amb una durada de 45 minuts.

Els quinze quadres són els següents: «L'Anunciació de Maria», «La família en el Nadal», «Els infants», «La nostra pagesia», «La dona bíblica», «Camí de Betlem», «Lluita del bé contra el mal», «Anunciata als pastors», «El naixement», «Fugida d'Egipte», «L'àngel de la pau», «Casa de Natzaret», «Els mercaders», «El tió de Nadal» i «Joia al camp».

Aquest espectacle nadalenc per excel·lència combina el relat bíblic amb les més genuïnes tradicions de casa nostra, amb l'al·licient de poder veure en viu tota una gran varietat d'animals domèstics i de ramaderia, ambientat amb aigua i llum que acompanyen el guió del relat. Destaca també l'espectacularitat d'alguns quadres, com ara «Anunciata als pastors» i «L'àngel de la pau», amb àngels que apareixen suspesos per damunt de l'escena. Les properes representacions d'aquest pessebre vivent tindran lloc els dies 6 i 8 de gener, de 18.30 a 20.00. El preu de les entrades és de cinc euros per persona, de quatre per als infants que tenen entre els 8 i els 14 anys, i gratuïta per als menors de 8 anys.

Joan Boronat

En Julià (sant Josep) i l'Anna (la Mare de Déu) són dos germans que participen en aquest pessebre vivent des del primer any.

Ràdio Estel renova la seva pàgina web

BARCELONA.— Ràdio Estel ha canviat recentment la seva pàgina web, amb una actualització d'imatge i continguts que pretén fer la pàgina més accessible i dinàmica. Així, teclejant www.radioestel.com, els internautes poden accedir a tota la programació de l'emissora, conèixer-ne els programes i la història, a més de sentir en directe l'emissió o recuperar programes i espais ja emesos. A banda, i seguint la seva voluntat inicial de servei, a la pàgina web de Ràdio Estel es poden trobar enllaços d'interès vinculats a l'Església, sentir les cartes dominicals de l'arquebisbe de Barcelona, així com l'Àngelus o el Sant Rosari en les seves diferents versions.

Els visitants també poden conèixer a través de la pàgina web les notícies vinculades a Ràdio Estel, les novetats en la programació, el mapa de freqüències de l'emissora o adreçar-se a la casa i als diferents programes per a qualsevol consulta o suggeriment. Pel que fa a la renovació d'imatge, l'objectiu és fer la pàgina accessible i visual, amb menús àgils i clars i una estètica senzilla però moderna que segueix l'estil proper que caracteritza Ràdio Estel. (C.C.)

Estudi sobre la gogística de la parròquia de Riudoms

RIUDOMS.— La parròquia de Sant Jaume Apòstol de Riudoms (Baix Camp) ha editat una carpeta dels goigs populars de la vila al voltant dels sants patrons i d'altres devotes advocacions. Aquesta iniciativa ha comptat amb la col·laboració de Gogistes Tarragonins i el suport de diferents entitats culturals.

La col·lecció, de la qual s'han editat 350 carpetes, va acompanyada d'un estudi laminar de l'escriptor i professor Eugeni Perea Simón. En aquesta carpeta de goigs s'estudien els de la parròquia riudomenca, «tot emmar-

cant-los en la història de l'advocació religiosa que els ha produït i, encara que de manera succinta, embastant el seu espectre cultural, social i festiu generat en l'esdevenir del temps», explica Eugeni Perea.

Es tracta d'un total de set advocacions: dues de caràcter local —el beat Bonaventura Gran i les Santes Relíquies— i cinc d'universals —sant Sebastià, sant Antoni de Pàdua, santa Llúcia i les advocacions marianes del

ELS GOIGS DE LA PARRÒQUIA DE SANT JAUME APÒSTOL DE RIUDOMS (BAIX CAMP)
Arquebisbat de Tarragona
Amb un estudi laminar d'Eugeni Perea Simón
2005

Portada del recull dels goigs.

Carme i de Montserrat—, dilatades en una cronologia editorial que va des del segle XIX fins a l'actualitat.

En el pròleg de l'estudi laminar, Eugeni Perea escriu en referència als goigs i les advocacions que gairebé tots ells pertanyen a l'òrbita d'influència de franciscans i dominics, que són els ordes que els introdueixen i promocionen. Un element comú a totes aquestes advocacions és la seva capacitat generadora de cultura, folklore, art i literatura. Un altre dels fils importants que les lliga a un mateix patró és que totes elles exerceixen una funció remeiera, bé sigui per a la salut personal, per al bestiar o per a la comunitat agrícola. Finalment, l'autor destaca els canvis de celebració onomàstica d'un bon nombre d'advocacions, per causa, en la majoria dels casos, «d'imperatius laborals o climatològics i per les competències parroquials que tenia l'ajuntament».

Aquest treball, excel·lentment documentat, fa que la carpeta sigui de gran interès, no tan sols per als riudomens, sinó també per a tots els amants dels goigs en general. (J.B.)

Exposició fotogràfica sobre el temple de la Sagrada Família

BARCELONA.— Des de sempre, el temple de la Sagrada Família i fins i tot els seus treballadors han estat motiu d'atenció de milers d'artistes i de fotògrafs que han volgut reflectir aquesta meravella arquitectònica i escultòrica a través del seu objectiu. Amb l'exposició *La mirada de la Sagrada Família. El temple vist pels seus treballadors*, organitzada per la Junta Constructora del temple de la Sagrada Família, es vol canviar l'esmentada òptica. Aquest cop, els artistes són els mateixos que quotidianament fan créixer aquest gran somni d'Antoni Gaudí. Per un dia, els treballadors del temple de la Sagrada Família deixaran de ser els observats per ser els observadors.

Aquesta mostra fotogràfica pretén, per tant, presentar com els treballadors veuen diàriament, cadascun des de la seva perspectiva, el temple. Han agafat les seves càmeres fotogràfiques i han plasmat què veuen els seus ulls diàriament: des d'ells mateixos treballant fins a la vista que tenen des del seu lloc de treball, passant per vistes diferents dels elements que dia a dia observen milers de turistes. La mostra estarà oberta al temple de la Sagrada Família fins a finals de febrer del 2006. (C.C.)

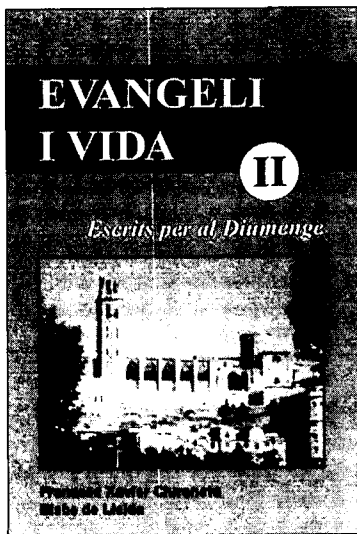
Una imatge de la mostra.

Editat el segon volum d'«Evangeli i vida»

LLEIDA.— El bisbat de Lleida ha editat el segon volum d'*Evangeli i vida*. Escrits per al diumenge, amb edició en català i en castellà, del bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta.

El llibre aplega els 156 «escrits per al diumenge» corresponents als anys 2003, 2004 i 2005, que han estat publicats tots els diumenges en el full dominical *Vida Parroquial*, del bisbat de Lleida. Són escrits que publica també habitualment la premsa local (els diaris *Segre* i *La Mañana*) i que en la veu del bisbe Mons. Ciuraneta emet tots els diumenges Ràdio Popular/COPE Lleida, a les 9.45 del matí dels diumenges, en l'espai *L'Església és notícia*.

Amb un llenguatge ben planer, Mons. Ciuraneta ofereix tot un seguit de reflexions humanes i alhora profundament evangèliques. Són «extretes» de la seva experiència de pastor i cristià, fetes a peu de carrer, que prenen la tensió a

Portada del llibre.

l'Església i el món. Per això, són ben properes a la vida.

Jordi Curcó, delegat de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Lleida i responsable de *Catalunya Cristiana*, signa la presentació del llibre. Convida el lector a capbussar-se en les seves pàgines, «on hi trobarà —diu Jordi Curcó— reflexions i apunts dirigits especialment als cristians de fe viva o adormida, practicada en la celebració domi-

nic i aplicada en la relació amb els germans i amb el món en general. Però també oberts a la consideració d'aquells que es troben allunyats de l'Església o dels que no s'hi senten prou a gust, dels qui encara no han descobert la fe i també per aquells altres que l'han deixada o potser ja l'han retrobada». (C.C.)

Exposició de les il·lustracions d'«El poema del Pessebre»

La inauguració de la mostra va comptar amb la presència de Mons. Jaume Pujol.

TARRAGONA.— El 20 de desembre es va inaugurar al Palau Municipal de Tarragona, en el seu emblemàtic pati Jaume I, una exposició dels originals de les il·lustracions del llibre *El poema del Pessebre*, de Joan Alavedra, convertit en oratori per Pau Casals com a símbol de pau al món. Presidien la inauguració l'arquebisbe de Tarragona, Mn. Jaume Pujol; el tinent d'alcalde de l'Ajunta-

ment de Tarragona, Albert Vallvé; l'historiador tarragoní Dídac Bertran; l'artista sabadellenc Jordi Roca i l'impulsor i propietari de l'obra, Joan Rios. La mostra, que va rebre nombrosos elogis, està formada per vint-i-sis acrílics realitzats per Jordi Roca i ha estat organitzada per l'Ajuntament de Tarragona i l'Associació de Pessebristes de Tarragona. Romandrà oberta fins al 8 de gener. (C.C.)

MATRIMONI de jubilats busca persona per a les feines de casa. Pot ser un matrimoni (amb fills o sense) o dues dones solteres, casades o vídues (amb fills o sense). S'ofereix pis (110 m²) a la mateixa finca on vivim nosaltres, al centre de Barcelona. Sou i S.S. Edat mínima 35-40 anys. No busquem cap «minyona» ni cap «criada», sinó una persona que serà tractada familiarment, com esperem ser-ho nosaltres. Apartat de correus 33026 Barcelona. Contestarem totes les cartes.

Foto: Josep M. Prada

L'actor Joan Bellostes dona vida a Joan XXIII.

La catedral de Lleida acull l'obra «Joan XXIII, el Papa bo»

LLEIDA.— En un acte gairebé sense precedents, el presbiteri de la catedral de Lleida va acollir el diumenge 11 de desembre la representació del quadre escènic *Joan XXIII, el Papa bo*; obra del franciscà i periodista P. Francesc Gamissans.

La interpretació escènica va anar a càrrec de l'agrupació teatral TOAR de Lleida, sota la direcció d'Enric Castells. Aquest col·lectiu va estrenar l'obra el 2 d'octubre passat al santuari de Sant Antoni de Pàdua dels pares franciscans de Lleida, amb ocasió del primer aniversari de l'altar dedicat en aquesta església al beat Joan XXIII. Posteriorment, va viatjar fins a la parròquia del Remei de Vic, ciutat nadiua del P. Gamissans. En aquesta tercera ocasió, ha estat la catedral nova de Lleida l'escenari improvisat de representació.

A través de quatre actes i nou escenes, l'obra posa en relleu la bondat, la humilitat, el bon humor i el desig de pau que van

distingir sempre Joan XXIII. Al final de la representació, que va ser molt aplaudida pel públic assistent, el bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, va agrair al P. Gamissans el seu treball, que fluctua entre el teatre i la catequesi. També va valorar el fet que aquesta obra s'hagi representat a la catedral, coincidint amb l'exposició dedicada a l'Eucaristia, ja que va destacar que el papa Joan XXIII era un enamorat del misteri eucarístic.

L'autor, que també va dir unes breus paraules, es va referir al fet que fos un franciscà de les terres de Lleida qui iniciés a Roma el procés de beatificació d'un Papa que en el seu darrer missatge als cristians per Ràdio Vaticana, poc abans de morir, els va comentar: «Fills meus, si-gueu bones persones.» Amb aquesta frase es va posar punt final a la representació de *Joan XXIII, el Papa bo*.

Jordi Curcó

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

El préssec de Calanda

Uns insectes petits volaven al costat d'aquells préssecs «vestits» entre les províncies de Terol i de Saragossa. Aquesta és la zona del consell regulador del préssec de Calanda.

Durant els mesos de juny, juliol i agost, els préssecs estan en procés de maduració i, abans de la recol·lecció, es «vesteixen» com si fossin models de «pret à porter».

D'aquesta forma, els paràsits, les plagues o els insectes, amb intenció de devorar o fer malbé aquest aliment, es troben amb la bossa que els protegeix d'aquestes intencions.

El meu amic Jordi, productor important d'aquests préssecs, se'n mostra orgullós del cultiu. S'ho ha guanyat a pols, ja que la seva família ha treballat molts anys per aconseguir el millor producte.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

L'Escolania de Montserrat rep la Gran Creu de l'Orde Civil d'Alfons X el Savi

■ L'acte va tenir lloc a la seu del Ministeri d'Educació i Ciència, a Madrid

MADRID.— L'Escolania de Montserrat va rebre el 21 de desembre passat la Gran Creu de l'Orde Civil d'Alfons X el Savi. Es tracta d'una distinció que li ha atorgat el Ministeri d'Educació i Ciència en reconeixement a la tasca educativa i cultural que duu a terme. Hi van assistir el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, i tots els components de l'Escolania.

Aquest guardó premia la tasca cultural que duu a terme l'Escolania.

El Ministeri d'Educació i Ciència, en un comunicat fet públic després del Consell de Ministres del 16 de desembre, destacava que «en les escolanies, institucions seculares, educatives i culturals, estretament lligades a diverses catedrals, monestirs o esglésies, milers de nens s'han format tant personalment com professional, i molts d'ells s'han convertit després en artistes insignes i en personalitats il·lustres de l'educació».

L'acte de lliurament de la Gran Creu de l'Orde Civil d'Alfons X el Savi a l'Escolania de Montserrat va tenir lloc el 21 de desembre, a les 13.00, a la seu del Ministeri d'Educació i Ciència. Va ser presidit

per la ministra María Jesús San Segundo. La representació de Montserrat va ser encapçalada pel P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, que va estar acompanyat dels cinquanta escolans.

La ministra María Jesús San Segundo va lliurar el guardó al P. Josep M. Soler, que el va recollir en nom de l'Escolania de Montserrat. Posteriorment, l'Escolania va interpretar el *Virolai*. La ministra, que coneixia perfectament la peça, la va cantar juntament amb els escolans. L'endemà, 22 de desembre, l'Escolania va cantar la *Salve* i el *Virolai* —que diàriament ofereix als pelegrins de Montserrat— a la catedral de l'Almudena de Madrid. (C.C.)

Adelaide Baracco guanya el XVI Premi Joan Maragall

BARCELONA.— Adelaide Baracco (Torí, 1951), mestra i llicenciada en Teologia, va ser la guanyadora del XVI Premi Joan Maragall, que atorga la Fundació Joan Maragall a una obra d'assaig o d'investigació sobre cristianisme i cultura. El títol del treball és *Mística i vida quotidiana. El testimoni d'Egied von Broeckhoven*, un assaig teològic amb una estructura i un llenguatge narratiu que pretén «apropar la teologia a la societat».

La dotació del premi Joan Maragall és de 6.000 euros. El veredict del jurat es va fer públic en el decurs de la Nit de Santa Llúcia, festa de les lletres catalanes, organitzada per Òmnium Cultural, que va tenir lloc al Palau Municipal d'Esports de la Seu d'Urgell. El jurat estava presidit per Antoni Matabosch i format per Narcís Comadira, David Jou, Modest Prats i Francesc Torralba. La Fundació Joan Maragall té l'opció preferent durant un termini màxim de dos mesos per gestionar l'edició de l'obra guanyadora.

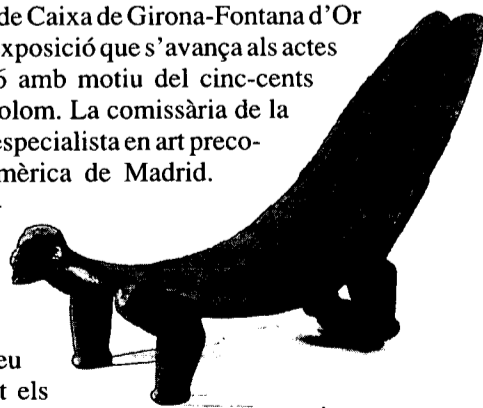
En el seu treball, Adelaide Baracco ha volgut fer «una teologia del testimoni, on qui té la paraula és la vida; en aquest cas, la vida d'una persona no massa coneguda». I és que la vida, segons la guardonada, és «un dels grans reptes de la teologia: apropar-se a ella, ja que només així la teologia podrà realment ajudar, a viure». Per a Baracco, casada i mare de tres fills, la teologia és «una opció de servei a l'Església, com a dona i com a laica».

El jesuïta i capellà obrer Egied von Broeckhoven, que va morir a Brussel·les el 1967, ha estat un referent per a Adelaide Baracco pel seu testimoni profund de vida viscuda místicament. Això queda reflectit en l'obra guardonada: «Va ser un cristià que va viure el seu desig profund de Déu i de comunió amb Ell enmig del món.» La vida de von Broeckhoven «és un camí de recerca incansable de Déu, un camí en el qual va aprenent a ser rostre de Déu pels altres, encarnació de la Bona Notícia de Jesús». (C.C.)

Exposició sobre la cultura taïna al Centre Cultural de Caixa de Girona

GIRONA.— Al Centre Cultural de Caixa de Girona-Fontana d'Or es pot visitar *Colom i els taïnos*, una exposició que s'avança als actes que se celebraran al llarg del 2006 amb motiu del cinc-cents aniversari de la mort de Cristòfol Colom. La comissària de la mostra és Araceli Sánchez Garrido, especialista en art precolombí i etnògrafa del Museu d'Amèrica de Madrid. L'entrada a l'exposició, que romanà oberta fins al proper 29 de gener, és lliure.

L'exposició planteja dues visions que són complementàries: explicar què va trobar Colom en el seu primer viatge, utilitzant bàsicament els escrits realitzats pel mateix almirall i per altres cronistes de l'època (fra Ramon Pané, fra Bartolomé de las Casas...), i donar a conèixer les particularitats d'una de les societats més evolucionades que va trobar en el seu primer viatge al nou món: la societat taïna. *Colom i els taïnos* reuneix més de setanta peces: documents, llibres, pintures, arquetes, segells, ornaments, atuells... moltes d'elles d'un gran valor històric i artístic. Més informació: Centre Cultural Caixa de Girona-Fontana d'Or, c/ Ciutadans, 19 - 17004 Girona, tel: 972 209 836. (C.C.)

Seient cerimonial de fusta, de la cultura taïna.

INGREDIENTS:

4 meitats de préssecs en almívar
5 cullerades de formatge fresc
3 cullerades de mermelada nata
torró d'Alacant

PREPARACIÓ:

Agafeu quatre meitats de préssec en almívar, que siguin ben grans, i poseu-les cap per avall perquè s'escorrin bé. Mentre s'escorren, prepararem la barreja per farcir-los. En un bol, poseu-hi cinc cullerades formatge fresc i tres cullerades de mermelada del gust que us agradi més. Barregeu-ho bé i farciu els préssecs. Poseu els préssecs en una plata i afegiu-hi nata per sobre i trossets de torró d'Alacant que haureu picat ben petit al morter.

Préssecs farcits

La crítica literària d'aquesta setmana

Conèixer; estimar la ciutat?

És sabut que per estimar alguna cosa —una persona, un col·lectiu, un país— cal conèixer-la. De vegades, és un coneixement virtual, fruit de l'entusiasme de la imaginació; altres és el resultat d'una aproximació a la realitat, vista amb la il·lusió de l'enamorat o del fanàtic. En tot cas, per estimar de veritat cal que ens esforcem per conèixer sense reticències.

De Barcelona, se'n parla en molts llocs, al cap i a la fi és una ciutat milenària, amb una història llarga, on trobem tots els esdeveniments inherents a «la ciutat dels prodigis», com encertadament la qualifica Eduardo Mendoza... No entrarem en detalls, perquè la promoció turística no és cosa nostra, i en l'enorme parcel·lació de la seva història hi ha elements de tota mena, que han deixat empremta a les cròniques, al subsòl, i a la massa de gent que encara pul·lula per l'anonimat de la gran ciutat.

Alfred Bosch és un enamorat de Barcelona. N'hauria pogut cantar les lloes, com Cervantes —bressol de la cortesia— o com la dita popular —...si la bossa sona!—, però s'ha dedicat a reanimar uns personatges gairebé marginals, en uns

barris que també ho eren, i que es mantenen en la riba del que és diferent, a pesar dels moviments migratoris.

Es podia haver dedicat a reflectir la ciutat més o menys burgesa —cas Savolta—, o la vida llòbrega dels estudiants de la Universitat vella —Laforet—, però se n'ha anat al barri xino, amb la reserva, necessària per a la higiene mental, de no abusar de tot el que és llardós o de la vida de l'hampa —izas, rabizas y colipoter-ras— de C. J. Cela.

L'avi, un antic policia —guàrdia de la porra!— del carrer Escudellers, descobreix al seu nét una realitat, que resulta entranyable, tot i el tuf d'un món que no es caracteritza per la higiene. Bosch ens fa viure els embolics d'uns personatges gairebé espectrals, sorgits de l'ombra i de l'alcohol i l'absenta, com joguines trencades d'una vida que no perdona, ni tan

Alfred BOSCH

Heretaràs la Rambla.

Planeta, Barcelona 2005, 196 pàg.

sols en l'aparent orgia tumultuària de la gran ciutat. Una gran ciutat és una gran soledat —Bacon— i no hi ha pitjor soledat que la viscuda en la immensa marea d'una massa que s'amuntega al nostre costat, i ens mira amb indiferència, o gairebé ni ens mira. Però és allà on es construeix la personalitat i creix la diferència, que és el que descobreix aquest llibre petit, que és com una crònica ampliada del que la premsa recull cada dia a les pàgines de successos o en l'anecdotari d'un diari matutí.

Llibre per llegir, sense cap més interès

que el de treure el nas als carrerons que un dia van ser barris de marginació nacional, i que avui són carrerons estranys i depurables, sense sortida, de les allaus de les pasteres...

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

12a Beca Josep Maria Bernat

La beca Josep Maria Bernat que convoquen l'Ajuntament de Bellpuig i l'associació Músics per la Cobla per promoure els estudis musicals entre els joves instrumentistes de cobla ha resolt l'atorgament dels ajuts de la seva dotzena edició.

La beca ha estat adjudicada a Jordi Guixé Torras, intèrpret de tenora de la cobla Quatre Vents d'Agramunt, amb un premi de 1.500 euros. Paral·lelament, s'han establert sengles accessits de 500 euros cadascun que en mèrits de les aptituds

demostrades són per a Eduard Prats Planagumà, fiscornaire de la cobla La Bisbal Jove, i per a Carles Raya Civit, trompetista de la cobla La Principal de Terrassa.

D'acord amb les bases de la convocatòria, el jurat ha determinat que la dotació total de 2.500 euros assignada per a aquesta edició de la beca Josep Maria Bernat es distribueix en forma d'un premi de 1.500 euros i dos accessits de 500 euros cadascun. El lliurament dels premis es farà a Bellpuig durant el tradicional Concert de Reis.

Únic canal de comunicació

Per tal de millorar el procés de recollida de dades sobre qualsevol tipus d'activitats relacionades amb la nostra dansa, la Federació Sardanista de Catalunya ha unificat el correu electrònic del seu àmbit de comunicació, i ha simplificat al màxim la canalització d'informacions que s'adrecen a aquest òrgan federatiu.

infosardana@sardanista.com és l'adreça de correu electrònic que serveix com a canal de comunicació exclusiu per a tothom (entitats, col·lectius i persones) que vulgui aportar dades per a la difusió de la sardana (aplecs, ballades, concursos, concerts, presentació de publicacions, homenatges, efemèrides, curssets, existència d'arxius, localització de cobles, dedicatòries, etc.). Un canal de comunicació permanent, en consonància amb l'evolució tecnològica dels nostres dies. (C.C.)

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de comunió amb Déu

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 95,90€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català Edició en castellà

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

- Amb un únic pagament de 95,90€ per any
- Amb dos pagaments semestralment de 47,95€
- Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
- Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(EDICIÓ SETMANAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(EDICIÓ ANUAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(EDICIÓ MENSUAL)

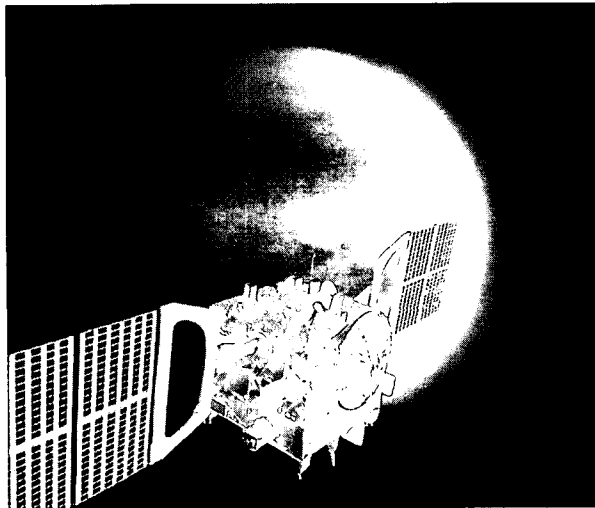
RÀDIO ESTEL
24 H AL DIA

Informe-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

La sonda europea «Venus Express» ha iniciat el viatge

Aquesta vegada ha estat Europa la que ha volgut saber més coses de Venus. Fins ara el planeta veí només havia estat visitat per vehicles americans i russos, que ja ens havien informat de moltes de les seves particularitats. Però l'Agència Espacial Europea (ESA) ha decidit escatir-ne alguna cosa més i de primera mà. És clar que amb el temps les tècniques van progressant i podrà treure conclusions més avançades que les que s'havien obtingut fins ara. El llançament va ser el dia 9 de novembre passat i amb un coet *Soiuz* dels russos des de la base de Baikonur (Kazakhstan). Amb coets d'aquesta mena s'han fet, amb aquest, un total de 1.703 llançaments des del 1956; és un coet ja ben acreditat.

El planeta Venus és molt fascinant. És el que tenim més a prop i gairebé igual al nostre en massa i volum, però de característiques molt diferents. Uns núvols espessos l'embolcallen del tot i hi fan una enorme pressió sobre la superfície, que arriba a 90 atmosferes, produint-hi, a més, l'efecte hivernacle que fa que la temperatura arran de terra sigui d'uns 470°C. Tot això ja ho sabem per les sondes *Mariner* y *Pioneer*, americanes, i *Venera*, russes.

Nosaltres no podem fer altra cosa que desitjar sort a l'ESA en aquesta nova missió espacial, però, com ja hem dit altres vegades, pensem que el nostre món té problemes més greus per resoldre i que tant de bo els estats es comprometessin més amb les necessitats del nostre planeta que no pas amb estudis dels núvols de Venus.

Què volen, doncs, escatir els europeus? La nau *Venus Express* porta al damunt deu instruments de precisió. Fins ara sembla que les previsions d'èxit són bones. Després del llançament es posà en òrbita de la Terra durant una hora i mitja i a continuació empenyé el vol cap al seu destí, complint totes les expectatives, amb els panells solars tots ben desplegats sense cap falla. El director responsable dels satèl·lits de l'ESA, Jacques Louet, estava eufòric: «Ara ja tenim connectada la cosa i podem des de la Terra solucionar el problema que es pugui presentar.» La previsió és que l'11 d'abril arribi al voltant del planeta per posar-s'hi en òrbita i estar-s'hi 500 dies donant-li voltes. El que se'n vol analitzar, sobretot, és l'atmosfera. De la seva anàlisi, mirar de deduir les causes de les inhòspites condicions que ofereix.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'astronomia en la seva història

El lloc que ocupa Newton en la història de la ciència és dels més eminents. Algú ha dit que se li ha de donar el primer de tots. No es pot negar que va fer avançar notablement els coneixements científics en quatre camps importants: en òptica (establint les bases de l'òptica moderna), en mecànica (va enunciar-ne les lleis fonamentals amb les seves conseqüències), en matemàtiques (amb la invenció del «càlcul de fluxions») i en astronomia (amb la formulació de la llei de la gravitació universal, que donava l'explicació de tots els moviments dels astres). Va inaugurar, certament, la ciència moderna. A nosaltres ens toca ara cenyir-nos a la importància que la seva obra tingué per al progrés de l'astronomia.

Una vida llarga i plena d'incidents

Va sobrepassar els 84 anys tot i que havia nascut prematur i malaltís. Va néixer a Woolsthorpe (Lincolnshire) el dia de Nadal del mateix any de la mort de Galileu, comptant amb el calendari d'Anglaterra, que encara no havia acceptat la reforma gregoriana; per a la majoria dels països europeus era ja el 4 de gener de 1643. El seu pare havia mort uns mesos abans i quan ell tenia tres anys la mare es tornà a casar i el deixà a casa l'àvia. Començà a anar a escola, a Grantham, quan ja tenia onze anys. I la mare, que tornà a enviuar quan ell en tenia quinze, l'en tragué perquè prengués cura de les feines de la finca que ella havia heretat del segon marit. El jove Newton hagué de continuar els estudis sense poder anar a classe, pel seu compte, amb llibres que havia comprat. Un oncle seu el trobà un dia resolent un problema de geometria i veient les aptituds del noi convencé la mare que l'enviés a estudiar a Cambridge. La cosa es féu, però hagué d'ingressar al Trinity College com a *subserver* (servidor) perquè no disposava de prou recur-

28 Isaac Newton (1642-1727)

sos econòmics.

Allà tingué de professor el reverent Isaac Barrow, que copsà les seves qualitats i l'ajudà. Newton es graduava el 1665 als vint-i-tres anys. Aquell mateix any la pesta féu acte de presència i la universitat hagué de tancar les portes. Newton tornà a casa, però no interrompé els seus estudis. Més encara, segons ell mateix, el temps que hagué de passar a Woolsthorpe va ser l'època de la plenitud de les seves facultats creadores. Moltes de les descobertes publicades posteriorment ja les havia fet ara. S'ha dit que el 1666 fou el seu *annus mirabilis*. L'anècdota de la poma que li va suggerir la llei de la gravetat és d'aquest temps.

Tornà a Cambridge el curs 1666-1667, i dos anys després el professor Barrow renunciava a la càtedra *lucasiana* que posseïa a favor del jove Newton de vint-i-sis anys, que es lliurà totalment a la ciència. No es casà mai. Més tard un secretari que tingué en donà aquest testimoni: «Poques vegades se n'anava a dormir abans de les dues o les tres de la matinada i dormia fins a les cinc o les sis i prou.»

El 1672 fou elegit membre de la Royal Society. Al capítol anterior hem parlat de la poca entesa que tingué amb Hooke que des del 1677 en fou el secretari. Fins i tot Newton demanà ser exclòs de la Society, cosa que no prosperà. I a la mort de Hooke, el 1703, n'era elegit president, càrrec que exercí fins a la mort. No es dedicà mai a la política però va ser fet membre del parlament per representar-hi la universitat. No hi intervingué en cap

qüestió d'estat; es diu que només un dia demanà la paraula per dir... que es tanqués una finestra que feia passar corrent d'aire. Només hi estigué dos anys, 1688 i 1689.

El 1693 va ser el seu *annus horribilis*. Començà amb un decaïment el 1690 que s'agreujà fins a tenir una caiguda mental el 1693 que ratllava en la bogeria. I trigà mesos a recuperar-se. Quines en van ser les causes? Esgotament per l'excés de treball i poc descans, i potser també va influir l'incendi d'un munt de manuscrits seus provocat pel seu gos Diamond, que li abocà un ciri encès sobre els papers. Hi ha qui hi ha afegit: la inhalació de vapors en certs experiments químics que feia. Aconseguí recuperar-se i amb la capacitat mental pràcticament intacta.

El 1696 el feien interventor de la Casa de la Moneda i hagué de deixar la càtedra. El 1699 n'era el director. El 1705 rebia un títol nobiliari. I va morir apreciat de tot-hom el 20 de març del 1727, als viutanta-quatre anys i tres mesos.

La seva llei de la gravitació universal

Va ser exposada a *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica* («Principis matemàtics de la filosofia natural»). Per «filosofia natural» en aquell temps s'entenia gairebé el mateix que el que ara anomenem física. Newton va escriure aquesta obra a instàncies d'Edmund Halley. El 1684 Halley havia parlat amb Hooke sobre el tema de les òrbites planetàries i anà a trobar Newton, amb qui s'avenia prou, per preguntar-li com hau-

ria de ser la trajectòria dels planetes en el cas que entre els cossos hi hagués una força que minvés com el quadrat de la distància. Newton contestà al moment: «En òrbites el·líptiques.» «Com ho sabeu?» digué Halley. «Perquè ja ho vaig calcular», li respongué Newton bo i afegint-hi que a l'any de la pesta ho havia estudiat. Halley li demanà que ho publicqués i Newton digué que havia de refer els càlculs que ja no tenia. Halley l'animà a fer-ho i Newton al cap de tres mesos lliurava a Halley un escrit *Propositiones de Motu Corporum in Gyrum* que es presentà a la Royal Society. Se li demanà aleshores que ho exposés en un llibre tot allò que allí es trobava en germen. I finalment accedí. Així sorgia l'obra dels *Principia* que li ocupà quinze mesos de feina. S'ha dit que es pot considerar el més gran esforç intel·lectual que hagi fet mai un home sol en la història. Es pogué publicar el 1687 gràcies a l'ajuda econòmica de Halley.

A partir de la llei: «Entre dos cossos sempre hi ha una atracció directament proporcional a la quantitat de matèria que posseeixen i inversament proporcional al quadrat de la distància que els separa», dedueix les tres lleis de Kepler i dona explicació d'altres fets coneguts i no explicats fins aleshores: irregularitats del moviment de la Lluna, precessió dels equinoccis, les mareas (que Galileu no va saber explicar bé), l'òrbita dels cometes...

A la tomba de Newton s'hi posà la inscripció (de Fatio): «Alegrija-se els mortals que hagi existit un tal i tan gran ornament del llinatge humà», pel gran mèrit d'haver reduït a una sola llei tots els moviments dels astres. Alexander Pope digué que s'hi podia haver posat: «*Nature and Nature's laws lay hid in night. God said: Let Newton be! and all was light!*» («La natura i les lleis de la natura estaven amagades a la nit. Déu digué: que hi hagi Newton! i tot fou llum!»).

TAC

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

King Kong ****

Director: Peter Jackson.
 Guionistes: Peter Jackson, Fran Walsh i Philippa Boyens.
 Intèrprets: Naomi Watts, Jack Black, Adrien Brody, Andy Serkis, Jamie Bell.
 Gènere cinematogràfic: aventures-fantàstica.
 Estats Units/Nova Zelanda, color, 2005. 187 minuts. / Públic: joves.

L'actriu Ann Darrow, com molts novaiorquesos durant la Depressió, no troba feina. No està disposada a baixar un graó i esdevenir actriu de varietats. Per sort, coneix el cineasta Carl Denham. Aquest home de negocis, cineasta i aventurer, acaba de robar l'única còpia de la seva darrera i inacabada pel·lícula davant dels executius de la productora quan l'han amenaçat de retirar-li els fons.

Disposa de ben poques hores per aplegar el seu equip i embarcar-lo a bord del vaixell *S. S. Venture* per poder acabar la pel·lícula, una barreja d'acció i documental. Tot i que tots creuen que el vaixell posarà rumb a Singapur, Denham espera trobar un lloc misteriós i llegendari: l'illa Calavera. La jove actriu no està gaire disposada a embarcar-se en una aventura d'aquest tipus, però canvia d'opinió quan s'assabenta que Jack Driscoll, un famós dramaturg, és l'autor del guió. Amb la nova protagonista, el «vaixell cinematogràfic» de Carl Denham surt del port de Nova York i posa rumb a un destí que ningú no havia previst.

Peter Jackson compta amb un grup d'actors brillants per donar vida novament —com a director, guionista i productor— al mico més cinematogràfic. Després d'intents més aviat oblidables, el gran recreador del món de Tolkien s'ha llançat a una versió que mira de ser fidel a l'original del 1933, tot i que amb una visió més realista en alguns aspectes. Pel que fa als personatges, el més renovat és el

d'Adrien Brody, que interpreta el dramaturg Jack Driscoll. I el més esbojarrat és el protagonitzat per Jack Black, el director de cinema, una mena d'*alter ego* del mateix Jackson.

Una de les grandeses de la pel·lícula rau en aquelles referències metalingüístiques al món del cinema i de l'espectacle. Aquella pel·lícula dins la pel·lícula; aquelles lectures del mite de la bella i la bèstia... Tot un conjunt de característiques, juntament amb altres com la fantàstica i detallista des-

Nova versió del mico més cinematogràfic.

cripció de la Nova York de la Gran Depressió, que la converteixen en una bona peça comercial amb les seves dobles lectures per a cinèfils. En l'apartat d'efectes especials, destaquen les escenes finals a la gran ciutat, malgrat que ocupen menys temps que les de l'illa, en les quals dedica massa importància a la simple acció. En definitiva, aventures, romanticisme, humor i acció per passar una estona entretinguda.

· Humor: 1; acció: 3; violència: 1 i 1/2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Elizabethtown ***

Director i guionista: Cameron Crowe.
 Intèrprets: Orlando Bloom, Kirsten Dunst, Susan Sarandon, Alec Baldwin.
 Gènere cinematogràfic: comèdia romàntica.
 Estats Units, color, 2005. 123 minuts.
 Públic: joves.

Hores després de descobrir la decepció en què es converteixen les sabatilles esportives per a les quals tanta gent, durant molt de temps, havia estat treballant a les seves ordres, Drew decideix suïcidar-se. És a punt de fer-ho, però li sona el mòbil i li comuniquen la mort sobtada del seu pare quan estava visitant la seva família a Kentucky. Postposa el suïcidi i viatja a Elizabethtown per organitzar l'enterrament. Durant el vol coneix Claire, una hostessa que l'ajudarà a descobrir-se a ell mateix i a conèixer el valor de la vida. Tot això enmig de situacions hilarants i esbojarrades uns cops; musicals i introspectives uns altres.

Aquesta pel·lícula és un viatge a l'interior de la psique humana, optimista i sentimental, tot i que les màximes que es donen com a «lleis de vida» no deixen de ser superficials. Plena d'estereotips sobre els americans de Kentucky, també s'hi intercalen situacions surrealistes, com l'incendi del saló on se celebra l'homenatge al difunt, i de caràcter intimista, com el viatge de retorn a casa en el qual Drew, guiat per un mapa que Claire li ha fet per a l'ocasió, recorre amb cotxe els Estats Units. Cal destacar que a través d'aquest viatge interior i exterior s'aprecia el «canvi d'òptica» vital del protagonista.

· Humor: 1 i 1/2; acció: 0; violència: 0; sexe: 1; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Orlando Bloom i Kirsten Dunst.

Estrena en vídeo i DVD

La guerra de los mundos ****

Director: Steven Spielberg.
 Guionistes: David Koepp i Josh Friedman.
 Intèrprets: Tom Cruise, Dakota Fanning, Tim Robbins, Miranda Otto.
 Gènere cinematogràfic: ciència-ficció.
 Estats Units, color, 2005. 116 minuts.
 Públic: joves.

Ray Ferrier és un descarregador de moll, divorciat i pare gens modèlic. Poc després que la seva exdona i el seu nou marit se'n vagin després de deixar Robbie, el fill adolescent, i la petita Rachel per a una de les seves visites comptades, esclata una tempesta elèctrica tremenda i inesperada. Uns moments després, en una cruïlla prop de la casa, Ray és testimoni d'un esdeveniment que canviarà la seva vida i la dels seus per sempre.

Herbert George Wells va publicar el 1898 la novel·la que inspira i dona títol a aquesta pel·lícula de Spielberg. És, abans que res, un espectacle d'efectes especials i moments àlgids de tensió emocional. Sobre els efectes especials, el treball és molt bo, gràcies també a la dinàmica realització de Spielberg, que reprèn la gens convencional càmera en mà (com ja va fer a *Salvar al soldado Ryan*) i filma aquelles seqüències d'acció i efectes amb força i intensitat.

La trama familiar —en realitat, simple, sense grans profunditats i resolta convencionalment com en altres films de catàstrofes— provoca els moments més empàtics del film. Spielberg és capaç d'aixecar-te del seient per la resolució d'una petita escena en la qual un pare es debat entre «anar» a un fill o a un altre, per després endinsar-te en l'avorriment per la manca de consistència dels personatges i de la història. El públic s'ho passarà bé si només pretén passar l'estona.

Un film amb moments de tensió emocional.

· Extres DVD: idiomes i subtítols (en espanyol i anglès); documentals (el llegat de H. G. Wells, Steven Spielberg i *La guerra de los mundos...*), diaris de producció, galeria fotogràfica, etc.
 · Humor: 0; violència: 2; acció: 4; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

El món de la televisió

▷ **Melrose Place**

De dilluns a divendres - 12.45 h - Cuatro

Sèrie que combina els elements bàsics de la telenovel·la nord-americana: nois macos coneixen noies maques en un ambient irreal de luxe i descontrol. Emetre aquesta sèrie, que va triomfar als vuitanta, no era l'esperable en una cadena com Cuatro, que prometia innovació i frescor. És un altre saldo.

▷ **Buffy cazavampiros**

De dilluns a divendres - 13.30 h - Cuatro

Producció televisiva que es basa en la pel·lícula del mateix títol, filmada el 1992. Sota una aparença lleugera d'humor i aventures contra monstres, presenta uns joves que, a poc a poc, s'hauran d'enfrontar a conflictes cada cop més dramàtics: la supervivència en la societat actual, la mort dels éssers estimats, les relacions sentimentals, el deure, la repercussió dels propis actes, etc. Per a joves que gaudeixin amb històries de vampirs i misteri.

▷ **Friends**

De dilluns a divendres - 15.45 h - Cuatro

Cuatro ofereix, des del primer capítol, la sèrie basada en les peripècies quotidianes de la vida de sis joves instal·lats a la Gran Illa de Nova York. Els sis afronten un gran repte: convertir-se en adults. Amb uns guions intel·ligents i divertits, basats en uns personatges de caricatura, la sèrie entreté.

TAC

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

07.00-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santoral

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)

09.00-22.00 *Radiofórmula*
22.00-23.00 *Finestra oberta* (l'actualitat de l'Església)

Dilluns

19.00-20.00 *Sense embuts*
23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència (selecció musical)

01.00-02.00 *Ressons* (música en català)
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*-
Radiofórmula

Dimarts

19.00-20.00 *Coneixes Jesús?*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*-
Radiofórmula

Dimecres

19.00-20.00 *Parlem clar*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-01.00 *Pregària de Completes*

01.00-02.00
02.00-02.30

02.30-07.00

Dijous

19.00-20.00 *Temps d'oci*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*-
Radiofórmula

Divendres

23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*-
Radiofórmula

Dissabte

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santoral

08.00-10.00 *Radiofórmula*
10.00-11.00 *A tota costa* (submarinisme)
11.00-14.00 *Trotamundos* (turisme rural)

14.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*-
Radiofórmula

Diumenge

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santoral

08.00-09.00 *Radiofórmula*
09.00-10.00 *Tot sardana*
10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)

12.00-18.00 *Radiofórmula*
18.00-18.30 *La taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)

18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)

20.00-21.00 *La cantata del diumenge* (música de Bach)

21.00-23.00 *Melodies de fe* (música cristiana)

23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana)

00.00-00.30 *Pregària de Completes*
00.30-01.00 *Cova de Country*
Jazz

01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
02.30-07.00 *Música instrumental*-
Radiofórmula

Desconnexions de
Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*
10.30 *Agenda*
12.00 *Butlletí informatiu*
14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
16.00 i 18.00 *Butlletí informatiu*
18.30 *Agenda*
20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*
20.30 *Música Principat* (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 *Agenda*
14.00 *Agenda*
16.00 *Agenda*
17.30 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*
14.00 *Agenda*
16.00 *Agenda*
17.30 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

Música i missatge

TELEVISIÓ

Divendres 6

10.30 *Santa Missa*
Retransmissió de la santa missa amb la participació d'una coral convidada.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Ignasi Miranda.)

Diumenge 8

08.45 *Shalom*
Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.

09.00 *Islam hoy*
Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.

09.15 *Buenas noticias TV*
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez Núñez.

09.30 *Con todos los acentos*
Revista setmanal dedicada a facilitar als immigrants la seva integració laboral, social i cultural en la societat espanyola.
Directora: Delfina Simón.

10.00 *Últimas preguntas*
«Dar vida.»
Susana Herrera, periodista de Canal Sur, ens explica com va decidir donar els òrgans del seu fill de set mesos que va morir en un accident de trànsit i com afronta aquesta pèrdua des de la fe.
Directora: M. Angeles Fernández.

10.25 *Testimonio*
«Hijas de la Caridad, la obra de san Vicente Paúl.»
De la mà de sor Gregoria comprovem la gran tasca que porten a terme aquestes germanes amb els més desfavorits.
Director: Isidro Catela.

10.30 *Santa Missa*

Amb la participació de la coral Col·legi Canigó de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de José Antonio Mur.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Ignasi Miranda.)

11.20 *Els camins de la calma*
Director: Ferran González.

Dilluns 9

17.00 *Pueblo de Dios*
«Bolivia: el norte en el sur.»
Director: Julián del Olmo.

Diumenge 8

10.15 *Signes dels Temps*
Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.
Director: Francesc Rosaura.

Divendres 6

20.00 *Creure avui*
Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai *Temps de reflexió*.
El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Cada diumenge

Als quatre vents
Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

☐ Barcelona 106.6	☐ Tortosa 90.1	☐ Lleida 91.5
☐ Tarragona 100.6	☐ Garraf 96.8	☐ Cerdanya 104.4
☐ Catalunya Central 93.7	☐ Vic 91.3	☐ La Seu d'Urgell 105.0
☐ Girona 103.4	☐	☐ Andorra 107.5

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

PASTORETS

- **BANYOLES.**— El 6, 7 i 8 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets de Banyoles*. Tel. 972 581 848.
- **FIGUERES.**— El 6 i 8 de gener, a les 18.00, *El primer Nadal dels pastors*, de Mn. Rossend Fortunet. Tel. 972 032 317.
- **SÚRIA.**— El 6 i 8 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 938 696 655.
- **MANRESA.**— El 6, 7, 8 i 15 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 938 721 924.
- **PINEDA DE MAR.**— El 6, 8 i 15 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 937 671 675.
- **CANOVELLES.**— El 7 de gener, a les 19.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 938 466 580.
- **RUBÍ.**— El 7 i 8 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 936 973 848.
- **GIRONA.**— El 7, 8, 14 i 15 de gener, a les 17.30, *Els Pastorets de Girona*. Tel. 972 227 719.
- **ARGENTONA.**— El 8 de gener, a les

18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 937 971 320.

- **PALAFRUGELL.**— El 8 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 972 611 172.
- **EL PRAT DE LLOBREGAT.**— El 8 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 933 790 050.
- **LLAGOSTERA.**— El 8 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets*. Tel. 972 830 375.
- **SANT ESTEVE DE PALAU-TORDERA.**— El 8 i 15 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets*. Tel. 938 480 082.
- **IGUALADA.**— El 8 i 15 de gener, a les 18.00, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 938 030 763.
- **CALELLA.**— El 8 i 15 de gener, a les 18.15, *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies. Teatre del Orfeó Calellenc, c/ de l'Església, 249-251.
- **L'AMETLLA DE MEROLA.**— El 8, 15, 22 i 29 de gener, a les 16.30, *La Flor de Nadal*, de Francesc d'Assís Picas. Tel. 686 278 836.
- **CALAF.**— El 8, 15, 22 i 29 de gener, a les 17.30, *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Tel. 655 876 339.

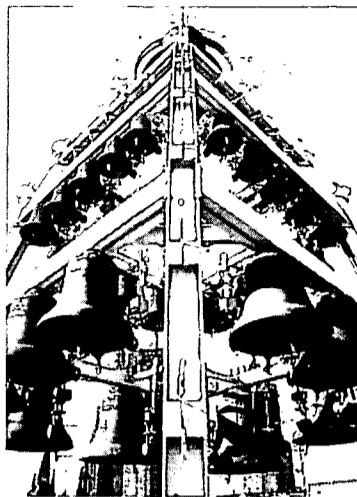
Internet

- **MERCEDARIS.**— A la pàgina web www.lamercedrefugiados.org trobareu la casa del refugiat, on podreu informar-vos sobre la tasca humanitària i les activitats que giren entorn d'aquesta casa oberta al món».

Altres bisbats

- **SEMINARI MENOR.**— Del 20 al 22 de gener, XXV Trobada de Rectors i Formadors del Seminari Menor sobre *El despertar apostòlic en el Seminari Menor*. Més informació: tel. 913 439 669, fax 913 439 727.

Barcelona

- **CARILLÓ.**— El 6 de gener, a les 12.00, concert extraordinari de Reis a càrrec d'Anna M. Reverté. Interpretarà *Fantasia, Los Simpson, Toy Story, Pocahontas, La Bella y la Bestia, i Harry Potter*. Pati dels Tarongers i Galeria Gòtica de Barcelona.
- **ROSA DEULOFEU.**— El 7 de gener, celebració en record de Rosa Deulofeu: a les 19.00, eucaristia, i a les 20.00, recitació de textos personals de la Rosa. Serà a la parròquia de Sant Agustí de Barcelona.
- **GALILEI.**— El grup Galilei ofereix el 7 de gener, a les 19.00, un concert de Nadal en benefici del projecte de manteniment i promoció d'escoles bressol a Villarrica (Paraguai). C/ València, 252 - Barcelona. Venda d'entrades una hora abans.
- **FESTA DE SANT RAMON DE PENYAFORT.**— El 7 de gener, a les 9.00, a la catedral de Barcelona, missa a la capella del sepulcre; a les 18.45, a l'altar major, missa solemne i veneració de les relíquies del sant.
- **UNER.**— El 8 de gener, de 10.30 a 18.00, recés de la Unió Eucarística Reparadora (Maries dels Sagraris), a les Missioneres Eucarístiques de Natzaret, c/ Mare de Déu de la Salut, 26 - Barcelona.
- **FUNDACIÓ AJUDANTAJUDAR.**— Organitza el cicle de conferències «Claus per llegir el món». La primera serà el 9 de gener, a les 19.30, sobre *Conflictologia: claus interpretatives del món actual*, amb Eduard Vinyamata (delegat de la rectora de la UOC, Campus per la Pau. Director de l'Àrea de Conflictologia, UOC). Auditori del Centre d'Estudis i Recursos Culturals, c/ Montealegre, 7 - Barcelona. Cal confirmar l'assistència al número 935 321 613 o per correu electrònic: mail@helpingtohelp.org

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 9 de gener, a les 19.00, amb col·laboració amb Justícia i Pau, Dilluns dels Drets humans sobre *L'accés als medicaments en els països pobres: només una qüestió de justícia?*, a càrrec de Xavier Vallès (microbiòleg i epidemiòleg); a les 20.00, conferència del cicle «Joves i d'Església»; els dies 11, 18 i 25 de gener, i 1, 8 i 15 de febrer, de 19.30 a 21.30, seminari sobre *Apropar-se a l'Alcorà*, amb Jaume Flaquer, s.j., professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, màster en Estudis Islàmics; en les mateixes dates Teresa Forcades, o.s.b., doctora i teòloga, dirigeix el seminari *Jesuocrist en perspectiva feminista*; els dies 12, 19 i 26 de gener, i 2, 9 i 16 de febrer, de 19.30 a 21.00, curs sobre *Mestres de la sospita-crítics de la fe*, impartit pels professors José I. González Faus, s.j. (coordinador), Ferran Manresa, Elvira Duran, Carlos Domínguez i Adolfo Chércoles. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, a/e: info@fespinal.com, web: www.fespinal.com

- **FÒRUM: JOVES, RELIGIOSITAT I EVANGELI.**— L'11 de gener, de 19.30 a 21.00, espai de reflexió teològica i pastoral sobre *L'autocrítica de l'Església en la pastoral juvenil: orientacions*, amb Toni Roman (delegat de Pastoral de Joventut de l'arxidiòcesi de Barcelona). Més informació: Obra salesiana Martí-Codolar, c/ Cardenal Vidal i Barraquer, 1 - Barcelona, tel. 934 291 801, a/e: iscr.codolar@salesians.info, web: www.martiacodolar.org

- **VIDA CREIXENT.**— El 12 de gener, a les 17.00, reunió d'animadors amb el tema *Quan la bondat de Déu supera els nostres esquemes*. C/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona.

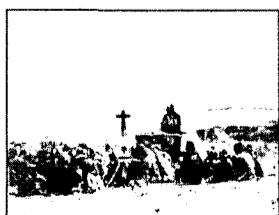
- **PARES DOMINICS.**— L'Institut de Teologia i Humanisme (c/ Bailèn, 10 - Barcelona) ofereix un curs sobre l'espiritualitat. La propera sessió serà el 12 de gener, a les 18.45, amb una xerrada amb el P. Ignasi Salvat, jesuïta, sobre *San Ignacio de Loyola: espiritualidad jesuïta*.

- **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— El 12 de gener, a les 19.00, tercera sessió de l'Aula de Memòria Pastoral. El professor Robert Roda (Universitat de Tarragona) parlarà sobre *Veus teològals més enllà de la*

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

Els donatius a aquesta Associació són deduïbles a la Declaració de la Renda. CIF núm. Q-2800175 - H.

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
BSCH - CCC: 0049-1806-91-2110636317
E-mail: ain@ain-es.org / www.ain-es.org

«Podeu ajudar-los encarregant-los misses amb el mateix estipendi que a la seva diòcesi. Ells les celebraran amb molt de gust per les SEVES INTENCIONS»

* Vull que se celebrin..... MISSES per les intencions següents:.....
* Envio..... € com a DONATIU
Nom i Cognoms:.....
Carrer i número:.....
C. Postal i Ciutat:.....

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

Necessitem petites grans ajudes

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781. Els donatius desgraven un 20% del total a l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

Des del carrer

Giovanni Tridente és un laic de Roma implicat en diverses iniciatives de comunicació i Església. Tant se'l pot trobar a la Sala de Premsa del Vaticà durant el període del conclave, com dirigint la nova revista interuniversitària «Synthesis» o exercint de responsable de premsa de la Universitat Pontifícia de la Santa Creu, de l'Opus Dei. En aquesta entrevista explica per què s'ha creat una revista de i per a totes les universitats pontifícies romanes, «Synthesis», de la qual ell n'és el director.

Giovanni Tridente, director de la revista de les universitats pontifícies «Synthesis»

«Les universitats pontifícies han d'unir les forces»

—Calia una revista com *Synthesis*?

—Sí, era necessària. La paraula *synthesis* es pot entendre de moltes maneres i nosaltres hem escollit aquest títol perquè veiem que calia una síntesi en sentit d'unió, de treball conjunt. La nostra revista bimestral és el fruit del treball de persones de diferents universitats pontifícies a Roma que treballen per servir més bé l'Església.

Som en uns moments plens d'esperances però, no ho neguem, també de dificultats, i creiem més necessari que mai un projecte comú. *Synthesis* no és només això, sinó que davant d'una visió fragmentària de la realitat, els cristians tenim la persona de Jesucrist. És un do que hem d'anar aprofundint.

—Com implicarà els estudiants i professors?

—Costarà, perquè el projecte té un punt d'ambició i en som conscients. Es tracta d'implicar els estudiants però també les autoritats acadèmiques per tal que les universitats pontifícies siguin el gresol del pensament catòlic o incideixin en la cultura. Concretament, estem demanant aportacions i ens reunim persones de diferents universitats

per tal d'anar coordinant la gent. La revista és gratuïta i la repartim a les universitats. Les aportacions, culturals o econòmiques, es poden fer arribar a synthesis.roma@fastwebnet.it i per a qui ho vulgui, la pàgina web de la revista es troba a www.incontroalluomo.org/synthesis/.

—Què costa més?

—Potser sortir d'aquesta mentalitat preocupant segons la qual l'estudiant rep un saber determinat del docent i ja està, sense que es desenvolupin les dinàmiques que estimulen la reflexió crítica i que és la que tindrà repercussió en el debat cultural. El primer número de la revista evidencia aquesta preocupació amb articles sobre redescobrir l'esperit dels filòsofs grecs, un altre sobre Europa i la crisi de fe, un sobre la diferència entre instrucció i educació, etc.

—Quin és el missatge del Papa per a les universitats pontifícies?

—En la trobada de Nadal a Sant Pere amb el Papa, Benet XVI ens va estimular a dur a bon port la reflexió sobre el nou humanisme, tenint en compte els grans reptes de l'època

contemporània i mirant de conjuminar harmoniosament fe i cultura. El Sant Pare insisteix en la necessitat de lligar amb cura i profunditat l'estudi acadèmic amb el descobriment de Jesucrist com a mestre de vida, per arribar així a renovar de manera lliure i conscient la pròpia professió de fe. Aquest és el compromís que anima la revista.

—Què els falta, a les universitats pontifícies?

—Segons la meua opinió, que s'obrin a la societat, al món contemporani, com a entitats vives que es confronten —i de vegades xoquen— públicament amb el pensament dominant.

Al costat d'això penso que és fonamental mantenir alt el nivell de professionalitat amb què es promou l'estudi, augmentar la capacitat de sorprendre's i afavorir l'afecte recíproc reconeixent a cadascú la seva dignitat d'home. Aquestes condicions són fonamentals per anomenar-se autènticament catòlics i per ser capaços de comunicar, dialogar i compartir amb cadascú fins als confins de la terra.

Miriam Díez i Bosch

Miracle a la trinxera

El mes de desembre passat es va estrenar a les nostres sales la pel·lícula *Feliz Navidad*, una interessant producció de diferents països europeus. El film explica com viuen la nit de Nadal els soldats que són a les trinxeres del nord de França durant la Primera Guerra Mundial: en aquesta data les tropes fins llavors enemigues arriben a confraternitzar, a intercanviar-se regals i fins i tot a celebrar junts la Missa del Gall. El més curiós és que l'argument, lluny de ser una concessió a l'idealisme, està basat en fets que van succeir de debò en alguns llocs del front l'any 1914.

Feliz Navidad mostra l'absurditat i la crueltat de les guerres, però sense recórrer a imatges desagradables de violència gratuïta, i d'aquesta manera és capaç de comunicar a l'espectador un optimisme realista i sa, malgrat la duresa de la situació. Però el punt destacat de la pel·lícula és precisament la celebració religiosa del naixement de Jesucrist, que és el motiu que uneix definitivament els soldats de tots dos bàndols, ja siguin catòlics, protestants o fins i tot d'altres religions. Ens trobem, per tant, davant d'una obra que ens diu que el fet religiós és el punt d'unió —no pas de desacord— i que són els factors externs a la fe —sobretot la política— els que trenquen aquesta bona entesa, i els que han provocat, en definitiva, la guerra.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Aquest any en fa dos

El pas d'un any a un altre, per més que sigui un fet convencional, suscita sempre —especialment en els més grans— records, reflexions, qui sap si enyorances... És un bon moment per adonar-se, sense agror, que «com l'ombra del capvespre, la meua vida declina» (Sl 101) i per pregar, també amb el salmista: «Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies per adquirir la saviesa de cor» (Sl 89).

Tot enfilant aquest compte, enguany m'ha colpit especialment l'evocació del 2004. Va ser un any molt singular per a la comunitat eclesial de Barcelona. S'obrí amb el traspàs, la vigília de Reis, de la Rosa Deulofeu, la nostra inoblidable delegada de Joventut. Exactament vuit mesos més tard, el 5 de setembre, era beatificat Pere Tarrés. I entremig d'aquestes dues dates, a mitjans de mes de juny, va tenir lloc, de forma sorprenent, un fet de repercussions històriques a llarg termini: la trifurcació de la nostra vella soca diocesana en tres branques.

Aquest darrer esdeveniment ha estat i continua sent trasbalsador. En part, perquè aquesta mena de canvis ho són sempre a tot arreu, i en part per la limitada vitalitat de la nostra situació eclesial. Podem dir que, providencialment, l'exemplaritat específica de cadascuna de les dues figures esmentades ens pot aportar lucidesa i força en aquests anys delicats? Hi podem trobar una font de renovada energia per assumir amb moral positiva, d'esperança, el nostre present i el nostre futur immediat? Tant de bo!

La vida del beat Pere Tarrés va ser moguda sempre per la passió d'evangelitzar. Això li venia del seu amor a la persona de Jesús que li proporcionava una experiència de felicitat profunda. Patia pels qui no la compartien i dedicava totes les seves energies a oferir-la i a fer-la assequible a tothom. D'aquí li venia la capacitat de superar totes les circumstàncies adverses, en lloc de deixar-se dissuadir per elles. En la seva etapa de fejecista, no el va acovardir mai el clima social d'anticlericalisme i de propaganda irreligiosa combativa i, sovint, barroera d'aquell moment. A partir del seu ingrés al seminari, tampoc no es va deixar neutralitzar pel confusionisme nacional-catòlic i d'hostilitat a la realitat catalana d'aleshores. Mai no va creure que calgués esperar unes altres circumstàncies per evangelitzar.

La Rosa ens és més propera en el temps. Com nosaltres, no va viure coses tan grosses. La veiem en un altre nivell: la seva mort encara ens entristeix. Però tampoc ella no va esperar mai unes circumstàncies ideals per posar-se a treballar. L'amor, el veritable, no coneix condicions. A mesura que passa el temps, se'ns fa més evident el seu carisma de saber treballar a partir de la vida real de cada dia. I amb tothom, sense exclusions de ningú. La Rosa va ser un pol de comunió. I —en això també s'assemblava al beat Pere Tarrés— sempre repartint alegria...

Que el record de tots dos ens faci també a nosaltres coratjosos... i alegres.

Rauxa